

Привредна кретања у АП Војводини

јануар - март 2024. године

САДРЖАЈ:

I. ОПШТИ ПРЕГЛЕД ПРИВРЕДНЕ АКТИВНОСТИ У ПЕРИОДУ ЈАНУАР - МАРТ 2024. ГОДИНЕ.....	3
II. КРЕТАЊЕ ЦЕНА И ИНФЛАЦИЈЕ	13
III. ПОЉОПРИВРЕДА	21
IV. ИНДУСТРИЈА	27
V. ГРАЂЕВИНАРСТВО	32
VI. ПРОМЕТ РОБЕ У ТРГОВИНИ НА МАЛО	36
VII. ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЉСТВО.....	38
VIII. СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА.....	43
VIII.1. Спољнотрговинска робна размена Републике Србије.....	44
VIII.2. Спољнотрговинска робна размена АП Војводине	48
Спољнотрговинска робна размена, по економској намени Европске уније	49
Спољнотрговинска робна размена, по Класификацији делатности (КД 2010)	50
Спољнотрговинска робна размена по земљама	55
VIII.3. Аграрна спољнотрговинска робна размена	58
Аграрна спољнотрговинска робна размена Републике Србије	58
Аграрна спољнотрговинска робна размена АП Војводине	59
IX. ЗАПОСЛЕНОСТ.....	64
X. НЕЗАПОСЛЕНОСТ	69
XI. ЗАРАДЕ	73
ИЗВОР ПОДАТАКА.....	77

I. ОПШТИ ПРЕГЛЕД ПРИВРЕДНЕ АКТИВНОСТИ У ПЕРИОДУ ЈАНУАР - МАРТ 2024. ГОДИНЕ

Основни економски показатељи привреде Републике Србије и АП Војводине	2020	2021	2022	2023	I-III 2024
БДП, реални раст у сталним ценама (%)	-0,9	7,7	2,5	2,5¹	4,6²
БДВ по делатностима, учешће у укупном БДП					
Пољопривреда	6,3	6,3	6,5	5,2	-
Индустрија	19,4	18,9	20,0	20,6	-
Грађевинарство	5,4	6,0	5,5	5,7	-
Услуге	51,7	51,5	52,0	51,2	-
Инфлација (стопа раста)	1,6	4,0	11,9	12,1	5,7
Фискални дефицит/суфицит, % БДП	-8,0	-4,1	-3,2	-2,2	-0,9
Јавни дуг, % БДП (општи ниво државе)	57,8	57,1	55,6	52,7	48,0
Пољопривреда АП Војводине					
Остварена производња пшенице, t/ha	5,2	6,3	5,4	5,8	-
Остварена производња кукуруза, t/ha	8,4	6,4	4,4	7,8	-
Остварена производња шећерне репе, t/ha	54,4	52,5	48,7	49,6	-
Остварена производња малине, t/ha	3,8	4,1	4,7	4,4	-
Остварена производња јабуке, t/ha	25,4	26,0	25,1	20,0	-
Остварена производња грожђа, t/ha	8,5	8,2	8,5	7,9	-
Индустрија АП Војводине (индекс)	103,0	105,2	104,2	103,0	98,4
Рударство	96,6	93,9	100,1	97,1	100,9
Прерађивачка индустрија	103,3	104,8	104,1	102,4	98,7
Снабдевање ел. енергијом, гасом, паром и клим.	97,9	139,4	110,7	124,5	90,8
Грађевинарство АП Војводине, (индекс вредности изведених радова у сталним ценама)	86,3	105,8	98,2	129,2	122,9
Промет робе у трговини на мало АП Војводине (индекс)					
Текуће цене (индекс, претходна година = 100)	103,1	116,8	121,9	110,3	114,5
Сталне цене (индекс, претходна година = 100)	103,2	111,1	104,4	99,5	109,7
Туризам АП Војводине					
Доласци (индекс, претходна година = 100)	47,9	159,4	156,3	102,9	108,1
Ноћења (индекс, претходна година = 100)	55,3	154,3	128,4	100,3	101,8
Спољнотрговинска робна размена АП Војводине (индекс, претходна година = 100)	95,9	128,8	138,9	97,1	98,3
Извоз (индекс, претходна година = 100)	99,0	123,4	123,1	103,3	103,7
Увоз (индекс, претходна година = 100)	92,9	134,0	152,7	92,8	94,4
Стопа запослености у АП Војводини (%)	48,4	48,5	49,3	50,3	-
Стопа незапослености у АП Војводини (%)	7,6	9,5	8,1	9,0	-
Просечна нето зарада у АП Војводини (РСД)	57.186	62.494	71.236	81.386	89.734³

¹ Реални раст БДП-а за 2023. годину добијен на бази кварталног обрачуна РЗС-а.

² Флеш процена РЗС-а за први квартал 2024. године.

³ Нето зарада за период јануар - фебруар 2024. године.

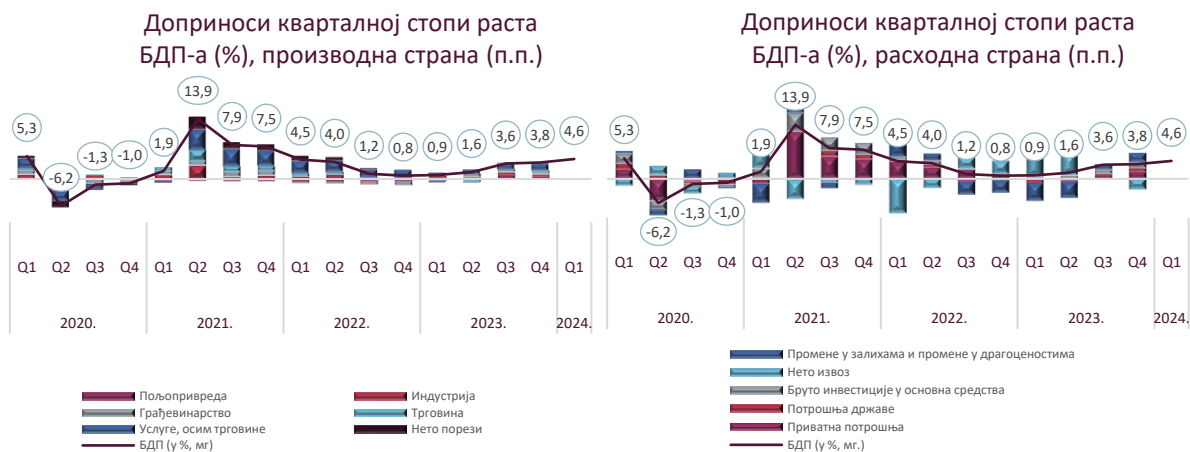
Упркос поштреним монетарним условима и ризицима од рецесије и стагфлације у протекле две године, светска привреда је стабилно расла, показавши се отпорнијом од првобитних очекивања. Међународни монетарни фонд (ММФ) процењује да ће **глобални привредни раст** у овој и наредној години бити идентичан и износити **3,2%**. Међутим, као кључни **ризички остварења пројекције** истичу се **могући раст светских цена примарних производа** под утицајем геополитичких тензија на Блиском истоку и Украјини, **перзистентнија базна инфлација** у условима затегнутог тржишта рада, **слабији изгледи привредног раста Кине** и повећана **економска и политичка фрагментација**. С друге стране, **експанзивнија фискална политика**, **бржи пад инфлације и каматних стопа од очекиваног**, као и позитивнији **утицај вештачке интелигенције** и структурних реформи на **продуктивност**, могу утицати на **бржи темпо глобалног привредног раста**. Када је реч о **економској активности у зони евра**, нашем најважнијем трговинском партнеру, она је практично стагнирала у последњем тромесечју прошле године, а за ову годину **прогнозира се поново благо нижи раст него пре три месеца**, али ипак већи него у 2023. години.

Упркос изложености шоковима из међународног окружења, **Србија је успела да сачува стабилност своје економије, као и поверење потрошача и инвеститора**, о чему сведоче високи приливи страних директних инвестиција (СДИ), наставак раста запослености и зарада у приватном сектору, а пре свега **кумулятивни реални раст бруто домаћег производа (БДП) од 12%, у периоду 2020-2023. године**.

Економска активност наставила је, пети квартал заредом, да убрзава раст на међугодишњем нивоу. **У првом кварталу 2024. године, реални раст БДП-а Републике Србије у односу на исти период прошле године, износио је 4,6%, према флеш процени РЗС-а.**

Посматрано с производне стране, према процени Народне банке Србије (НБС), **раст БДП-а у првом кварталу 2024. године вођен је растом активности у трговини, индустрији и грађевинарству**, али је позитиван допринос потекао и од **осталих услужних сектора**. Са становишта употребе, **раст БДП-а у првом кварталу 2024. године, био је вођен домаћом тражњом**, у оквиру које су највише доприносиле **потрошња домаћинстава и фиксне инвестиције**, а благ позитиван допринос дао је **и нето извоз** услед нешто већег реалног раста извоза робе и услуга у односу на увоз.

Према новој пројекцији НБС-а, у 2024. години се очекује убрзање раста реалног БДП-а Србије на 3,5%.

Посматрано са расходне стране, раст економске активности у 2024. години водиће домаћа тражња, при чему ће већој приватној потрошњи допринети наставак раста запослености и зарада (пре свега у приватном сектору), као и пензија. Како ће очекивани раст зарада бити највећим делом резултат повећане продуктивности рада, по овом основу не очекују се значајни инфлаторни притисци. Такође, расту реалног расположивог дохотка за потрошњу допринеће даље успоравање инфлације и нижи трошкови отплате стамбених кредита услед одлуке НБС да привремено ограничи ове каматне стопе до краја текуће године. Истовремено, ако се узме у обзир став водећих централних банака, као и очекивања тржишних учесника, реално је очекивати да у 2024. години водеће централне банке започну с постепеним ублажавањем монетарне политике. Ублажавање услова финансирања деловало би подстицајно на кредитну активност, чиме би потрошња становништва била додатно подржана. Очекује се да ће државна потрошња у 2024. и надаље позитивно допринесити расту БДП-а, уважавајући планиране издатке за плате и пензије и раст расхода за робу и услуге по основу најављеног програма „Скок у будућност – Србија Експо 2027“. Очекује се убрзан раст приватних инвестиција у 2024. години и њихов позитиван допринос БДП-у, као резултат очуваног инвестиционог поверења, повољних изгледа раста наше привреде, као и доказане отпорности на негативне екстерне потресе у претходном периоду. Такође, смањени глобални инфлаторни притисци, уз очекивано ублажавање услова финансирања, пружиће додатни подстицај укупном инвестиционом сентименту. Значајан подстицај инвестицијама наставиће да пружају СДИ, док ће основни извор финансирања приватних инвестиција остати сопствени капитал, као резултат повећане профитабилности привреде у претходним годинама. Паралелно са растом приватних очекује се раст државних инвестиција. Планирани су значајни пројекти у саобраћајној, енергетској и комуналној инфраструктури, који ће бити финансирани средствима државе, а захваљујући програму „Скок у будућност – Србија Експо 2027“, те се могу очекивати и додатна значајна улагања у осталу јавну инфраструктуру. НБС претпоставља постепено опорављање залиха током 2024. године, будући да је њихов велики део искоришћен током претходне године за домаћу потрошњу, а делом и за извоз. Расту залиха пољопривредних производа допринеће добра прошлогодишња пољопривредна сезона, посебно јесењих култура. Захваљујући инвестицијама у извозне секторе у претходним годинама као и постепеном опоравку екстерне тражње, НБС пројектује даљи раст српског извоза у 2024. години. Бржем расту извоза у текућој години требало би да допринесе и добра прошлогодишња пољопривредна сезона, посебно јесењих култура, која је резултирала вишим приносима примарних пољопривредних производа и знатно изнад домаћих потреба, што оставља простор и за већи извоз у овој меркантилној години. Поред пољопривреде, бржи раст робног извоза очекује се и по основу већег извоза прерађивачке индустрије. Такође, очекује се суфицит у трговини услуга, као

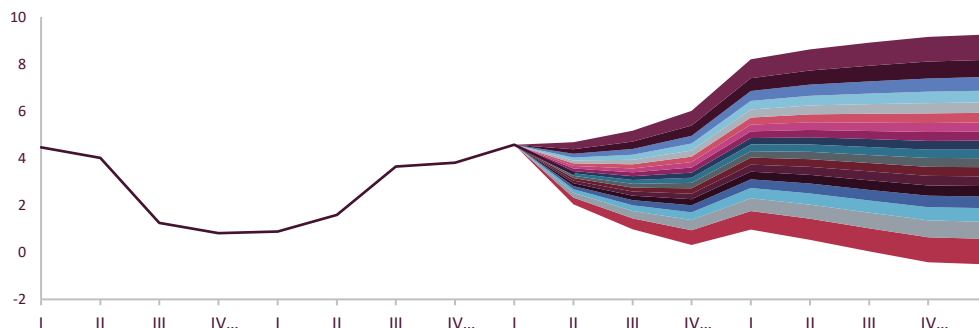

резултат раста извоза, пре свега ИКТ и пословних услуга, туризма и услуга авио - транспорта. Ипак, услед очекиваног убрзања инвестиција и личне потрошње, НБС пројектује већи раст увоза од извоза, а што ће за последицу имати **негативан допринос нето извоза у 2024.**

Посматрано са производне стране, **раст БДП-а у 2024. години и надаље ће водити услужни сектори**, чему ће посебно допринети **раст приватне потрошње**, подржан **позитивним трендовима на тржишту рада, растом зарада, као и расположивог дохотка**, нарочито у условима успоравања инфлације и очекиваног почетка ублажавања монетарних услова. У складу с растом потрошње и услужних делатности, што ће за резултат имати и бољу наплату пореских прихода, НБС очекује **позитиван допринос расту БДП-а и нето пореза**. Пројектован је и **раст производних сектора**, са највећим позитивним доприносом од **убрзаног раста индустрије** конкретно њеног прерађивачког дела, у којем се очекује активирање нових и проширење постојећих капацитета, као и од енергетике, где су у складу с новим аранжманом с ММФ-ом планиране структурне реформе, док ће **позитиван допринос БДП-у дати и почетак рада новог погона у термоелектрани Костолац**. Благ **позитиван допринос очекиван је и од рударства** услед веће експлоатације угља и руде метала, нарочито бакра. Планирана реализација инфраструктурних пројеката у области саобраћајне, енергетске и комуналне инфраструктуре подржаће **даљи раст грађевинарства**. Када је реч о пољопривреди, НБС претпоставља наставак благог раста производње, као резултат модернизације опреме и веће примене агротехничких мера, чему треба да допринесу и повећане државне субвенције пољопривреди, што би резултирало **благим позитивним доприносом пољопривредне производње БДП-у**.

Имајући све наведено у виду, **и у наредним годинама се очекује додатно убрзање економске активности у Србији, на 4-5% у 2025. и 2026.** према најновијим пројекцијама НБС.

Пројекција НБС о даљем расту БДП-а у Србији (мг. стопе у %)

Када је реч о **регионалној расподели БДП-а Србије**, према последњим званичним подацима РЗС-а, који се односе на 2022. годину, вредност регионалног БДП-а и учешће региона у вредности националног БДП-а је следеће: Београдски регион заузима водеће место (2.840 млрд РСД, учешће у националном БДП-у 40,0%), након њега је **Регион Војводине (1.871 млрд РСД, учешће у националном БДП-у 26,4%)**, а потом следе Регион Шумадије и Западне Србије (1.306 млрд РСД, учешће 18,4%) и Регион Јужне и Источне Србије (1.077 млрд РСД, учешће 15,2%).

БДП по глави становника је у 2022. години био највиши у Београдском региону (1.686 хиљ. динара), и био је за 58,3% већи *per capita* износ у односу на републички ниво. **БДП по глави становника у Војводини за 2022. годину износи 1.073 динара**, што је за 21,2% више у односу на 2021. годину, а за 0,8% више од националног БДП-а по глави становника (који је у 2022. износио 1.065 хиљада динара по глави становника). Најнижа вредност БДП-а по глави становника забележена је, према последњим подацима, у Региону Шумадије и Западне Србије (716 хиљада динара у 2022).

Учешће региона у националном БДП,
2022. године

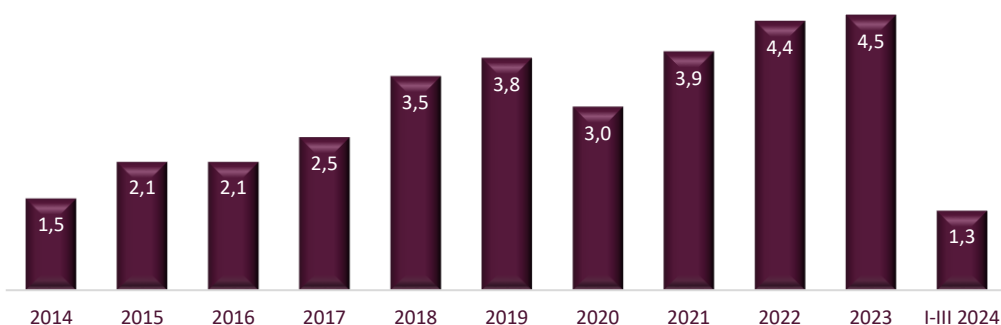
БДП по глави становника
(у хиљ. РСД)

Захваљујући очуваној макроекономској и финансијској стабилности, релативној одрживости девизног курса, као и спроведеној фискалној консолидацији, у последњим годинама је **вишеструко увећана профитабилност привреде, повећани су инвестициони кредити и државне инвестиције су двоструко веће.**

Од укупно **23,1 млрд евра СДИ у периоду 2018-2023**, преко 12 млрд евра усмерено је у разменљиве секторе, од чега скоро **седам млрд евра у прерађивачку индустрију**. Сектори прерађивачке индустрије са највећим приливом СДИ (металска индустрија, ауто, прехранбена, гума и пластика) бележе снажан раст запослености, производње и извоза. Србија је привукла **више од половине укупних СДИ у регион Западног Балкана** у периоду 2018-2022. **Прилив СДИ у Србији је у 2023. години** остварио нови рекордни ниво од **4,5 млрд евра**. У прва три месеца **2024. године, прилив СДИ је износио 1,3 млрд евра**, што је за 53,4% више него у истом периоду прошле године, чиме је обезбеђена пуна покривеност дефицита текућег рачуна и раст девизних резерви. При томе, највећи део прилива СДИ био је **у облику власничког капитала и реинвестиране добити (79%)**, што потврђује опредељење страних инвеститора да наставе да улажу у Србију. Посматрано по делатностима, **највише улагања било је усмерено у грађевинарство, информације и комуникације и прерађивачку индустрију**. СДИ су географски диверсификоване, с растућим учешћем **земаља из азијског региона**, поред ЕУ која је главни спољнотрговински партнер.

СДИ у Републици Србији (млрд евра)

Војводина је у последњих двадесет година (2003 – 2023) привукла СДИ у вредности од око 11,8 млрд евра. Укупно **647 компанија** је инвестирало у Војводину, од чега тренутно **активно послују 473 компаније**, које запошљавају око 105.000 људи. Највеће инвестиције у Војводини, забележиле су **Немачка, САД и Италија**, а инвестиције су у највећој мери усмерене у **агробизнис (28%), аутомобилску индустрију (13%) и финансијски сектор - банке (12%)**.

Глобална инфлација успорава истом динамиком којом је расла у претходним годинама, према оцени међународних институција, доминантно под утицајем нижих цена хране и енергената. У Србији се од почетка 2024. године међугодишња инфлација креће на нижем нивоу него што су биле претходне пројекције. **У првом кварталу 2024. године просечна међугодишња инфлација у Србији износила је 5,7%, а просечна базна инфлација 5,4% (на нивоу Војводине просечан међугодишњи раст цена од почетка године износио је 5,5%).**

Од марта прошле године, када је забележен врхунац, **просечна међугодишња инфлација у Србији је смањена за преко 11 процентних поена и у марту ове године је била троструко нижа, када је износила 5,0%. највећи позитиван допринос међугодишњој стопи мартовске инфлације у Србији потекао је, превасходно, од цене електричне енергије за домаћинства (0,8 п.п.), затим од цене меса (0,6 п.п.), горива и мазива за путничка возила (0,4 п.п.), као и цене дувана (0,3 п.п.).** С друге стране, **највеће дезинфлаторно дејство имале су цене чврстих горива, које су међугодишње смањене за 6,2% (допринос -0,1 п.п.), и цене поврћа, које су мг. смањене за 3,0% (допринос -0,1 п.п.). У односу на крај 2023. године, потрошачке цене у Србији су од почетка 2024. године забележиле раст од 1,1% (март 2024).** На месечном нивоу, **у односу на фебруар, раст потрошачких цена у марту је износио 0,3% и готово у потпуности је био резултат раста цена у оквиру базне инфлације, док је допринос цена хране и енергената био скоро неутралан. Потрошачке цене су посматрано само на нивоу територије Војводине у марту 2024. године биле више за 4,8% у односу на март прошле године, док је месечни раст цена у марту у односу на фебруар у Војводини износио незнатних 0,1%.** Према најновијој пројекцији НБС-а, **међугодишња инфлација у Србији ће се у границе циља највероватније вратити у мају, што је нешто раније него што се претходно очекивало.**

Што се тиче **пољопривредне производње** у првом кварталу ове године, почетак 2024. године обележило је знатно топлије време уз мању количину падавина него што је уобичајено за овај период. Агротемперолошки услови током већег дела марта били су повољни за обављање већине актуелних пољопривредних радова: припрема земљишта за сетву, сетва раних пролећних култура, нега и прихрана озимих усева, радови у воћњацима и виноградима. **У Србији је у марту започета сетва шећерне репе, која ће ове године бити посејана на 5% више површина у односу на претходну годину. Пролећна сетва у АП Војводини требало би да буде обављена на преко 1,1 милион хектара.** Процена је да ће у структури пролећне сетве **кукуруз заузети највећу сетвену површину, а следиће га сунцокрет и соја.** Према званичним подацима РЗС-а, **у АП Војводини је 2023. године у јесењој сетви засејано 408.525 хектара, што је за 9,8% мање него у јесењој сетви 2022. године.**

Када је реч о пољопривредној сезони, услед ефеката модернизације опреме и веће примене агротехничких мера (чему би требало да допринесу и повећане државне субвенције), претпоставља се да ће доћи до наставка раста пољопривредне производње. То би требало да резултира благим позитивним доприносом пољопривредне производње БДП-у (НБС претпоставља да ће она бити благо изнад прошлогодишње и остварити раст од око 1%).

У наредном периоду очекује се наставак смањења цена инпута у пољопривредној производњи, а посебно минералних ђубрива (чије су цене на домаћем тржишту знатно ниже него пре годину дана). **Цене примарних пољопривредних производа (кукуруза, пшенице и соје) су знатно ниже од оних из марта 2023. године.** У поређењу са претходним месецом 2024. године цена кукуруза је имала благи раст, док је код пшенице и соје наставак опадајући ценовни тренд.

Индустрија Србије, сходно званичним подацима, успешно одолева бројним текућим екстерним изазовима и геополитичким ограничењима. **Индустријска производња Републике Србије је у периоду јануар - март 2024. године забележила раст од 2,9% у односу на исти период прошле**

године, уз позитиван допринос расту сва три сектора. **Прерађивачка индустрија**, која је забележила **раст од 3,1% мг.**, највише је допринела расту укупне индустрије Републике Србије у прва три месеца ове године, а потом и сектори **Рударство** и **Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација**, који су забележили **раст од 6,4% и 0,3% мг.**, респективно. Само у **марту 2024. године**, **индустријска производња Републике Србије је за 5,8% била мања** у односу на март прошле године.

Индустријска производња АП Војводине је у прва три месеца 2024. године, у поређењу са истим периодом 2023. године, забележила **смањење физичког обима од 1,6%**, вођено пре свега **падом производње Прерађивачке индустрије, од 1,3% мг.**, а потом и **падом у Енергетском сектору, од 9,2% мг.** Сектор **Рударство** је забележило међугодишње **повећање обима производње у Војводини, од 0,9%**. Посматрано по областима делатности, у прва три месеца ове године, **највећи утицај на пад укупне индустрије АП Војводине имале су управо области прерађивачке индустрије, и то Производња кокса и деривата нафте** (услед ремонта у рафинерији Панчево), **следи Производња основних фармацеутских производа и препарата и Производња непоменутих машина и опреме.** Само у **марту 2024. године**, у односу на март 2023. године, **индустријска производње АП Војводине забележила је пад од 16,3%**, уз негативан допринос сва три сектора. Посматрано по управним окрузима, у првом кварталу 2024. године, **пад индустријске производње је забележен у четири управна округа АП Војводине.** Највећи негативан допринос потекао је од пада индустријске производње Јужнобанатског округа, док је највећи позитиван допринос потекао од индустрије Јужнобачког округа.

Грађевинска активност Републике Србије је у првом кварталу 2024. године, у односу на исти квартал 2023. године, посматрана преко индикатора вредност изведених радова извођача из Републике Србије (у Републици Србији и у иностранству), **забележила реалан раст од 16,6%.** Вредност радова извођача из Републике Србије **изведених само у Републици Србији повећана је реално за 18,3%**, док је **вредност радова у иностранству реално смањена за 38,3%.** У **Војводини је у првом кварталу 2024. године вредност изведених грађевинских радова реално повећана за 22,9% у односу на исти период 2023. године.** Међугодишње је вредност изведених грађевинских радова **на зградама у Војводини повећана за 11,7%**, док је **на осталим грађевинама приметно повећање грађевинске активности, за 26,6%.** У **прва три месеца 2024. године** у Србији је издато **5.705 грађевинских дозвола**, што је за **3,8% мање** у односу на исти период претходне године. Од тога, **40%, тј. 2.257 грађевинских дозвола издато је у АП Војводини**, и то за **3,0% мање** него у прва три месеца прошле године.

Промет робе у трговини на мало у Републици Србији је у периоду јануар - март 2024. године био за **6,5% већи у сталним ценама у односу на исти период претходне године** (за 11,7% у текућим ценама), док је **на нивоу АП Војводине међугодишње повећање промета робе у прва три месеца 2024. године износило 9,7% мг. у сталним ценама** (14,5% мг. у текућим ценама). Посматрано по робним групама, на унутрашњем тржишту Републике Србије је у прва три месеца 2024. године, у односу на исти период прошле године, **промет повећан у свим робним групама у сталним ценама** (промет прехранбених и непрехранбених производа реално је повећан за 7,1% и 6,3% мг., респективно, а промет моторних горива за 5,3% мг.)

Туристичке дестинације Србије је у периоду јануар - март 2024. године посетило 814.881 туриста и у односу на исти период 2023. године забележен је **повећан број туристичких долазака за 10%.** **Војводину је у прва три месеца 2024. године посетило 124.538 туриста** (што чини 15% од укупно регистрованих долазака у Републику Србију), што је за **8% више** у односу на исти период прошле године, док **остварен број ноћења туриста у Војводини за посматрани период износи 372.752**, што је за **2% више** међугодишње. У Војводини је у периоду јануар - март 2024. године **најпосећенији био Град Нови Сад**, где је забележено 41.969 долазака (34% укупних долазака), односно 109.094 ноћења туриста (29% укупних ноћења у Војводини). Већину туриста

у Новом Саду чинили су страни туристи (62% учешће у доласцима, односно 71% учешће у оствареном броју ноћења). У прва два месеца 2024. године, **укупан девизни прилив од туризма у Републици Србији износио је 389 млн евра и већи је за 11% у односу на девизни прилив од туризма остварен у истом периоду 2023. године.**

Међугодишње повећање вредности спољнотрговинске размене које је забележено у фебруару, у марту је изостало. **Укупна спољнотрговинска робна размена Републике Србије, у периоду јануар - март 2024. године износила је 16,3 млрд евра била је мања за 2,6% у поређењу са истим периодом 2023. године. Извоз је износио 7,2 млрд евра и смањен је за 1,6% мг, највећим делом као последица нижег извоза енергетике (првенствено услед високе базе из претходне године) и рударства. С друге стране, позитиван допринос кретању извоза допринели су раст прерађивачке индустрије и пољопривреде (захваљујући високим приносима јесењих култура). Увоз Републике Србије у прва три месеца 2024. године је износио 9,1 млрд евра, и забележио је пад од 3,3% мг., као последица смањеног увоза енергената (али и нижих увозних цена). Србија је у прва три месеца 2024. године забележила дефицит у робној размени са иностранством у износу од 1,9 млрд евра, који је за 9,1% мањи него у истом периоду прошле године. У периоду јануар - март 2024. скоро четири петине робног увоза било је покривено извозом (78,7%). Најзначајнији спољнотрговински партнер Србије, који је додатно ојачао своју лидерску позицију у прва три месеца 2024. године је Немачка (15,4% укупног извоза пласирано је у Немачку, односно 13,6% укупног републичког увоза потекло је из Немачке у посматраном периоду).**

АП Војводина је у периоду јануар - март 2024. године остварила спољнотрговинску робну размену у вредности од 5,6 млрд евра (34,5% укупне размене Републике Србије у истом периоду), што је за 1,7% мање од размене остварене у прва три месеца 2023. године. Извоз је остварен у вредности од 2,5 млрд евра (за 3,7% више мг), док је увоз износио 3,1 млрд евра (за 5,6% мање мг). Војводина је у прва три месеца 2024. године забележила дефицит у размени са иностранством у вредности од готово 680 млн евра (за 28,7% мањи мг). Из Војводине је, у прва три месеца 2024. године, највише извезено електричне опреме, прехранбених производа и моторних возила и приколица, док је више од петине укупног увоза чинио увоз сирове нафте и природног гаса, а следи увоз робе неклассификоване по КД. Главна дестинација војвођанског извоза у посматраном периоду је Немачка (20,6%), одакле је забележен и највећи увоз (14,9%), а следи и увоз из Руске Федерације (11,4%).

Србија је и у првом кварталу ове године остварила висок обим размене услуга са иностранством, Извоз услуга је повећан за 11,1%, при чему су расту извоза највише допринеле ИКТ услуге. Раст увоза у посматраном периоду био је вођен туристичким услугама, и износио је 23,2% мг.

Укупан број запослених у Републици Србији је у првом кварталу 2024. године износио 2.364.580, што је за 0,6% више у односу на први квартал 2023. године. Укупна регистрована запосленост у Војводини је у првом кварталу ове године износила 594.916 лица, што је за 0,9% више у односу на први квартал 2023. године. У Војводини је 80% лица запослено у правним лицима, 18% су предузетници, запослени код њих и лица која самостално обављају делатност, а 2% регистровани индивидуални пољопривредници. У Војводини је највише запослених регистровано у услужним секторима (61,8%), потом у индустрији (30,5%) и грађевинарству (5,1%), а најмање запослених у сектору пољопривреде (2,6%). Највећи међугодишњи раст броја запослених у Војводини је у првом кварталу 2024. године забележен у сектору Административне и помоћне услужне делатности (за 9,5%) и сектору Здравствена и социјална заштита (за 9,2%).

Стопа запослености у Републици Србији је у 2023. години износила 50,2% (за 0,7 п.п. више у односу на 2022), а на нивоу Војводине 50,3% (за 1,2 п.п. више мг.), према последњим подацима РС-а за 2023. годину.

Према евиденцији Националне службе за запошљавање (НСЗ), у Републици Србији је на крају марта 2024. године било за 8,7% мање незапослених лица у односу на март 2023. године, док је на нивоу Војводине у исто време незапосленост била мања за 7,3%. Незапосленост је у марту 2024. године међугодишње смањена у свакој области Региона Војводине појединачно посматрано, а највеће смањење је забележено у Јужнобачкој области (за 9,5% мг.).

Стопа незапослености у Републици Србији износи 9,4%, а у Војводини 9,0%, према последњим подацима Анкете о радној снази РЗС-а за 2023. годину.

Просечна бруто зарада у Републици Србији, према последњим расположивим подацима за период јануар - фебруар 2023. године износила је 131.151 динар, а просечна нето зарада 94.979 динара. У поређењу са истим периодом претходне године, просечна бруто зарада номинално је већа за 15,8%, а реално за 9,2%, док је просечна нето зарада већа за 15,7% номинално, односно за 9,2% реално, при чему су у готово истој мери повећане зараде у приватном и јавном сектору. У прва два месеца 2024. године остварен је двоцифрен раст просечних зарада код скоро свих делатности, а најизраженији је био у области образовања, угоститељства, саобраћаја и грађевинарства. Највиша просечна зарада у посматраном периоду забележена је у оквиру делатности Рачунарско програмирање, консултантске и с тим повезане делатности (нето 278.211 динара). Просечне нето зараде забележиле су номинални раст у прва два месеца 2024. године у односу на исти период 2023. године, како на нивоу целе земље, тако и на нивоу сваког региона Републике Србије појединачно посматрано. Највећи међугодишњи раст просечне нето зараде у периоду јануар - фебруар 2024. године евидентиран је у Региону Шумадије и Западне Србије (од 17,1%), а најмањи међугодишњи раст имала је просечна нето зарада Региона Војводине (од 14,9%). Медијална нето зарада је у посматраном периоду повећана за 17,2% међугодишње посматрано, на шта је утицао раст минималне зараде, чиме је први пут (откада постоје упоредиви подаци) престигла 70.000 динара у јануару. Само у фебруару 2024. године, просечна бруто зарада у Републици Србији износила је 129.934 динара, а просечна нето зарада 94.125 динара. Медијална нето зарада за фебруар 2024. године износила је 72.956 динара, што значи да је 50% запослених остварило зараду до наведеног износа.

У Војводини просечна бруто зарада за прва два месеца 2023. године износила је 124.072 динара (за 5,4% мање од републичког просека), а просечна нето зарада 89.734 динара (за 5,5% мање од републичког просека). У односу на прва два месеца 2023. године, просечне бруто и нето зараде у АП Војводини забележиле су номинални раст од 15,0% и 14,9%, респективно. Посматрано по окрузима, највишу просечну нето зараду у посматраном периоду бележи Јужнобачки округ (99.560 динара), а најнижу Западнобачки округ (78.513 динара). Само у фебруару текуће године, у АП Војводини је просечна бруто зарада износила 122.859 динара (за 5,4% мање од републичког просека), а просечна нето зарада 88.885 динара (за 5,6% мање од републичког просека). У поређењу са истим месецом 2023. године, просечне бруто и нето зараде забележиле су номинални раст од 14,7% и 14,5%, респективно.

* * *

Неизвесност у погледу остварења пројекције инфлације и БДП-а и даље у највећој мери потиче од фактора из међународног окружења, а пре свега од геополитичких односа и изгледа за глобални привредни раст, првенствено зоне евра, као и њиховог утицаја на светске цене енергената и других примарних производа. Глобална инфлација наставља да успорава и ризици у погледу њеног кретања су све више уравнотежени услед слабљења трошковних притисака, попуштања застоја у ланцима снабдевања и ефеката претходног заоштравања монетарних услова централних банака. Свакако, због и даље присутних геополитичких тензија неопходна је додатна опрезност услед доношења одлука монетарне политике. Поменута опрезност домаће монетарне политике потребна је и због раста цена нафте на светском тржишту услед одлуке земаља ОПЕС+ да ограниче понуду и током другог тромесечја 2024, у условима дужих

транспортних рута и већих логистичких трошкова проузрокованих израженим геополитичким тензијама. **Знатни губици на нивоу светске производње** (укључујући и негативне ефекте на главне трговинске партнере Републике Србије) **могу бити проузроковани продубљеном глобалном фрагментацијом**. Услед тога, претпоставља се да водеће централне банке, Систем федералних резерви и Европска централна банка, неће пре средине године почети са ублажавањем монетарне политике. У извесној мери ризици се односе и на постојаност базне инфлације на глобалном нивоу и дужину трајања заоштрених монетарних политика водећих централних банака. Када је реч о **факторима из домаћег окружења**, важан је и исход домаће пољопривредне сезоне, који се у случају инфлације у највећој мери односи на кретање цена воћа и поврћа, док је за БДП од посебне важности род житарица. Ризици пројекције потичу и од брзине раста домаће тражње, пре свега по основу висине прилива СДИ и улагања у инфраструктуру и сектор енергетике.

НБС ће наставити да прати и анализира трендове на домаћем и међународном тржишту и да одлуке о будућој монетарној политици доноси у зависности од брзине успоравања инфлације. Приоритет монетарне политике и даље ће бити обезбеђење ценовне и финансијске стабилности у средњем року, уз подршку даљем расту и развоју привреде, као и даљем расту запослености и очувању повољног инвестиционог амбијента.

II. КРЕТАЊЕ ЦЕНА И ИНФЛАЦИЈЕ

Просечна међугодишња инфлација у Републици Србији је у првом кварталу 2024. године износила 5,7% (у Војводини 5,5%).

Од марта прошле године, када је забележен врхунац, просечна међугодишња инфлација у Србији је смањена за преко 11 процентних поена и у марту ове године је била троструко нижа, када је износила 5,0% (у Војводини 4,8%).

Посматрано по производима и услугама личне потрошње, највећи допринос међугодишњој стопи мартовске инфлације потекао је од цена електричне енергије за домаћинства, затим од цена меса, горива и мазива за путничка возила, а следи допринос цена дувана.

На месечном нивоу, инфлација је у марту 2024. године у Србији износила 0,3% (у Војводини 0,1%).

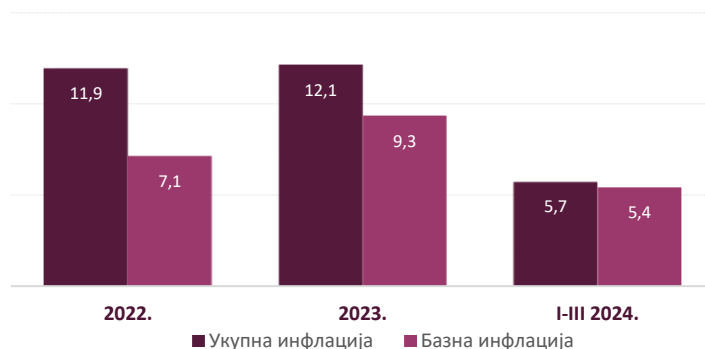
Према најновијој пројекцији НБС-а, међугодишња инфлација у Србији ће се у границе циља највероватније вратити у мају ове године, што је раније него што се претходно очекивало, у остатку године ће наставити да опада, а од наредне године би требало да се креће око централне вредности циља од 3%.

Глобална инфлација успорава истом динамиком којом је расла у претходним годинама, према оцени међународних финансијских институција. Најзначајнији допринос нижој глобалној инфлацији потиче од цена хране и енергената, чији раст је тренутно испод вишегодишњих просека, а доприносе јој и решавање застоја у глобалним ланцима снабдевања и смањење извозних цена Кине. **У Србији се од почетка 2024. године међугодишња инфлација креће на нижем нивоу него што су биле претходне пројекције**, пре свега као резултат нижег раста цена непрерађене хране од очекиваног у условима повољних временских прилика и добре понуде.

Просечна међугодишња инфлација у Србији је у првом кварталу 2024. године износила 5,7%, а **просечна базна инфлација 5,4%**. На то је у највећој мери деловало **знатно успоравање мг. раста цена хране**, пре свега непрерађене, чији је допринос укупној инфлацији снижен услед смањења трошкова у производњи хране и деловања ефекта високе прошлогодишње базе. Спорији мг. раст забележиле су и **цене индустријских производа и услуга у оквиру базне инфлације** (индекс потрошачких цена по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета), а опадајућој путањи базне инфлације допринели су и **ефекти претходног заостравања монетарне политике, слабљење глобалних трошковних притисака и нижа увозна инфлација**.

Просечна инфлација у Србији (%)

Од марта прошле године, када је забележен врхунац, **просечна међугодишња инфлација у Србији је смањена за преко 11 процентних поена и у марту ове године је била троструко нижа, када је износила 5,0%**. **Даљем успоравању инфлације** доприноси нижи раст цена хране и енергије услед попуштања глобалних трошковних притисака, нижи раст цена производа и услуга у оквиру базне инфлације, као и смањење краткорочних инфлационих очекивања финансијског сектора и привреде.

У односу на крај 2023. године, потрошачке цене у Србији су **од почетка 2024. године забележиле раст од 1,1%** (март 2024). На **месечном нивоу, у односу на фебруар, раст потрошачких цена у марту је износио 0,3%** и готово у потпуности је био резултат **раста цена у оквиру базне инфлације**, док је **допринос цена хране и енергената** био скоро неутралан.

Раст цена хране је у марту 2024. године, међугодишње посматрано, успорио на 2,9%, при чему су цене воћа и поврћа, у просеку, снижене у односу на март претходне године. **У односу на крај 2023. године, цене хране и безалкохолних пића су у марту биле више за 0,8%**, што је у целини било одређено **растом цена прерађене хране** од 1,3%, који су определиле више цене месних прерађевина, млека и млечних прерађевина, као и безалкохолних пића. Ипак, остварени раст инфлације био је нижи од очекиваног, захваљујући пре свега **даљем паду цена непрерађене хране**, због снижених цена свежег воћа и свежег меса, као и знатно нижег раста цена свежег поврћа од сезонски уобичајеног за овај период године, а захваљујући доброј понуди услед повољних временских прилика. На месечном нивоу, **у односу на фебруар, у марту су цене прерађене хране биле више за 0,3%**, али је тај раст неутрализован нижим ценама свежег воћа, поврћа и меса.

Цене енергената у Србији су у марту 2024. године, у односу на март претходне године, биле више за 7,9%, док је допринос цена енергената месечној инфлацији у марту био неутралан, а као резултат, с једне стране, благог раста цена нафтних деривата (0,4%), и, с друге стране, нижих цена чврстих горива (-1,5%). У односу на крај 2023. године, цене енергије у Србији су на крају првог квартала 2024. биле више за 1,6%, доминантно због виших цена нафтних деривата (4,1%), које су пратиле пораст светске цене сирове нафте од фебруара ове године. Насупрот томе, цене чврстих горива су биле ниже за 1,4%, као резултат нижих цена дрва за огрев услед топлијег времена од уобичајеног за зимске месеце, док цене електричне енергије и гаса за домаћинства нису мењане.

Цене индустријских производа (без хране и енергије) забележиле су двоструко мањи допринос инфлацији у првом кварталу 2024. године него у претходном кварталу, остваривши стопу раста од 0,7%. Раст ових цена се првенствено дугује фебруарској корекцији цена цигарета (2,7%) и поскупљењу алкохолних пића (2,1%), насупрот чега је деловало сезонско појевтињење одеће и обуће (-2,3%).

Цене услуга у Србији су у првом кварталу ове године, у односу на крај 2023. године, забележиле раст од 1,6%, који је био вођен поскупљењем услуга мобилне телефоније (5,2%), као и вишим ценама комуналних, угоститељских и медицинских услуга и станарина. С друге стране, цене туристичких пакет-аранжмана су снижене за 10%, што се пре свега дугује њиховом сезонском снижењу у марту.

Регулисане цене у Србији су порасле за 1,4% од почетка 2024. године, по основу виших цена цигарета и комуналних услуга. На међугодишњем нивоу регулисане цене су наставиле да успоравају раст (8,0% у марту), што се очекује и у наредном периоду, упоредо са изласком прошлогодишњег поскупљења електричне енергије и гаса за домаћинства из обрачуна међугодишње инфлације.

Базна инфлација у Србији се у марту 2024. године изједначила са укупном инфлацијом и износила је 5,0%, чиме је више него преполовљена у односу на март прошле године. Цене производа и услуга у оквиру базне инфлације су у марту биле више за 0,5% у односу на фебруар, доминантно вођене поскупљењем услуга мобилне телефоније. Опадајућој путањи базне инфлације доприносе ефекти претходног заостравања монетарне политике, слабљење глобалних трошковних притисака и нижа увозна инфлација.

Инфлација у Србији

Посматрано по производима и услугама личне потрошње, **највећи позитиван допринос међугодишњој стопи мартовске инфлације у Србији** потекао је, превасходно, од **цене електричне енергије за домаћинства (0,8 п.п.)**, затим од **цене меса (0,6 п.п.)**, **горива и мазива за путничка возила (0,4 п.п.)**, као и **цене дувана (0,3 п.п.)**. С друге стране, **највеће дезинфлаторно дејство** имале су **цене чврстих горива, које су међугодишње смањене за 6,2%** (допринос -0,1 п.п.), и **цене поврћа, које су мг. смањене за 3,0%** (допринос -0,1 п.п.).

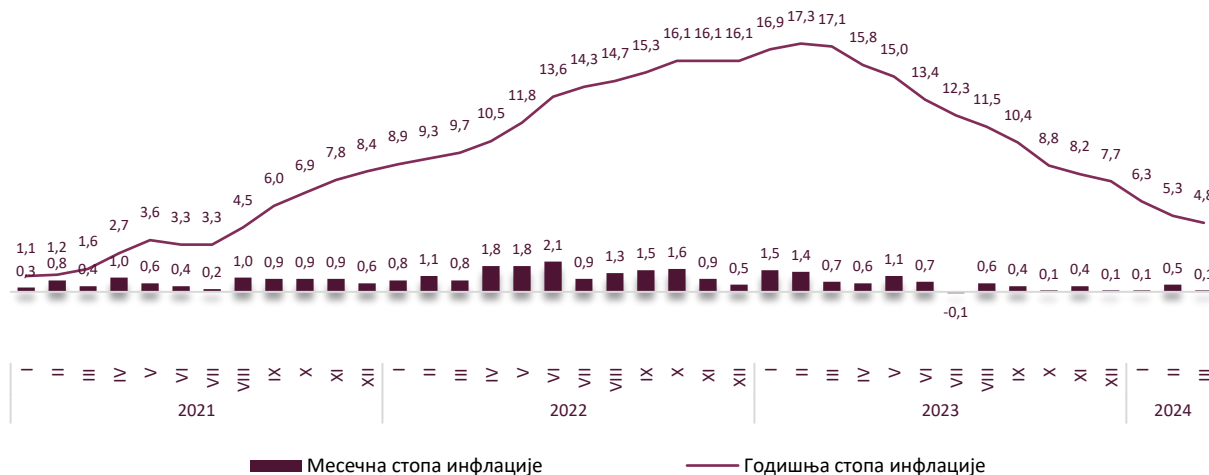

Према подацима РЗС-а, **потрошачке цене су посматрано само на нивоу територије Војводине у периоду јануар - март 2024. године у просеку повећане за 5,5%** у односу на исти период прошле године. Само у **марту 2024. године, међугодишња инфлација у Војводини је износила 4,8%**, док је месечни раст цена у марту у односу на фебруар у Војводини износио незнатних **0,1%**.

Инфлација у Војводини

	III 2024		III 2024		I – III 2024	
	II 2024	III 2023	III 2023	III 2023	I – III 2023	I – III 2023
	Србија	Војводина	Србија	Војводина	Србија	Војводина
Потрошачке цене - укупно	100,3	100,1	105,0	104,8	105,7	105,5

Инфлација у Војводини

Према најновијим подацима РЗС-а, **међугодишња инфлација у Србији је у априлу 2024.** остала **непромењена и износила је 5,0%**, док је на **месечном нивоу**, у односу на март, износила **0,7%**.

Приликом досадашњег доношења одлука о монетарној политици, **НБС је посебно пажљиво пратила опадајућу, али и даље повишену увозну инфлацију**, као и **слабу екстерну тражњу**, али бољу од очекивања. НБС је имала у виду да су ризици у погледу даљег кретања глобалне инфлације били све више балансирани, с обзиром на то да се **глобална инфлација крајем прошле године, после готово три године, приближила свом претпандемијском тренду**. Процењује се да се **светска привреда приближава постизању ценовне стабилности**, упркос и даље присутним геополитичким ризицима. Већина централних банака са све већом извесношћу предвиђа да ће се инфлација у њиховим земљама вратити у границе циља у другој половини ове или првој половини наредне године, имајући у виду смиривање инфлаторних притисака и ефекте које су дали рестриктивни монетарни услови. Ипак, на опрезност у зони евра и САД још увек упућује базна инфлација, која је наставила да се креће изнад укупне инфлације, пре свега услед затегнутих услова на тржишту рада и раста зарада, због чега су ЕЦБ и ФЕД одлагали почетак циклуса ублажавања монетарних политика. **ММФ пројектује наставак стабилне опадајуће путање глобалне инфлације – са нивоа од 6,8% бу 2023, на 5,9% у 2024. и додатно на 4,5% у 2025**, оценивши да ће базна инфлација опадати спорије од укупне инфлације.

Инфлација се у већини земаља света и даље налази изван циљаног распона, у који би, према прогнозама ММФ-а требало да се врати до другог квартала 2025. године.

У **зони евра**, нашем најважнијем трговинском партнеру, од почетка године је настављено **смањење укупне и базне инфлације више него што се очекивало**, али је раст зарада и даље изазивао забринутост. **Укупна инфлација је смањена у марту на 2,4% мг.**, што је њен **најнижи ниво од новембра 2021**. Пад су забележиле цене енергената, а успоравање раста забележиле су цене хране и цене индустријских производа, што је успорило **раст базне инфлације на 2,9% у марту**. Отпорност су наставиле да показују цене услуга, чији је раст и даље био знатно изнад историјског просека (креће се на нивоу од око 4% мг. од новембра прошле године).

Међугодишња инфлација у Немачкој је у марту 2024. године успорена на 2,2% мг., захваљујући успоравању прехранбене инфлације, док је **инфлација у Италији повећана на 1,2% мг. у марту**, јер су цене електричне енергије, код којих ишчежава базни ефекат, успориле мг. пад током првог квартала 2024. године. **Наставак успоравања инфлације у зони евра очекује се и у наредном периоду, али споријим темпом него до сада**, са очекиваним приближавањем циљу од 2% средином 2025. године, при чему ће базна инфлација наставити да се креће изнад укупне инфлације и у наредном периоду. Процењује се да су профити компанија сада умеренији и да су дешавања на страни понуде створила додатни простор за раст реалних зарада, што ће допринети расту приватне потрошње и економском опоравку у зони евра, без опасности по инфлацију. Међутим, због затегнутих услова на тржишту рада, постоји бојазан да би раст трошкова рада могао бити прекомеран и у целости пребачен на потрошаче, што би могло да задржи инфлацију изнад циља дуже време.

Инфлација у САД, после успоравања у јануару, у наставку првог квартала 2024. убрзала је мг. раст и **у марту је износила 3,5%**. На то је доминантно утицала мг. динамика цена енергије, које су, први пут после дуже од годину дана, повећане у марту, као последица виших цена течног нафтног гаса. Цене хране су успориле мг. раст током првог квартала ове године, а цене индустријских производа (без хране и енергије) бележиле су мг. пад. То је допринело благо нижој базној инфлацији, иако су цене услуга биле нешто више у марту. **ФЕД пројектује инфлацију на око 2,5% за 2024**, што је нешто виши ниво него у децембру, али још увек испод остварења у прошлој години, док за 2025. ФЕД прогнозира даљи пад инфлације (на 2,2%), а њен повратак на циљани ниво не очекује пре 2026. године.

Унутар региона средње и југоисточне Европе, мг. инфлација је током првог квартала 2024. била у паду, доминантно под утицајем споријег мг. раста цена хране. У Мађарској је у марту инфлација снижена на 3,6% мг., у Чешкој се нашла на централној вредности циља од 2,0%, колико је износила и у Пољској, где је паду инфлације допринео и мг. пад цена свих енергената. Мг. инфлација се у све три поменуте земље током првог квартала нашла унутар циљаног распона. У Румунији се, после раста у јануару, до краја првог квартала вратила на ниво с краја прошле године од 6,6% мг. Са слабљењем ефекта високе базе из истог периода прошле године, у појединим земљама овог региона инфлација ће се током друге половине године наћи на вишем нивоу од тренутног (Мађарска, Пољска), али су углавном пројектоване просечне стопе инфлације за ову и следећу годину ниже него што се претходно очекивало. У Пољској постоји ризик да инфлација буде и знатно виша у другој половини године, јер је нулта стопа ПДВ-а на цене хране од априла враћена на претходни виши ниво, док је неизвесно до када ће важити ограничење цена енергије за домаћинства.

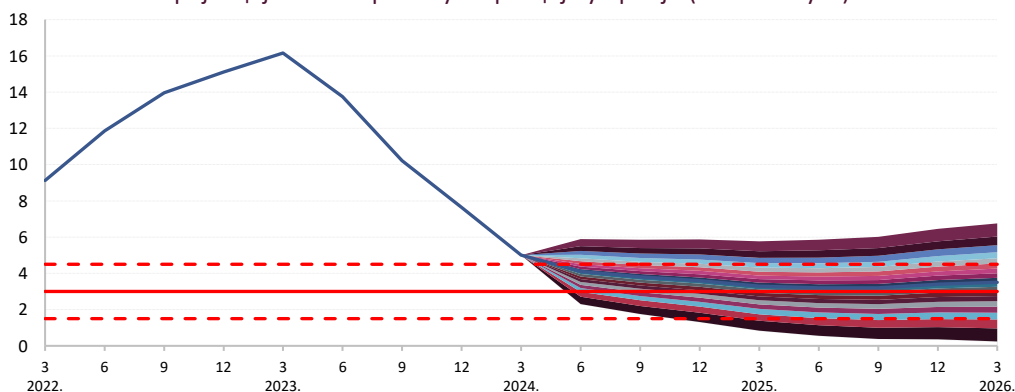
У оквиру региона Западног Балкана, мг. инфлација се кретала силазном путањом у Босни и Херцеговини и Албанији и у марту је спуштена на нивое од 2,0% и 2,3%, респективно. Насупрот томе, мг. инфлација је од почетка 2024. године била у порасту у Северној Македонији и Црној Гори, највише под утицајем повишених цена хране, и у марту је износила 4,0% и 5,5%, респективно, што је изнад нивоа с краја прошле године.

Упоредни преглед међугодишње инфлације у Србији и изабраним земљама у марту 2024. године (мг. стопе у %)

Србија	5,0%	Чешка	2,0%
Зона евра	2,4%	Пољска	2,0%
Немачка	2,2%	Албанија	2,3%
Италија	1,2%	Босна и Херцеговина	2,0%
САД	3,5%	Хрватска	4,1%
Мађарска	3,6%	Северна Македонија	4,0%
Румунија	6,6%	Црна Гора	5,5%

Према најновијој пројекцији НБС-а, међугодишња инфлација у Србији ће се у границе циља највероватније вратити у мају, што је нешто раније него што се претходно очекивало. Упркос израженим геополитичким тензијама, протекционистичким мерама, фрагментацији и санкцијама у међународној трговини, инфлација ће у остатку године наставити да опада, захваљујући пре свега деловању неколико кључних фактора - ефектима претходног заостравања монетарних услова, даљем паду инфлационих очекивања, успоравању увозне инфлације и још увек негативном производном јазу, пре свега због ниске екстерне тражње, а од наредне године она би требало да се креће око централне вредности циља од 3%.

Пројекција НБС о кретању инфлације у Србији (мг. стопе у %)

Већина централних банака је, према свим изгледима, завршила циклус заостравања монетарних политика, а неке централне банке су започеле циклус монетарног ублажавања (очекује се да ЕЦБ у јуну започне смањење својих основних каматних стопа, а ФЕД нешто касније током године). Ипак, с обзиром на смањење инфлације, реалне каматне стопе остаће повишене и чиниће монетарну политику рестриктивном још неко време.

Једна од кључних претпоставки очекиване опадајуће путање инфлације у Србији јесте наставак смањења увозне инфлације, чему ће и даље доприносити фактори и на страни понуде, и на страни тражње. На страни понуде важно је што су претходно снижене цене енергената и хране, као и што је обезбеђено боље функционисање глобалних ланаца снабдевања, а на страни тражње дезинфлаторно делују пре свега више каматне стопе водећих централних банака, које ће се на повишеном нивоу задржати још неко време.

НБС очекује да пројектованом успоравању инфлације у извесној мери допринесу и **цене примарних пољопривредних производа и хране услед оствареног пада у досадашњем току године**, с тим да је у новој пројекцији предвиђено да ће се оне крајем ове године наћи на благо вишем нивоу него крајем 2023, а да ће се затим смањивати у наредне две године. **Светске цене хране су биле у паду седам узастопних месеци**, све до марта ове године, када су благо повећане у односу на претходни месец. Оне су и даље ниже него пре годину дана, за 7,7%, што је у складу са **смањењем трошкова инпута у пољопривредној производњи**, а посебно **минералних ђубрива, чије су цене на домаћем тржишту знатно ниже него пре годину дана.** Од примарних производа посебно забрињава **цена нафте на светском тржишту, која је почела да расте средином марта ове године**, да би почетком априла прешла 90 долара по барелу, подстакнута ескалацијом геополитичких тензија у условима раста глобалне тражње и ограничене производње земаља чланица *OPEC+*. Како су напетости на Блиском истоку попуштале, светска цена нафте се до краја априла спустила испод 90 долара по барелу, али је и даље изнад нивоа који се очекивао пре три месеца. У наредној години се очекује да ће *OPEC+* окончати ограничавање производње, што би требало да утиче на смањење светске цене нафте.

У наредном периоду **се очекује смањење доприноса м.г. инфлацији свих њених компонената**, што ће је даље успорити. То се **посебно односи на цене хране (без воћа и поврћа)**, које су знатно доприносиле расту инфлације у претходном периоду. На смањење доприноса цена хране утицаће висока база код цена индустријско-прехрамбених производа и пад трошковних притисака у производњи хране, пре свега услед **пада цена примарних пољопривредних производа (кукуруза, пшенице и соје)**, које су се спустиле на преткризни ниво. Поред трошкова сировина, **на стабилизацију цена хране одражавају се и нижа увозна инфлација и инфлациона очекивања.**

Тенденција **смањења доприноса м.г. инфлацији** очекује се **и од непрехрамбене инфлације.** Цене ове категорије производа у великој мери зависе од цена бројних увозних производа, пре свега из зоне евра, која је наш најважнији трговински партнер. Смањењу притиска на домаће цене непрехрамбених производа допринеће и даље смањење инфлационих очекивања, док се по основу притисака у глобалним ланцима снабдевања не очекују притисци на непрехрамбену инфлацију. Више забрињава раст трошкова међународног контејнерског транспорта који се десио крајем 2023, али је и он још увек знатно испод максимума достигнутог 2022. године, а последњих месеци ови трошкови се смањују. Имајући све поменуто у виду, **очекује се да ће се и допринос цена непрехрамбених производа и услуга инфлацији преполовити.**

Након што је прошле године **извршен највећи део усклађивања цена струје и природног гаса, повећања њихових цена за ову годину нису планирана.** Полазећи од тога, у овој години НБС очекује знатно мањи раст регулисаних цена (4,3%) него у 2023, што ће за резултат имати и мањи допринос инфлацији.

Због повећања светске цене нафте, пројектује се виши допринос цена нафтних деривата мг. инфлацији у овој години. Сходно томе, очекује се да ће **цене нафтних деривата имати инфлаторно дејство током ове и почетком наредне године.**

Када су у питању **цене воћа и поврћа, оне су тренутно релативно ниске**, захваљујући пре свега **доброј понуди** услед повољних временских прилика, **смиривању трошковних притисака** у производњи и **базном ефекту**. При томе, претпоставља се да ће овогодишња сезона бити просечна. У складу с тим, **допринос цена воћа и поврћа укупној мг. инфлацији требало би да буде негативан током ове године**, тј. да делује у правцу смањења мг. инфлације.

Неизвесност у погледу остварења пројекције инфлације и даље у највећој мери потиче од **фактора из међународног окружења**, а пре свега од **геополитичких односа** и **изгледа за глобални привредни раст**, као и њиховог утицаја на светске цене енергената и других примарних производа. **Цене већине примарних производа на светском тржишту смањене су током 2023.** године, али се и даље налазе знатно изнад нивоа пре пандемије. Посебно волатилне су биле **светске цене нафте**, које су, након смањења крајем прошле године, расле у сва три месеца ове године. Поред сукоба у Украјини и на Блиском истоку, на то је пресудно утицала одлука земаља **ОПЕС+** да **продуже ограничење понуде нафте** и на други квартал ове године, као и **смањење залиха нафте у САД**. НБС има у виду да је **неизвесност у погледу кретања цена енергената и даље изражена**, посебно у случају **цене нафте и гаса**, где евентуална ескалација сукоба на Блиском истоку, дуже транспортне руте и већи логистички трошкови представљају главни ризик. Када су у питању **светске цене хране**, главни фактори који су допринели њиховом смањењу након врхунца 2022. године јесу **ланци снабдевања, који су се готово у потпуности нормализовали**, затим **цене гаса, које су пале на знатно прихватљивије нивое**, као и то што је **украјински извоз житарица настављен преко црноморског коридора**. На потребну опрезност у овој области указује индекс светских цена хране који је, након седам узастопних месеци пада, у марту забележио раст. **На светске цене енергената и већине других примарних производа могу да утичу и економске перформансе Кине**, због чега су изгледи у погледу раста Кине један од важних фактора кретања инфлације у наредном периоду. Кина је предузела низ корака да оснажи своју економију, а резултати прерађивачке индустрије и малопродаје у прва два месеца ове године бољи су од очекивања. У извесној мери ризици остварења пројекције инфлације се односе и на **перзистентност базне инфлације** на глобалном нивоу и **дужину трајања заострених монетарних политика** водећих централних банака.

Када је реч о **домаћим факторима**, ризици пројекције се односе на **брзину раста домаће тражње**, првенствено по основу прилива СДИ, **улагања у инфраструктуру и сектор енергетике**, као и исход домаће пољопривредне сезоне.

III. ПОЉОПРИВРЕДА

Агрометеоролошки услови током већег дела марта 2024. били су повољни за обављање већине актуелних пољопривредних радова.

Пред пољопривредним произвођачима је у марту био најважнији задатак - припрема за пролећну сетву, као и сама сетва коју треба обавити на више од 1,1 милион хектара.

Сетва шећерне репе почела је у марту - очекује се да ће у Војводини заузети површину од око 45.000 хектара, што је повећање од 5% у односу на претходну годину.

Земљораднике очекују високи трошкови сетве, првенствено због високе цене средстава за заштиту биља, семена за сетву и горива.

Цена пшенице и соје је у марту наставила тренд пада, док је код кукуруза забележен благи раст цене (месечно посматрано). У поређењу са мартom претходне године, цене примарних пољопривредних производа су мање.

Цене хране и безалкохолних пића су у марту 2024. биле за 2,9% веће у односу на март 2023. године.

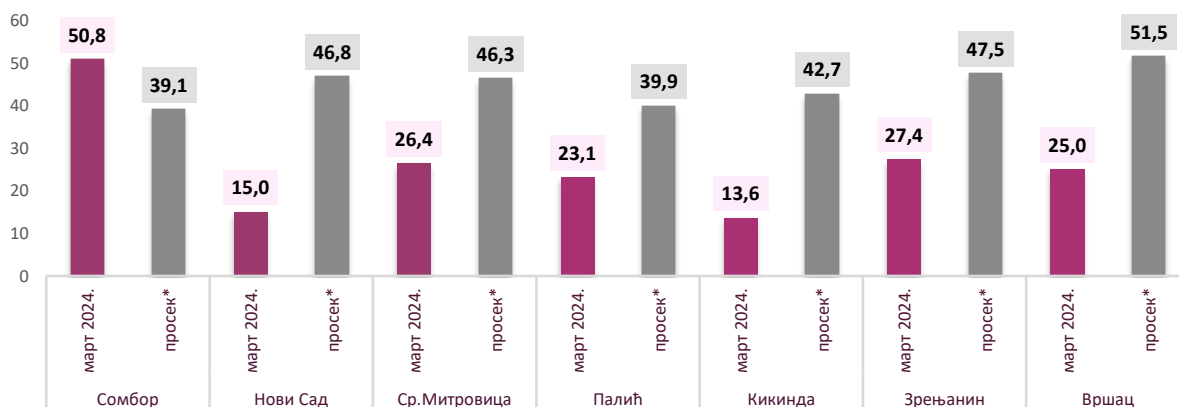

Агротемперолошки услови

Према подацима Републичког хидрометеоролошког завода Србије (РХМЗ), **март 2024. године је обележило знатно топлије време уз мању количину падавина** него што је уобичајено за овај месец.

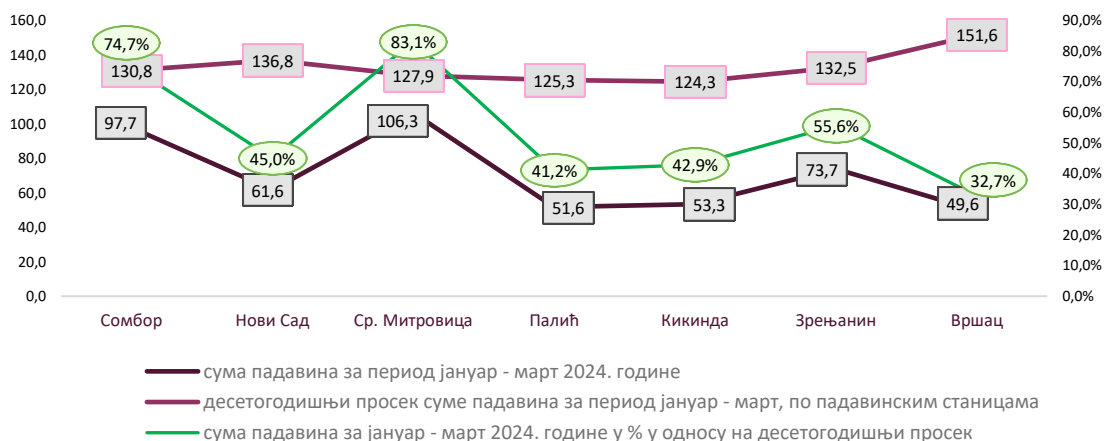
На целој територији Војводине (осим у Сомбору) у марту ове године је пало знатно мање кише у односу на просек за овај месец. **Процент падавина у марту 2024. у односу на десетогодишњи просек за посматрани месец кретао се од 129,9%** (падавинска станица Сомбор) **до 31,8%** (колико је измерено на падавинској станици Кикинда).

Количина падавина у марту према падавинским станицама у Војводини (у mm)

У периоду јануар - март 2024. године забележено је свега 53,1% од вишегодишње просечне суме падавина за период јануар - март. Падавинска станица Вршац, у првом тромесечју 2024. године, забележила је свега 32,7% падавина од десетогодишњег просека за посматрани период, док је највећи проценат падавина (83,1%) измерен на падавинској станици Сремска Митровица.

Сума падавина на подручју АП Војводине у периоду јануар - март (у mm)

Када је реч о пољопривредној сезони, услед ефеката модернизације опреме и веће примене агротехничких мера (чему би требало да допринесу и повећане државне субвенције), претпоставља се да ће доћи до наставка раста пољопривредне производње, што би требало да резултира благим позитивним доприносом пољопривредне производње БДП-у. НБС претпоставља да ће она бити благо изнад прошлогодишње и остварити раст од око 1%.

Биљна производња

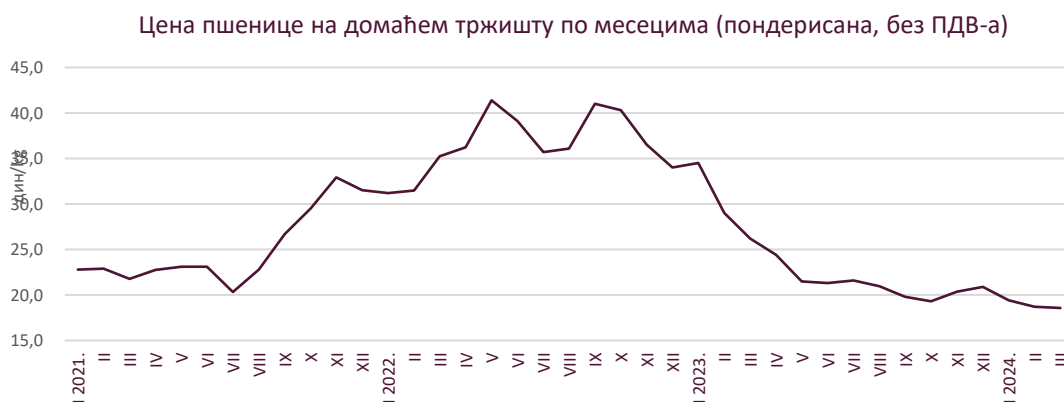
Агророметоролошки услови су током већег дела марта 2024. били повољни за припрему земљишта за рану пролећну сетву, преглед и прихрану озимих усева, као и радове у воћњацима и виноградима. **Сетва шећерне репе** (по пројекцији доо Индустијско биље) **планира се на око 45.000 хектара**, тј. **на 5% више површина него што је засејана претходне године**, а заузеће чак за 40,6% већу површину него 2022. године. Претпоставља се да је великом повећању површина прошле, 2023. године допринела **Уредба Владе Републике Србије о финансијској подршци пољопривредним произвођачима шећерне репе рода 2023. године**, којом је хектар пријављене и засејане репе субвенционисан са 35.000 динара (те су пољопривредници прошле године били задовољни финансијским резултатом).

Пролећна сетва у АП Војводини требало би да буде обављена на преко 1,1 милион хектара. Процена је да ће у структури пролећне сетве **кукуруз**, традиционално, **заузети највећу сетвену површину**, а следиће га сунцокрет и соја. **Очекује се да ће трошкови сетве бити већи од прошлогодишњих.** Минерална ђубрива су појефтинила, али су поскупела заштитна средства и енергенти (након пада цена крајем претходне године, у првом кварталу ове године опет долази до раста цена). Упркос нижим ценама, минерална ђубрива и даље имају високу цену, поготово када се бележи велики пад цена примарних пољопривредних производа. **Цене меркантилне робе су на ниском нивоу, што произвођачима отежава финансирање пролећне сетве.**

Према званичним подацима РС-а, у АП Војводини је у 2023. години у јесењој сетви засејано **408.525 хектара**, што је за **9,8% мање** него у јесењој сетви 2022. године. Највише површине заузела је **пшеница, 326.805 хектара (10,4% мање** него претходне сезоне). **Озими јечам** је на другом месту са **38.282 хектара** и **смањењем од 7,2%** у односу на претходну јесењу сетву. **Уљана репица** са **31.205 хектара** и **смањењем од 7,1%**, заузима треће место.

Тржиште примарних пољопривредних производа

Током прва три месеца ове године, **пшеница, меркантилни кукуруз и соја бележе изузетно ниске цене, како на домаћем, тако и на иностраном тржишту.** Цене примарних пољопривредних производа су у марту ове године мање од оних из марта 2023. године. У марту 2024. године **цена пшенице (18,6 дин/kg) била је за 29,0% мања** од цене у истом месецу 2023. године, што је уједно и најнижа цена хлебног зрна у посматраном периоду (од јануара 2021. године).

Цена кукуруза (16,2 дин/kg) је у марту 2024. године мања за 35,2% у поређењу са ценом из марта претходне године.

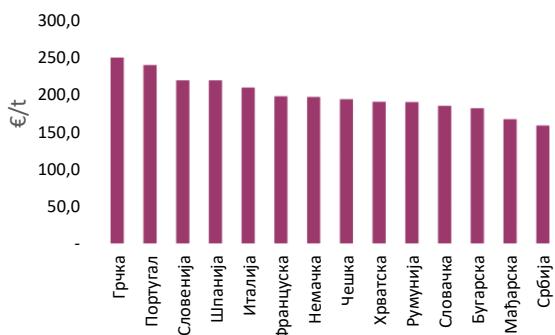

Цена кукуруза на домаћем тржишту по месецима (пондерисана, без ПДВ-а)

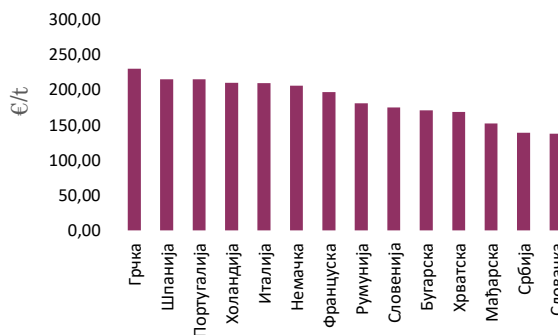
	2021 дин/kg	2022 дин/kg	Индекс 2022/21	2023 дин/kg	2024 дин/kg	Индекс 2024/23
Јануар	21,3	26,7	125,6	32,3	17,5	54,2
Фебруар	22,2	27,4	123,5	29,0	16,0	55,2
Март	22,9	32,4	141,1	25,0	16,2	64,8
Април	24,5	33,4	136,5	23,5	-	-
Мај	26,5	33,5	126,5	19,6	-	-
Јун	25,6	30,4	118,8	18,3	-	-
Јул	25,7	32,5	126,7	21,3	-	-
Август	24,7	34,3	138,9	18,5	-	-
Септембар	25,1	34,0	135,5	16,5	-	-
Октобар	27,5	35,3	128,4	15,3	-	-
Новембар	26,3	34,0	129,3	16,4	-	-
Децембар	25,0	31,5	126,0	17,9	-	-

Цена пшенице и кукуруза у ЕУ је у трећем месецу ове године била разнолика. Док је у Грчкој, где је била највиша износила 250,0 €/t, у Србији је износила свега 158,7 €/t, и најнижа је међу посматраним државама. Кукуруз је у Грчкој био 230 €/t, у Србији се прометовао за 138,7 €/t, док је најјефтинији био у Словачкој, 137,3 €/t.

Цена пшенице у земљама ЕУ и Србији, март 2024. године

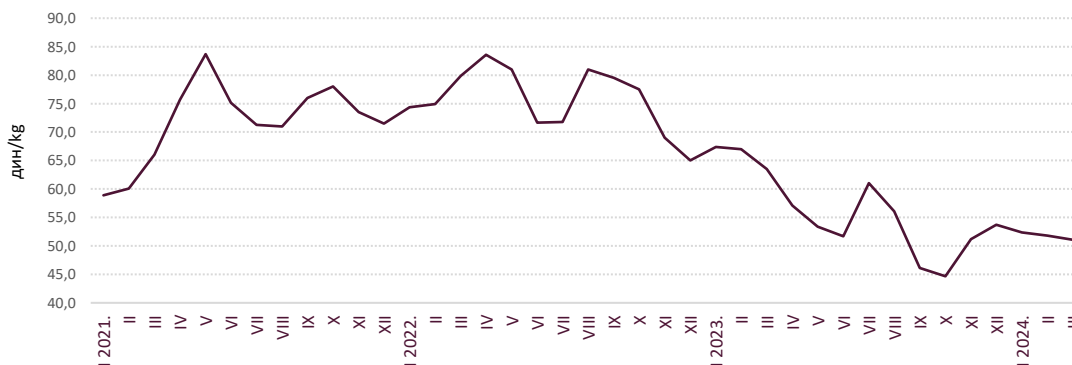

Цена кукуруза у земљама ЕУ и Србији, март 2024. године

Цена соје у Србији је у марту 2024. године износила 51,1 дин/kg без ПДВ-а, и мања је за 19,5% мг. (цена соје је у марту претходне године износила 63,5 дин/kg).

Цена соје на домаћем тржишту (пондерисана, без ПДВ-а)

Извоз пољопривреде се опоравио захваљујући високим приносима јесењих култура. У прва три месеца 2024. године сектор пољопривреде је био на другом месту према вредности оствареног извоза из АП Војводине и чинио је 7,4% укупног извоза Војводине (4,8% укупног извоза у првом кварталу 2023. године, 8,5% у прва три месеца 2022. године).

Цене прехранбених производа

Цене хране и безалкохолних пића у Србији су у марту 2024. године биле веће за 2,9% у односу на цене из истог месеца 2023. године, а у поређењу са претходним месецом текуће године биле су приближно једнаке. У односу на март 2023. године, **највише су поскупели минерална вода, безалкохолна пића и сокови (9,0%), месо (8,3%), шећер, џем, мед и чоколада (6,4%) и млеко, сир и јаја (4,8%).** Потрошачи су издвајали мање средстава за уља и масти (-4,6% мг.), поврће (-3,0% мг.) и воће (-0,5% мг.).

Сточарство

Просечне откупне цене живе стоке у марту 2024. године су се разликовале на појединим сточним пијацама. Понуда **теледи** је била на истом нивоу као и претходног месеца (600 дин/kg). **Цена товне јунади** преко 480 килограма је такође била на прошломесечном нивоу (350 дин/kg). Обим понуде **прасади** на сточним пијацама је био нешто слабији, а прасад телесне масе 16-25 килограма се продавала по цени од 500-600 динара за килограм, што је благи раст у односу на фебруар. **Цена товних свиња** телесне масе 80 до 120 килограма варирала је од 220 до 250 дин/kg, што указује на благи пад цене у односу на фебруар 2024. **Јагњад** се прометовала по доминантној цени од 500 дин/kg. **Овце** су се, упркос слабој понуди, могле купити по цени која је варирала између 120 и 300 дин/kg, а најчешћа цена је била 220 дин/kg.

У кланицама регистрованим на територији Војводине, према последњим подацима РЗС-а, **у прва два месеца 2024. године заклано је више оваца (за 27,7%), говеда (за 15,9%) и живине (за 9,9%) а мање свиња (за 10,8%),** у односу на период јануар - фебруар 2023. године.

Клање стоке у кланицама у Војводини

		I-II 2024.	
		I - II 2024.	Индекс I - II 2024 I - II 2023
Говеда	Број	9.650	115,9
	Нето маса (t)	2.659	118,1
Свиње	Број	164.842	89,2
	Нето маса (t)	13.148	89,0
Овце	Број	11.402	127,7
	Нето маса (t)	202	114,8
Живина	Број	6.845.266	109,9
	Нето маса (t)	12.863	111,1

У периоду јануар - фебруар 2024. године, **укупна нето маса закланих говеда у Војводини већа је за 18,1%, оваца за 14,8% и живине за 11,1%,** док је **нето маса закланих свиња мања за 11,0%,** у поређењу са истим периодом претходне године.

Шумарство

Обим радова на **производњи шумских сортимената у Републици Србији** у прва два месеца 2024. године износио је 328.603 m³ и у односу на исти период претходне године већи је за 17,3%, док је **у Војводини производња шумских сортимената** износила 123.238 m³ и већа је за 7,5% мг.

Обим радова у АП Војводини чинио је 37,5% од укупних радова на производњи дрвних сортимената у Републици Србији.

Конкурси

Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство је у посматраном периоду расписао следеће конкурсе:

1. Конкурс за доделу средстава за одржавање **научно стручних активности у области пољопривреде и руралног развоја** у 2024. години у АП Војводини;
2. Конкурс за доделу средстава за одржавање **традиционалних манифестација** у 2024. години у АП Војводини;
3. Конкурс за доделу средстава за **унапређење економских активности на селу** кроз подршку непољопривредним активностима у АП Војводини у 2024. години;
4. Конкурс за доделу средстава за **подршку младима у руралним подручјима** у АП Војводини у 2024. години;
5. Конкурс за доделу средстава за **суфинансирање инвестиција у економске активности** у циљу подизања конкурентности у смислу додавања вредности кроз прераду на газдинствима у АП Војводини у 2024. години;
6. Конкурс за доделу средстава за **суфинансирање инвестиција у физичку имовину** пољопривредних газдинстава за набавку нових машина и опреме за унапређење примарне производње биљних култура у АП Војводини у 2024. години;
7. Конкурс за доделу средстава за **суфинансирање инвестиција у физичку имовину** пољопривредних газдинстава за набавку нових машина и опреме за унапређење примарне пољопривредне производње у сточарству у АП Војводини у 2024. години;
8. Конкурс за доделу средстава из годишњег програма коришћења средстава из **Буџетског фонда за шуме** АП Војводине за 2024. годину.

IV. ИНДУСТРИЈА

Индустријска производња Републике Србије је у периоду јануар - март 2024. године забележила раст од 2,9%, у односу на исти период 2023. године, док је индустрија АП Војводине забележила пад од 1,6% мг.

Смањењу индустријске производње АП Војводине у првом кварталу 2024. године допринео је пре свега пад производње у сектору Прерађивачке индустрије, од 1,3% мг., а потом и пад у Енергетском сектору, од 9,2% мг., док је сектор Рударство забележио раст обима производње од 0,9% мг.

Посматрано по областима делатности, паду индустријске производње Покрајине, у прва три месеца 2024. године, највише је допринела Производња кокса и деривата нафте (мг. пад 29,2%), услед ремонта у рафинерији Панчево.

У првом кварталу 2024. године, пад индустријске производње је забележен у четири управна округа АП Војводине. Највећи негативан допринос потекао је од пада индустријске производње Јужнобанатског округа, док је највећи позитиван допринос потекао од индустрије Јужнобачког округа.

Залихе готових производа у индустрији АП Војводине, у марту 2024. године, биле су веће за 5,1% у поређењу са истим месецом претходне године.

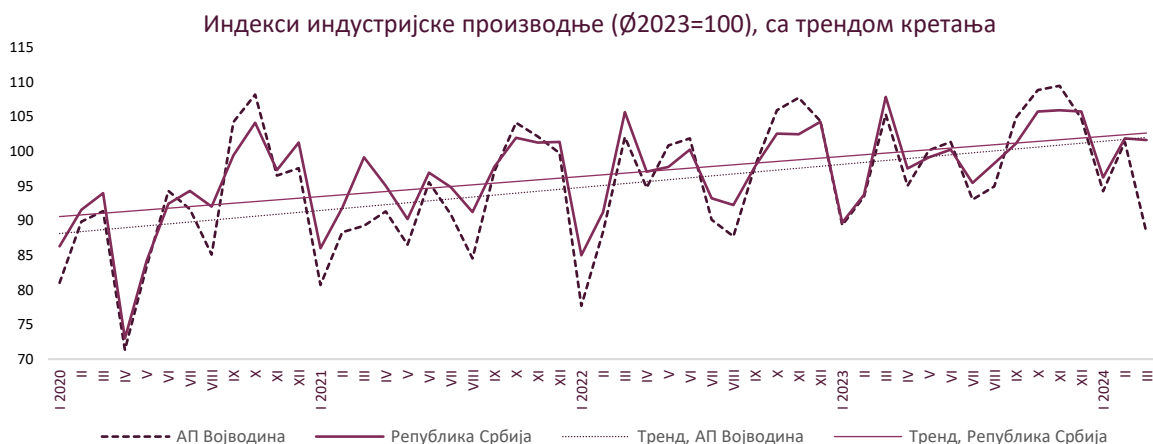

Индустрија Србије, сходно званичним подацима, успешно одолева бројним текућим екстерним изазовима и геополитичким огрљаничењима. У прва три месеца 2024. године, индустријска производња Републике Србије је забележила раст од 2,9% у односу на исти период 2023. године, уз позитиван допринос расту сва три сектора, а највише прерађивачке индустрије чији обим производње наставља да расте упркос слабој екстерној тражњи.

Позитивна кретања у прерађивачкој индустрији из друге половине 2023. године настављена су и у првом кварталу ове године, када је **раст производње Прерађивачке индустрије Србије убрзан на 3,1% мг.** (допринос расту укупне индустрије 2,4 п.п.). Истовремено, захваљујући убрзању раста у оквиру области Експлоатација руде метала и Остало рударство (која већином обухвата грађевински материјал, попут шљунка, песка и слично), обим производње у **сектору Рударство** у првом кварталу 2024. године **повећан је за 6,4% мг.**, што је обезбедило позитиван допринос од 1,0 п.п. Незнатно је **повећан и обим производње струје у Енергетском сектору Србије у посматраном периоду (за 0,3% мг., допринос 0,03 п.п.).**

Раст обима производње у посматраном периоду забележен је **у 14 од 24 области Прерађивачке индустрије, а највећи позитиван допринос** дале су: Производња основних метала, Производња рачунара, електронских и оптичких производа, Производња електричне опреме и Производња прехранбених производа. Раст **Производње рачунара, електронских и оптичких производа од 83,4%** у периоду јануар - март 2024. године, у односу на исти период прошле године, је за две трећине већи од прошлогодишњег просека, а резултат ове области почива на **производњи тзв. „паметних бројила“**. Када је реч о **Производњи прехранбених производа**, позитиван обрт који је забележен у последњем кварталу 2023. пренет је и у ову годину. Наиме, током прва три месеца 2024, захваљујући **повећаној производњи сладоледа, смрзнутих малина, сунцокретовог уља, живинског меса и хране за животиње**, ова област прерађивачке индустрије је забележила **порастан производње од 6,4%** (допринос расту индустрије 0,7 п.п.). С друге стране, **највећи негативан допринос расту Прерађивачког сектора Србије** у периоду јануар - март ове године потекао је од **Производње кокса и деривата нафте**, која је **мг. смањена за 28,3%** (-1,0 п.п.), услед започетог ремонта у рафинерији у Панчеву.

Само у **марту 2024. године, индустријска производња Републике Србије је смањена за 5,8%** у односу на март 2023. године, а услед **мањег обима производње у два сектора - Прерађивачкој индустрији (-6,6%) и сектору Енергетике (-8,0%),** док је у сектору Рударство регистрован **раст обима производње од 6,1%** у односу на март прошле године.

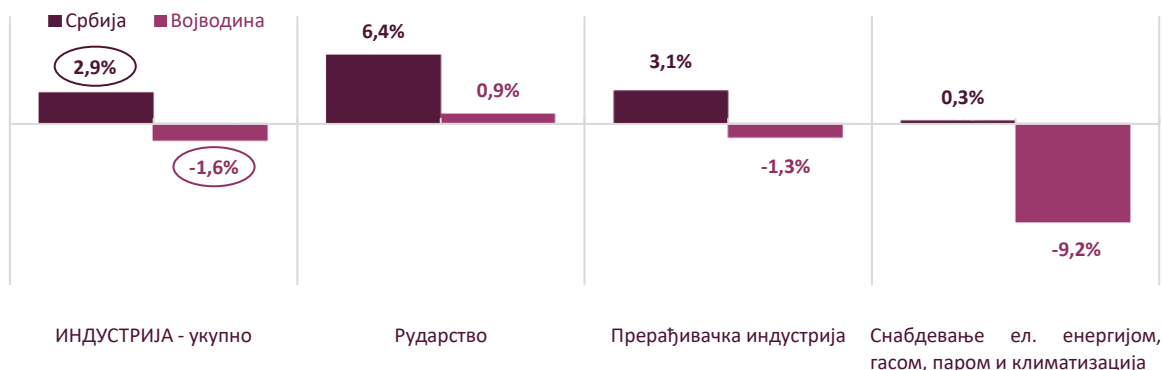
Смањење обима производње Прерађивачког сектора Србије у марту ове године, у односу на март прошле године, било је „инцидентног“ карактера, и то у оквиру области Производња кокса и нафтних деривата. Наиме, производња у овој области је, због **планског ремонта и**

инвестиционих радова на већини процесних постројења у Рафинерији нафте Панчево (извођеног у периоду од 29. фебруара до 17. априла), у марту међугодишње смањена за чак **92,9% мг.** Сматра се да би без овог „инцидента“ стопа раста Прерађивачке индустрије Србије у марту чак премашила одличан резултат из претходног месеца. Ремонт постројења у Рафинерији Панчево ће омогућити **унапређење производних процеса и повећање поузданости рада постројења у прерађивачком комплексу НИС-а.** Међутим, за разлику од ранијих ремонтних активности које су се по правилу изводиле на сваке две до три године у трајању од око месец дана, овај је био најдужи по трајању, обиму активности и сложености. С обзиром да Рафинерија Панчево није радила и добар део априла, **негативне последице на динамику укупне Прерађивачке индустрије осећаће се и наредног месеца.**

Индустријска производња АП Војводине је у периоду јануар - март 2024. године, у поређењу са истим периодом 2023. године, **забележила пад од 1,6%,** вођен, пре свега, **падом у сектору Прерађивачке индустрије, од 1,3% мг.** (допринос -1,2 п.п.), а потом и у **Енергетском сектору, пад од 9,2% мг.** (допринос -0,2 п.п.), док је **сектор Рударство забележио пораст обима производње од 0,9% мг.** (допринос 0,04 п.п.).

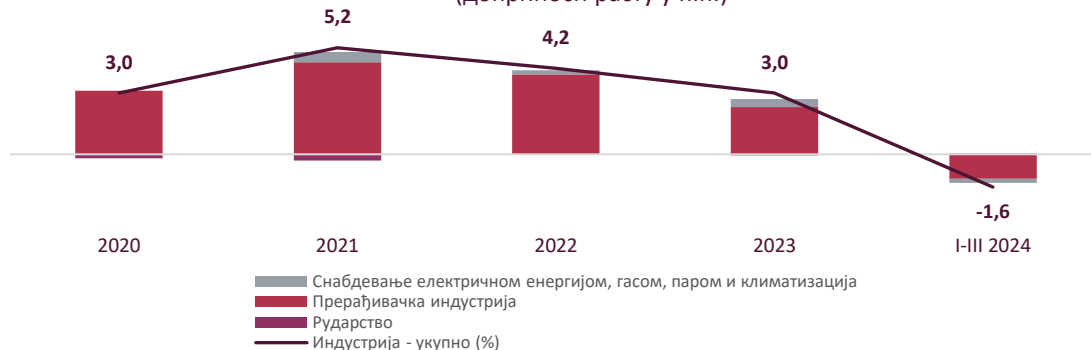
Стопе раста индустрије у Србији и Војводини, укупно и по секторима делатности, јануар - март 2024. године

Само у марту 2024. године, у односу на март 2023. године, у индустријској производњи АП Војводине забележен је **међугодишњи пад обима производње у свим секторима делатности: Прерађивачкој индустрији (-16,5%), Енергетском сектору (-15,9%) и сектору Рударство (-1,6%),** што је резултирало **укупним падом индустријске производње АП Војводине од 16,3% у марту ове године у односу на март прошле године.**

Прерађивачка индустрија је доминантан сектор у индустрији АП Војводине, са учешћем од **94,0%** у периоду јануар - март 2024. године, док су сектор **Рударство** и **Енергетике** чинили **3,9%** и **2,1%** **укупне индустрије Покрајине,** респективно.

Индустрија Војводине (мг. стопе раста у %) по секторима делатности (доприноси расту у п.п.)

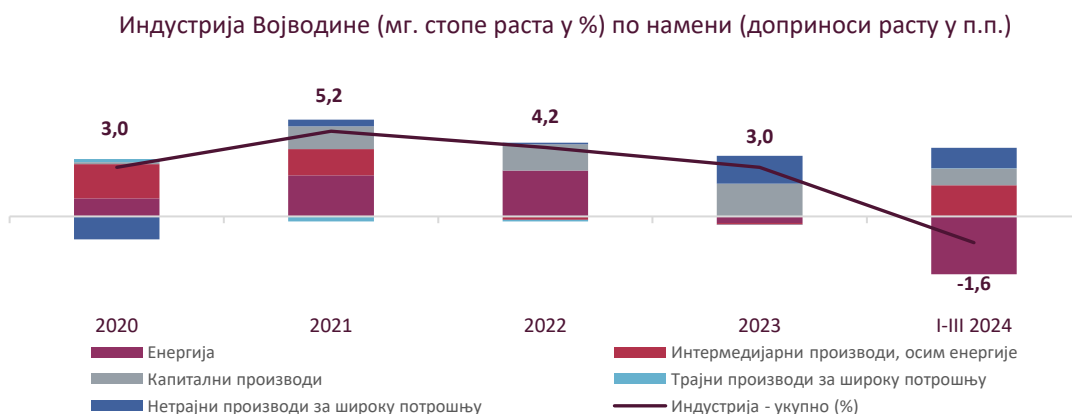

Посматрано по областима делатности, у прва три месеца 2024. године у Војводини је забележен пад обима производње у 12 области делатности (које чине 41% укупне индустрије Покрајине), при чему је међугодишњем паду укупне индустрије Покрајине највише допринела **Производња кокса и деривата нафте, која је у односу на период јануар - март прошле године смањена за 29,2%** (допринос -2,7 п.п.), услед поменутог ремонта у рафинерији Панчево. Значајан негативан допринос дале су и **Производња основних фармацеутских производа и препарата** (-0,7 п.п., мг. пад 4,6%) и **Производња непоменутих машина и опреме** (-0,7 п.п., мг. пад 17,4%).

Упркос паду укупне индустријске производње Војводине у периоду јануар - март 2024. године, посматрано по областима делатности, **међугодишње повећање физичког обима производње** забележено је у **16 области делатности** (које чине 59% укупне индустрије Војводине), а **највећи позитиван утицај** имале су: **Производња рачунара, електронских и оптичких производа** (4,0 п.п., уз мг. раст 218,7%) и **Производња електричне опреме** (2,6 п.п., уз мг. раст 19,4%).

Посматрано по наменским групама, у Војводини је у првом кварталу 2024. године забележен раст производње Интермедијарних производа, осим енергије, од 6,3% мг. (допринос 1,9 п.п.), Нетрајних производа за широку потрошњу, за 3,5% мг. (допринос 1,3 п.п.), Капиталних производа од 5,7% (допринос 1,0 п.п.) и Трајних производа за широку потрошњу од 0,8% мг. (допринос 0,01 п.п.), док је **пад обима производње забележен у групи Енергија** (-23,3% мг., допринос -3,5 п.п.).

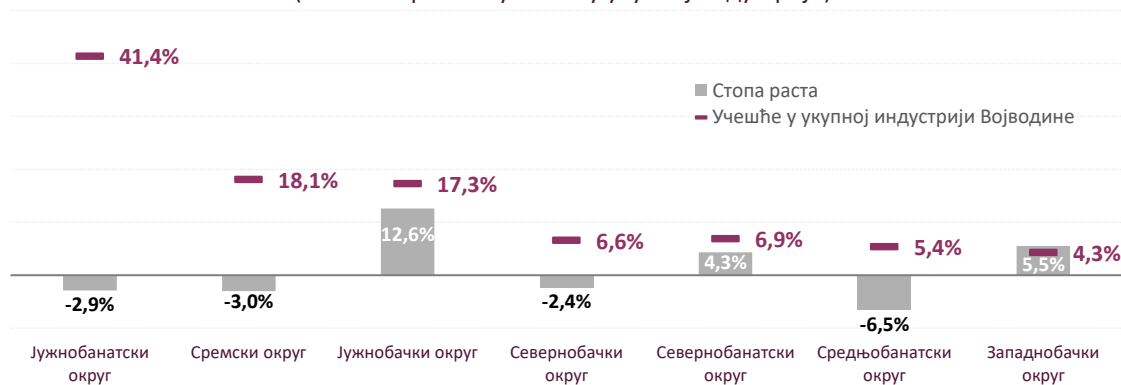

Посматрано по управним окрузима, **индустрија Јужнобанатског округа има доминантно учешће у укупној индустријској производњи АП Војводине, од 41,4%** у прва три месеца 2024. године. Следе Сремски управни округ (18,1%) и Јужнобачки управни округ (17,3%), док преостала четири округа заједно учествују у индустријској производњи Војводине са укупно 23,2%.

Пад индустријске производње у периоду јануар - март 2024. године, у односу на исти период 2023. године, забележила су четири управна округа АП Војводине. **Највећи негативан допринос укупној индустрији АП Војводине дао је пад индустрије Јужнобанатског округа, од 2,9% мг. (-1,2 п.п.),** а затим **Сремског округа, од 3,0% мг. (допринос -0,5 п.п.),** док је највећи позитиван допринос потекао од **раста индустријске производње у Јужнобачком округу од 12,6% мг. (допринос 2,2 п.п.).**

На пад индустријске производње Јужнобанатског округа највише је утицало међугодишње смањење обима Производње кокса и деривата нафте (-29,4%, допринос -6,5 п.п. - услед ремонта у рафинерији у Панчеву), као и смањење Производње основних фармацеутских производа и препарата (-4,6%, допринос -1,7 п.п.).

Индустрија Војводине по окрузима, јануар - март 2024. године
(мг. стопе раста и учешћа у укупној индустрији)

На крају марта 2024. године, у односу на март 2023. године, **залихе готових производа у индустрији Републике Србије повећане су за 2,8%, а у индустрији АП Војводине за 5,1%.** Посматрано по наменским групама, у индустрији АП Војводине је међугодишње **повећање залиха забележено код Нетрајних производа за широку потрошњу (15% мг.), Капиталних производа (4,6% мг.) и Трајних производа за широку потрошњу (2,7% мг.),** док су смањене залихе Енергије (-5,9% мг.) и Интермедијарних производа, осим енергије (-5,3% мг.).

Од индустрије се управо очекује највећи позитиван допринос привредном расту Србије у 2024. години, нарочито од њеног **прерађивачког дела** у којем се очекује активирање нових и проширење постојећих капацитета, али и од **енергетике**, где су у складу са новим аранжманом са ММФ-ом планиране **структурне реформе**, док ће позитиван допринос БДП-у дати и **почетак рада новог погона у термоелектрани Костолац.** Благ позитиван допринос очекиван је и од **рударства**, услед веће експлоатације угља и руде метала. Очекује се да ће и реализација програма **„Скок у будућност - Србија Експо 2027“** допринети расту прерађивачке индустрије у наредним годинама. Актуелно је питање **да ли ће допринос нових инвестиција и домаће приватне потрошње у Србији бити довољан** да имуност индустрије на екстерне притиске одржи током целе 2024. године, нарочито ако се узме у обзир да је почетком ове године, након више узастопних месеци контракције активности, **криза прерађивачког сектора Еврозоне додатно продубљена.**

V. ГРАЂЕВИНАРСТВО

Сектор грађевинарства у првом кварталу 2024. године бележи већу активност међугодишње посматрано - вредност изведених грађевинских радова на територији Републике Србије повећана је за 18,3%, док је вредност радова изведених на територији Војводине повећана за 22,9%, у сталним ценама.

Посматрано према врсти грађевина, вредност изведених радова на зградама у АП Војводини је, у првом кварталу 2024. године, у сталним ценама повећана за 11,7% мг., док је на осталим грађевинама повећана за 26,6% мг.

У првом кварталу ове године, у Републици Србији је издато 5.705 грађевинских дозвола, што је за 3,8% мање у односу на исти период 2023. године. Од тога је у АП Војводини издато 2.257 грађевинских дозвола (40%), што је мање за 3,0% мг.

У АП Војводини је у прва три месеца 2024. године пријављена изградња 1.742 стана (за 24,3% мање него у истом периоду претходне године).

Укупна предвиђена вредност радова у АП Војводини, према издатим дозволама у периоду јануар - март 2024. године, износи 70,6 млрд динара, што представља повећање од 23,6% у односу на исти период 2023. године.

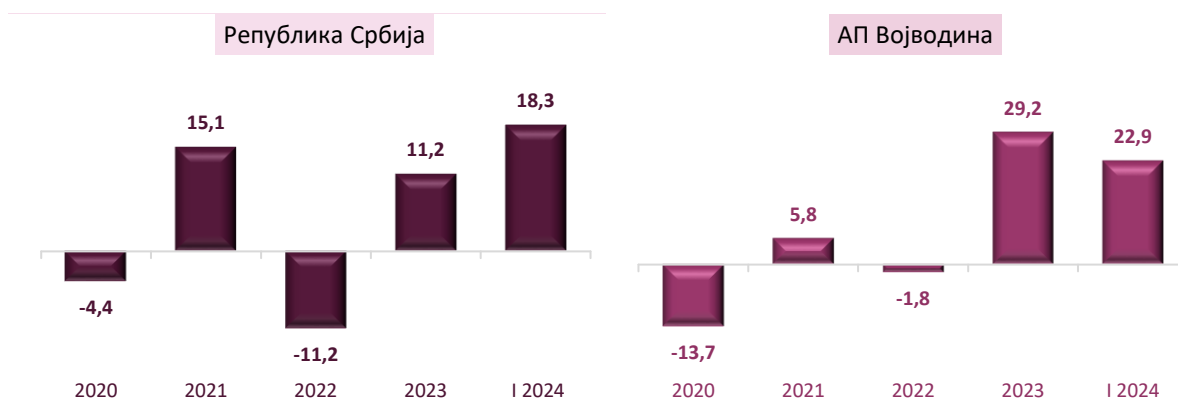

Грађевинска активност Републике Србије је у првом кварталу 2024. године, у односу на први квартал 2023. године, посматрана преко индикатора укупна вредност изведених радова извођача из Републике Србије (**и у Србији и у иностранству**), забележила **реални раст од 16,6% у сталним ценама** (20,2% у текућим ценама).

Вредност радова извођача из Републике Србије изведених **само у Србији** је у првом кварталу ове године **повећана за 18,3% мг. у сталним ценама** (22,0% мг. у текућим ценама), на шта је утицала интензивнија реализација инфраструктурних пројеката у области саобраћајне, енергетске и комуналне инфраструктуре у земљи. Вредност радова извођача из Републике Србије изведених **у иностранству смањена** је у првом кварталу 2024. године **у сталним ценама за 38,3%** (за 36,4% у текућим ценама) **у односу на први квартал претходне године**.

Грађевинска активност **на територији АП Војводине** је у првом кварталу **2024**, у односу на први квартал 2023, забележила **раст од 22,9% у сталним ценама** (26,7% у текућим ценама).

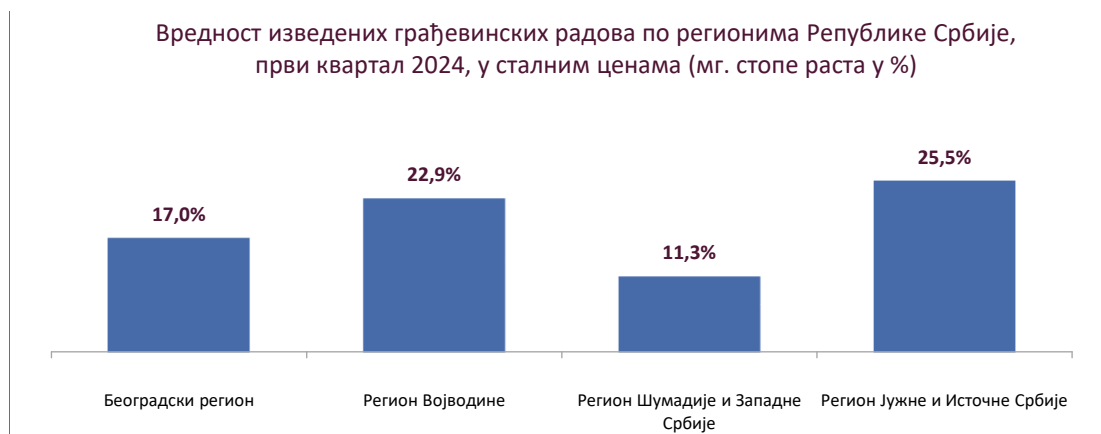
Вредност изведених грађевинских радова у Републици Србији и АП Војводини, у сталним ценама (мг. стопе раста у %)

Посматрано **према врсти грађевина**, у првом кварталу 2024. године, у поређењу са првим кварталом 2023. године, изражено у сталним ценама, **вредност радова изведених на зградама у Републици Србији повећана је за 8,3%**, док је вредност радова **на осталим грађевинама** (саобраћајнице, цевоводи, сложене индустријске грађевине и сл.) **повећана за 23,3%**.

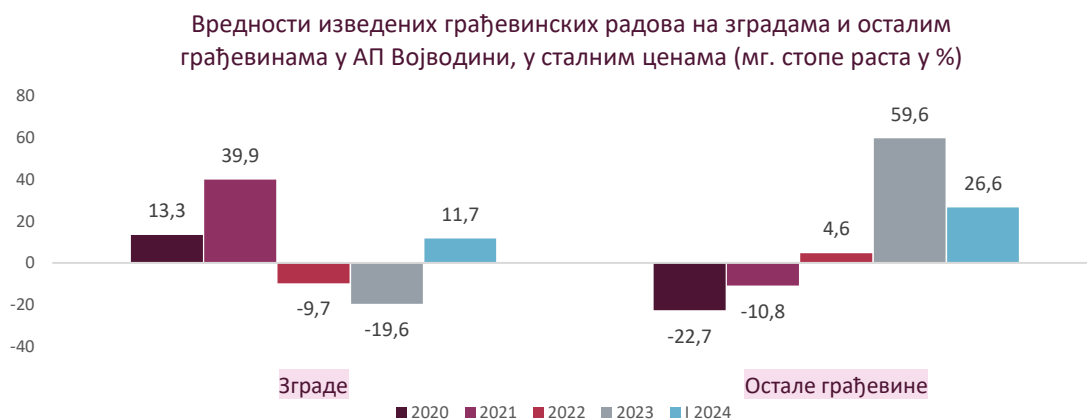
У првом кварталу 2024. године, у односу на исти квартал претходне године, вредност изведених грађевинских радова у сталним ценама повећана је у свим регионима Републике Србије. Највеће повећање забележено је у **Региону Јужне и Источне Србије (за 25,5%)**, следи **Београдски регион (за 17,0%)** и **Регион Шумадије и Западне Србије (за 11,3%)**.

Вредност изведених грађевинских радова по регионима Републике Србије, први квартал 2024, у сталним ценама (мг. стопе раста у %)

Вредност радова изведених на зградама у Војводини је у првом кварталу ове године повећана за 11,7% у односу на исти квартал 2023. године, док је вредност радова изведених на осталим грађевинама повећана за 26,6%.

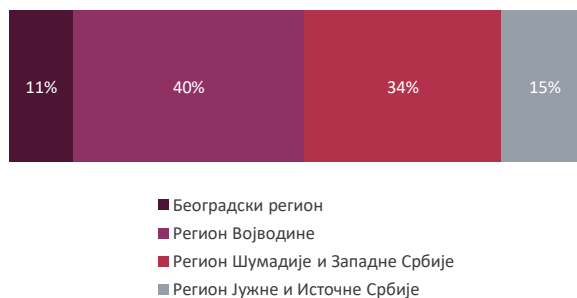

У Републици Србији је у прва три месеца 2024. године издато 5.705 грађевинских дозвола, што је за 225 дозволе, односно за 3,8% мање у односу на исти период 2023. године. Највећи број тих дозвола односи се на извођење радова на зградама (4.628, тј. 81%), а остатак на радове везане за саобраћајну инфраструктуру, цевоводе и сложене индустријске грађевине (1.077, тј. 19%).

Посматрано по регионима, у периоду јануар - март 2024. године, највише грађевинских дозвола издато је у Региону Војводине (2.257, тј. 40%), следи Регион Шумадије и Западне Србије (1.950 издатих дозвола или 34%), затим Регион Јужне и Источне Србије (857 или 15%), док је најмање дозвола у посматраном периоду издато у Београдском региону (641 или 11%). Међугодишње је смањен број издатих грађевинских дозвола у свим регионима Републике Србије, а највише је смањен у Београдском региону, где је издато за 57 дозвола мање него у истом периоду 2023. године, тј. за 8,2% мање.

Издате грађевинске дозволе по регионима Републике Србије, јануар - март 2024.

Број издатих грађевинских дозвола у Војводини је у прва три месеца 2024. године био за 3,0% мањи у односу на исти период претходне године. Од укупног броја издатих дозвола, 84% (1.904) је издато за зграде, а 16% (353) за остале грађевине. Ако се посматрају само зграде, 79% дозвола издато је за стамбене зграде, а 21% за нестамбене зграде, док се код осталих грађевина највећи део издатих дозвола односи на цевоводе, комуникационе и електричне водове (65%).

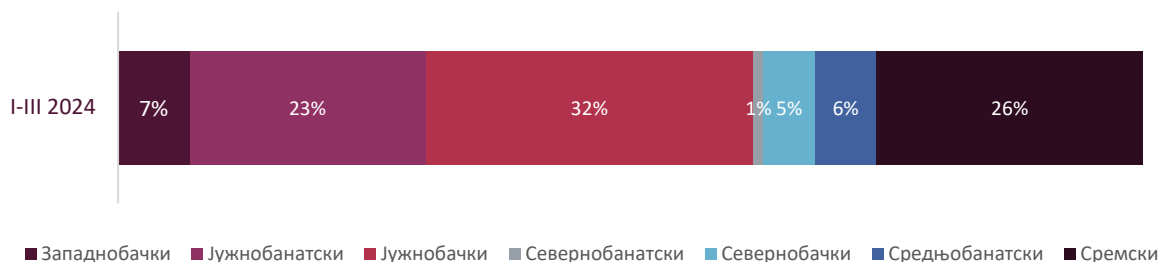
Број издатих грађевинских дозвола у АП Војводини

Према грађевинским дозволама издатим у прва три месеца 2024. године, у Војводини је пријављена изградња 1.742 стана (за 24,3% мање у односу на исти период 2023), просечне површине 76,5 m² по стану. Највећи број пријављене изградње станова је у стамбеним зградама новоградње (95%), и то оним које броје три или више станова (84%, просечне површине 60,5 m²), 14% станова пријављено за изградњу у стамбеним зградама са једним станом (просечне површине 158,0 m²), а најмање станова (2%) је пријављено за изградњу у стамбеним зградама новоградње које броје два стана (просечне површине 143,5 m²).

Укупна предвиђена вредност радова у АП Војводини, према издатим дозволама, у периоду јануар - март 2024. године је 70,6 млрд динара, што представља повећање од 23,6% у односу на исти период претходне године. Предвиђена вредност радова новоградње у АП Војводини износи 84% од укупно предвиђене вредности грађевинских радова у АП Војводини у истом периоду. Посматрано према управним окрузима АП Војводине, највећа грађевинска активност очекује се у Јужнобачком округу (32%), затим у Сремском (26%) и Јужнобанатском округу (23%).

Предвиђена вредност радова према издатим дозволама, по окрузима АП Војводине (учешће)

Просечна цена станова новоградње на територији Републике Србије је у 2023. години износила 211.103 динара по m² (у 2022. години 209.958 динара), док је просечна површина продатих станова новоградње Србији у 2023. години 55 m². Просечна цена станова новоградње на територији Града Новог Сада је у 2023. години износила 206.400 динара по m², а просечна површина продатих станова 55 m².

VI. ПРОМЕТ РОБЕ У ТРГОВИНИ НА МАЛО

Промет робе у трговини на мало у првом кварталу 2024. године, у односу на исти период 2023. године, већи је у Републици Србији за 6,5% у сталним ценама, односно за 11,7% у текућим ценама.

Промет робе у трговини на мало АП Војводине, у истом периоду, забележио је повећање од 9,7% у сталним ценама, односно од 14,5% у текућим ценама.

У марту 2024. године, у односу на исти месец претходне године, остварен је раст промета робе у трговини на мало АП Војводине од 10,3% у сталним ценама, односно од 14,2% у текућим ценама.

У односу на просечан ниво промета робе у трговини на мало АП Војводине у 2023. години, у марту 2024. године, промет робе у трговини на мало АП Војводине био је већи за 6,4% у сталним ценама, односно за 8,6% у текућим ценама.

На тржишту Републике Србије у периоду јануар - март 2024. године, у односу на исти период 2023. године, промет прехранбених и непрехранбених производа повећан је за 7,1% и 6,3%, респективно, у сталним ценама, док је промет моторних горива повећан за 5,3%.

Промет робе у трговини на мало у Републици Србији у периоду јануар - март 2024. године, у односу на исти период 2023. године, реално је повећан за 6,5% (у текућим ценама за 11,7%), а само у марту 2024. у односу на март 2023. године, реално је повећан за 6,6% (у текућим ценама за 11,1%).

У АП Војводини је промет робе у трговини на мало у прва три месеца 2024. године међугодишње реално повећан за 9,7% (за 14,5% у текућим ценама), а само у марту 2024. у односу на март 2023. године био је већи за 10,3% у сталним ценама (за 14,2% у текућим ценама).

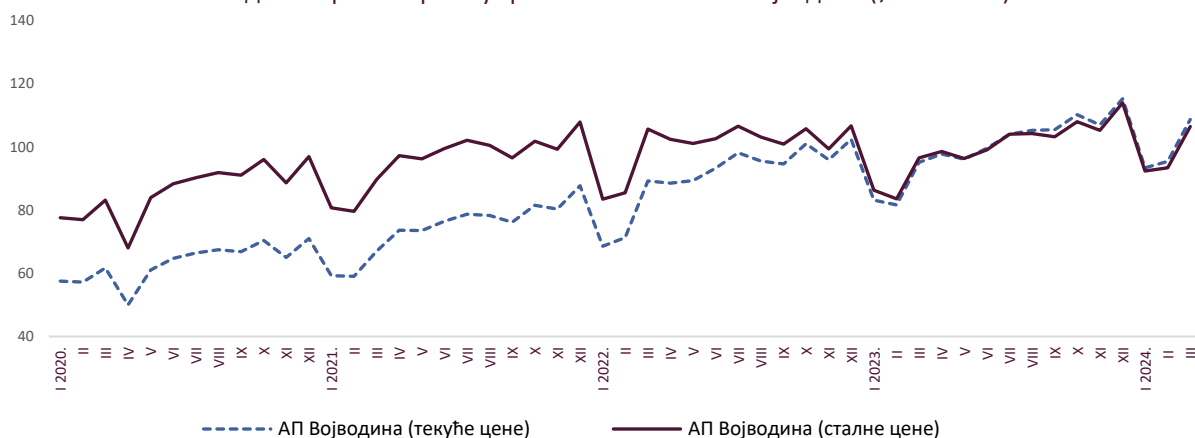
На месечном нивоу, у односу на фебруар, у марту 2024. је промет робе у трговини на мало у Републици Србији повећан за 12,2% у сталним ценама (12,3% у текућим ценама), док је на нивоу АП Војводине повећан за 13,9% у сталним ценама (13,8% у текућим ценама).

У односу на просечан ниво промета робе у трговини на мало у 2023. години, промет робе у трговини на мало је у марту 2024. био већи - у Републици Србији за 2,7% у сталним ценама (5,4% у текућим ценама), а у АП Војводини за 6,4% у сталним ценама (8,6% у текућим ценама).

Промет робе у трговини на мало АП Војводине, међугодишњи индекси

	Март 2023.	Апр.	Мај	Јун	Јул	Авг.	Септ.	Окт.	Нов.	Дец.	Јан.	Феб.	Март 2024.
Текуће цене	105,7	109,4	107,5	106,8	105,4	110,0	112,0	108,8	111,6	112,8	112,4	116,9	114,2
Сталне цене	90,2	94,9	94,8	96,2	96,6	100,6	102,6	101,4	105,7	106,9	107,0	111,9	110,3

Индекси промета робе у трговини на мало АП Војводине (Ø2023=100)

Ако се промет посматра по основним групама КД, у Србији је у прва три месеца 2024. године, у односу на исти период претходне године, **и номинално и реално забележен раст промета у свим робним групама** - и то у промету хране, пића и дувана (за 7,1% мг. у сталним ценама, а 12,8% мг. у текућим ценама), затим у промету непрехрамбених производа, осим моторних горива (за 6,3% мг. у сталним ценама, а 11,1% мг. у текућим ценама), док је промет моторних горива најмање повећан (за 5,3% мг. у сталним ценама, односно 10,3% мг. у текућим ценама).

VII. ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЉСТВО

У прва три месеца 2024. године, у Војводини је укупан број долазака туриста повећан за 8% у односу на исти период прошле године. Од укупног броја долазака, 55% су били домаћи, а 45% страни туристи. Број долазака домаћих туриста у Војводини повећан је за 9% мг., а број долазака страних туриста за 7,5% мг.

Број регистрованих ноћења туриста у Војводини је у периоду јануар - март 2024. године повећан за 2% међугодишње. Од укупног броја ноћења, 49% су остварили домаћи, а 51% страни туристи. Ноћења домаћих туриста су повећана за 1% мг., а страних туриста за 2% мг.

Највећи број и долазака и ноћења туриста у Војводини је у прва три месеца 2024. године регистрован у Новом Саду, и то за 4% долазака више, односно за 8% ноћења мање, у односу на исти период 2023. године.

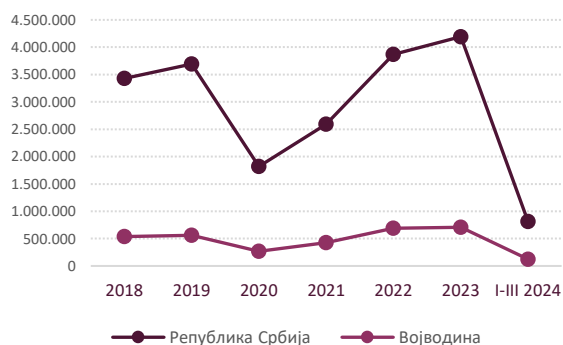
У периоду јануар - фебруар 2024. године, девизни прилив од туризма у Републици Србији износио је 389 млн евра и већи је за 11% од девизног прилива оствареног у истом периоду 2023. године.

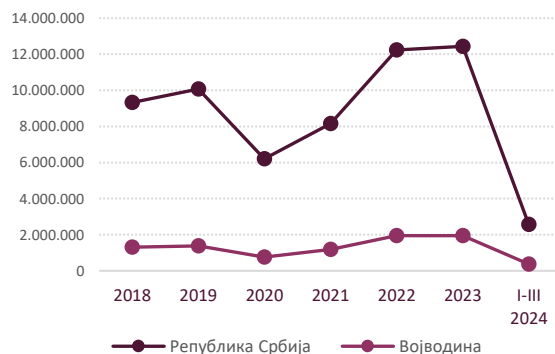
Укупан број туристичких долазака у Србији у периоду јануар - март 2024. године износио је **814.881**, што је за **10% више** у односу на исти период 2023. године. Домаћи туристи су остварили 52% укупних долазака, док су 48% били доласци страних туриста. У Војводини је укупан број долазака туриста у прва три месеца 2024. године износио **124.538** (55% су били доласци домаћих туриста, а 45% страних туриста) и био је **већи за 8% у односу на исти период претходне године**. Само у марту 2024. године Војводину је посетило **49.083** туриста, што је за **7% више** у односу на март 2023. године.

Укупан број регистрованих ноћења туриста у Републици Србији је у прва три месеца 2024. године износио **2.561.805**, што је за **5% више** у односу на исти период претходне године. Од укупног броја регистрованих ноћења, 54% су била ноћења домаћих, а 46% ноћења страних туриста. У Војводини је укупан број регистрованих ноћења туриста у периоду јануар - март 2024. године износио **372.752** (49% су била ноћења домаћих туриста, а 51% страних туриста) и **већи је за 2%** у односу на регистрован број ноћења туриста у истом периоду 2023. године. Само у марту 2024. године у Војводини је било регистровано **150.101** ноћење туриста, што је за **8% више** у односу на март 2023. године.

Доласци туриста у Србију и Војводину

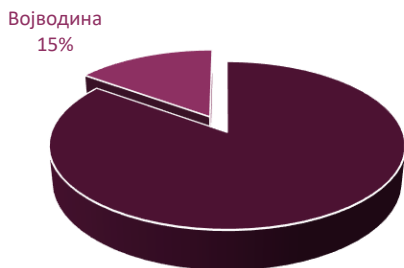

Ноћења туриста у Србији и Војводини

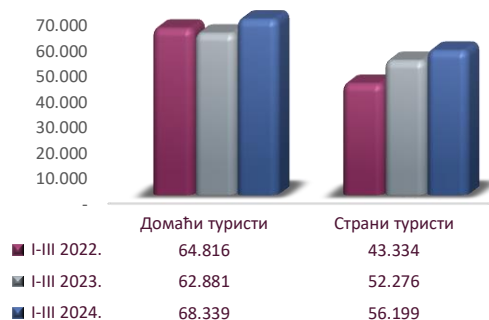

Војводина је у прва три месеца 2024. године учествовала са **15% у укупним доласцима туриста у Републику Србију**, и то са **16%** у доласцима домаћих, односно **14%** у доласцима страних туриста. Број долазака домаћих туриста у Војводини је у периоду јануар - март 2024. године био **за 9% већи** у односу на исти период 2023. године, а страних туриста повећан за **7,5% мг.**

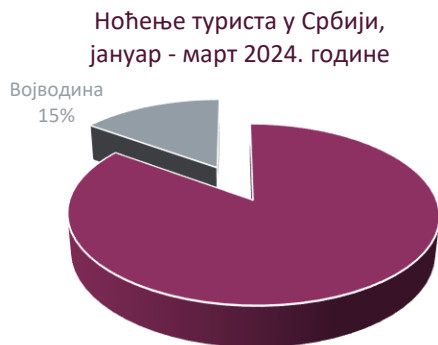
Доласци туриста у Србију, јануар - март 2024. године

Доласци туриста у Војводину

Регистрован број ноћења туриста у Војводини у прва три месеца 2024. године чинио је **15% од укупног броја регистрованих ноћења у Србији** у истом периоду, и то **13%** од укупног броја ноћења домаћих туриста, односно **16%** ноћења страних туриста. Ноћења домаћих туриста у Војводини су у периоду јануар - март 2024. године **повећана за 1%**, а страних туриста за **2% мг.**

Ноћења туриста у Војводини

У Србији су најфреквентније посећивана туристичка места у прва три месеца 2024, изражено бројем ноћења туриста, била **Остала туристичка места**, са 1,4 милиона ноћења (око **53% укупних ноћења**), што је за 4% више него у истом периоду 2023. године. У ову категорију места спадају **Београд** (700 хиљ. ноћења) и већи градови Србије, као што су **Нови Сад** (109 хиљ. ноћења), **Ниш** (67 хиљ.) и **Суботица** (53 хиљ.). Већину посетилаца Београда чинили су страни туристи у посматраном периоду (83%), а слична ситуација забележена је и у Новом Саду, где је око 71% посетилаца било из иностранства.

Планински центри Србије, друга по реду категорија места према броју туристичких ноћења у Србији, у периоду јануар - март 2024. године остварили су **864 хиљаде ноћења туриста** (око **34% укупног броја ноћења**), што је за **7% више** него у истом периоду 2023. године. **Златибор** је привукао највећи број туриста (316 хиљ. ноћења), који су у највећем броју били из Србије (79%). На **Копаонику** је остварено 296 хиљ. ноћења, од којих је такође већина била из Србије (65%). **Ове две планине су у прва три месеца 2024. године угостили око 71% укупног броја туриста** који су ноћили у планинским центрима Србије у истом периоду.

У **Бањским местима Србије** остварено је **око 402 хиљаде ноћења (16% укупних ноћења)**, што је за **13% више** него у периоду јануар - март 2023. године. Туристи су већином били из Србије (80%). Најпосећенија је била **Врњачка Бања** (105 хиљ. посетилаца), следе **Сокобања** (65 хиљ.), **Бања Врдник** (46 хиљ.) и **Бања Ковиљача** (26 хиљ.).

Бањска и планинска места у Србији углавном посећују **домаћи туристи**, док у **Осталим туристичким местима** већину посетилаца чине **страни туристи**.

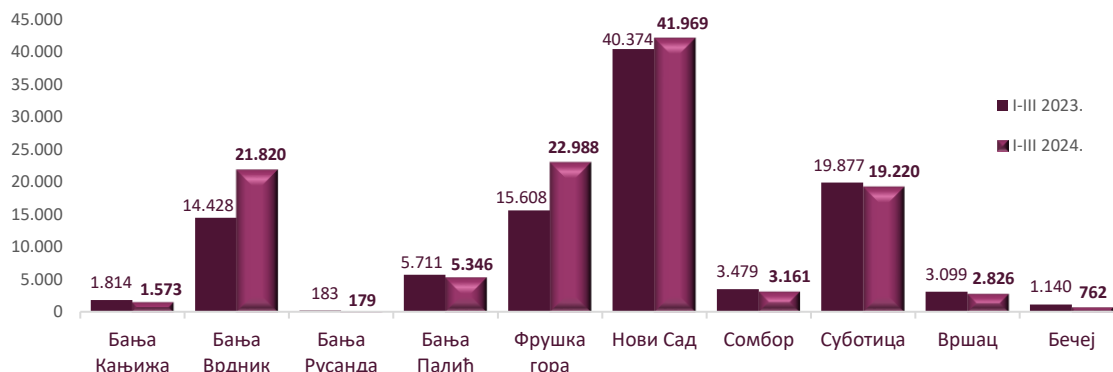

Посматрано по изабраним туристичким местима, мерено бројем долазака туриста, у Војводини је у прва три месеца 2024. године најпосећенији био Град Нови Сад, где је забележено 42 хиљаде долазака туриста, за 4% више него у истом периоду 2023. године, при чему су већину посетилаца чинили страни туристи (62%).

Доласци туриста по изабраним туристичким местима Војводине

Највише ноћења у Војводини у прва три месеца 2024. регистровано је такође у Новом Саду, тј. 109 хиљада ноћења, што је за 8% мање него у истом периоду 2023. године. Већину ноћења остварили су страни туристи (71%). У Новом Саду је само у марту забележено 18 хиљада долазака туриста и 43 хиљаде ноћења, што је за 4% више, односно за 6% мање, у поређењу са мартом прошле године.

Ноћења туриста по изабраним туристичким местима Војводине

Посматрано према земљи порекла страних туриста, Србију су у периоду јануар - март 2024. године, мерено и бројем долазака и бројем ноћења туриста, у највећем броју посетили туристи из Руске Федерације (око 10% укупних долазака страних туриста, а за 4% мање него у истом периоду 2023. године, односно око 12% укупних ноћења страних туриста, а за 23% мање у односу на исти период 2023. године). Из групе ваневропских земаља, у посматраном периоду, највећи број и долазака и ноћења у Србији остварили су туристи из Кине (око 5% укупних долазака страних туриста, а за чак 84% више мг., и такође око 5% укупних ноћења страних туриста у посматраном периоду, а за 5% више у односу на период јануар - март 2023. године).

На нивоу Војводине, према земљи порекла страних туриста, највећи број и долазака и ноћења у прва три месеца 2024. године остварили су такође туристи из Руске Федерације (око 14% укупних долазака страних туриста у Војводину, односно око 16% укупних ноћења страних туриста).

Доласци страних туриста у Војводини према земљама из којих долазе, I-III 2024. године

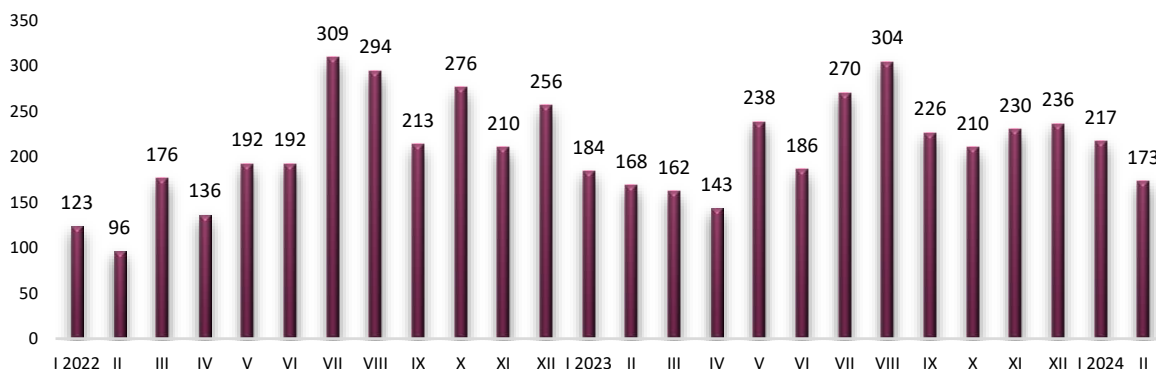

Ноћења страних туриста у Војводину према земљама из којих долазе, I-III 2024. године

Укупан девизни прилив од туризма у Републици Србији је у прва два месеца 2024. године износио **389** млн евра и већи је за **37** млн евра или **11%** у односу на девизни прилив остварен у прва два месеца 2023. године.

Девизни прилив од туризма у Републици Србији по месецима (у млн евра)

Цене угоститељских услуга у Србији су у прва три месеца 2024. године у односу на исти период 2023. у просеку порасле за **10%**, а највећи раст су забележиле **цене преноћишта (12% мг.)**. У Војводини су у периоду јануар - март 2024. године, у односу на исти период претходне године, **цене угоститељских услуга порасле у просеку за 11%**. Највећи раст су у Војводини забележиле **цене безалкохолних пића (за 12% мг.)**, следи раст **цена алкохолних пића и хране (за по 11%)**, док су цене преноћишта порасле за 4% мг.

Индекси цена угоститељских услуга у Републици Србији и АП Војводини

	Република Србија			Војводина		
	III 2024 II 2024	III 2024 III 2023	I-III 2024 I-III 2023	III 2024 II 2024	III 2024 III 2023	I-III 2024 I-III 2023
УКУПНО	101,1	109,7	109,7	100,0	110,4	110,7
Храна	100,7	108,9	109,1	100,0	111,1	111,2
Алкохолна пића	100,8	108,8	108,8	100,0	110,5	111,3
Безалкохолна пића	101,0	110,4	110,5	100,0	111,8	112,2
Преноћишта	102,6	113,1	112,2	100,0	104,1	103,8

VIII. СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА

Спољнотрговинска робна размена Републике Србије је у периоду јануар - март 2024. године износила 16,3 млрд евра и у односу на исти период 2023. године била је мања за 2,6%.

Војводина је у прва три месеца 2024. године реализовала 34,5% укупне спољнотрговинске робне размене Србије у истом периоду. Укупна војвођанска размена је износила 5,6 млрд евра и била је мања за 1,7% од размене остварене у прва три месеца 2023. године.

Извоз Војводине је износио 2,5 млрд евра (раст од 3,7% мг.), а увоз 3,1 млрд евра (пад од 5,6% мг.). Дефицит у размени је износио 679,6 млн евра.

Прерађивачка индустрија је сектор са доминантним учешћем како у извозу (91,6%), тако и у увозу АП Војводине (59,6%) у периоду јануар - март 2024. године. У увозу се истиче и сектор Рударство, са учешћем од 23,1% у посматраном периоду.

Водећи извозни производ АП Војводине у прва три месеца 2024. су Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила (6,1% укупног извоза), а увозни Гас природни у гасовитом стању (15,2%).

Најзначајнији спољнотрговински партнер АП Војводине у периоду јануар - март 2024. године је Немачка, како у извозу (20,6% укупног војвођанског извоза), тако и у увозу (14,9% увоза).

VIII.1. Спољнотрговинска робна размена Републике Србије

Побољшање екстерне позиције Србије у поређењу са претходном годином настављено је и у првом кварталу 2024. године, највише у области **робне размене**, где је смањен дефицит, а побољшања се остварују и у трговини услугама, где је раст вођен ИКТ услугама.

Република Србија је у периоду јануар - март 2024. године остварила спољнотрговинску робну размену у укупном износу од 16,3 млрд евра, што је за **2,6% мање** него у истом периоду претходне године.

Укупан робни извоз Србије је у прва три месеца 2024. године износио **7,2 млрд евра** и **смањен је за 1,6%** у односу на исти период 2023. године. Смањење је највећим делом последица нижег извоза енергетике (првенствено услед високе базе из претходне године) и рударства, иако је настављен раст извоза прерађивачке индустрије и пољопривреде (захваљујући доброј сезони претходне године). С друге стране, **укупан робни увоз** износио је **9,1 млрд евра** и за **3,3% је смањен** у односу на исти период 2023. године, што је резултат нижих увозних цена.

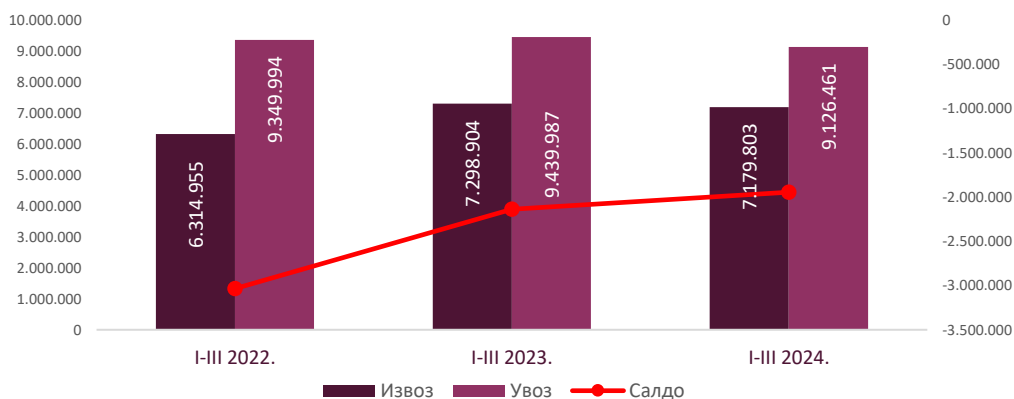
У периоду јануар - март 2024. године, Србија је забележила **дефицит у робној размени са иностранством у вредности од 1,9 млрд евра**, који је **готово 200 млн евра или 9,1% мањи** од дефицита забележеног у истом периоду 2023. године. Већи пад увоза од пада извоза утицали су на благо **повећање покривености робног увоза извозом**, са 77,3% колико је покривеност износила у периоду јануар - март 2023. године, **на 78,7%** у истом периоду ове године.

Спољнотрговинска робна размена Републике Србије

*у 000 евра

Период	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо
I-III 2024.	7.179.803	98,4	9.126.461	96,7	16.306.264	97,4	-1.946.658
I-III 2023.	7.298.904	115,6	9.439.987	101,0	16.738.890	106,9	-2.141.083
2023.	28.631.835	103,7	36.859.488	94,5	65.491.323	98,3	-8.227.653
2022.	27.605.873	126,3	39.014.443	134,8	66.620.316	131,2	-11.408.571

Спољнотрговинска робна размена Републике Србије (у хиљадама евра)

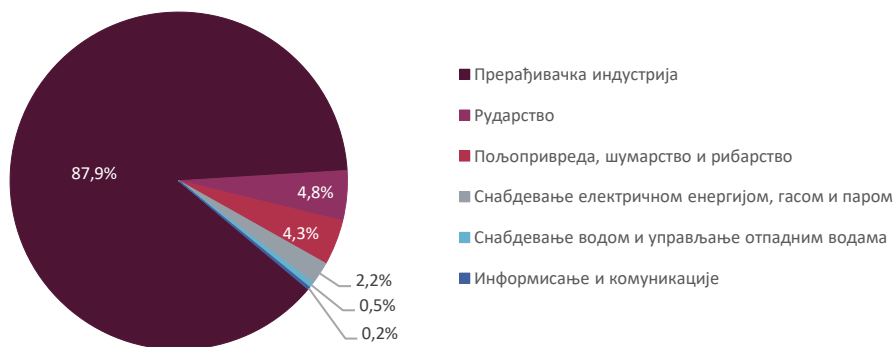

Посматрано по секторима делатности, највећи део робног извоза Републике Србије чини извоз **Прерађивачке индустрије (87,9% у периоду јануар - март 2024)** који је забележио међугодишње повећање од **3,9%**. У оквиру прерађивачке индустрије највише се извозила **електрична опрема (12,5%), моторна возила и приколице (11,9%)** и **прехранбени производи (10,1%)**.

Поред Прерађивачке индустрије, значајан је и **извоз сектора Рударство (учешће 4,8%), сектора Пољопривреда, шумарство и рибарство (4,3%),** као и сектора **Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром (2,2% укупног републичког извоза у посматраном периоду).** На кретање **укупног робног извоза Републике Србије** у посматраном периоду највише је утицао **пад извоза Снабдевања електричном енергијом, гасом и паром, од 65,6% мг.,** као и **пад извоза Рударства, од 29,1% мг.**

Извоз Републике Србије по секторима делатности,
јануар - март 2024. године

Посматрано по артиклима, **из Републике Србије је у периоду јануар - март 2024. године највише извезено Сетова проводника за паљење, осталих сетова за возила, и то за 4,7% више у поређењу са истим периодом 2023. године.** Извоз **Руде бакра и концентрата** нашао се на другом месту, али је забележио међугодишње **смањење од 30,5%,** првенствено услед изостанка извоза овог артикла у Бразил, Бугарску и Канаду. **Највеће међугодишње повећање извоза остварио је артикал Катодe и секције катода, од рафинисаног бакра** (извезен у вредности од 251 млн евра, док је у истом периоду претходне године вредност извоза износила само 2.500 евра). С друге стране, **највеће смањење извоза је забележено код Електричне енергије,** и то за 65,6% мг., првенствено услед смањене вредности извоза у Румунију и Мађарску.

Најзаступљенији производи у извозу Републике Србије

Назив производа	2023.			I-III 2024.		
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{2023}{2022}$	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{I - III 2024}{I - III 2023}$
УКУПНО	7.167 врста производа			5.935 врста производа		
Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила	1.665.830	5,8%	116,3	445.263	6,2%	104,7
Руде бакра и концентрати	1.355.723	4,7%	80,7	321.436	4,5%	69,5
Катодe и секције катода, од рафинисаног бакра	462.083	1,6%	316,2	251.325	3,5%	9.891.733,0
Електрична енергија	1.274.308	4,5%	148,8	155.926	2,2%	34,4
Гуме спољне пнеуматске, нове за путничке аутомобиле	535.389	1,9%	84,6	119.258	1,7%	64,1

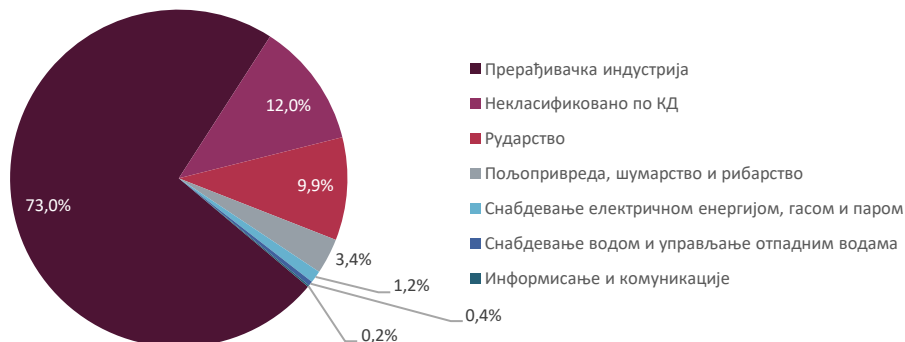
Уколико се посматра увоз Републике Србије, као и код извоза, **доминантан је увоз сектора Прерађивачке индустрије (73,0% укупног робног увоза у периоду јануар - март 2024. године),** који је забележио **повећање од 2,2% мг.** У оквиру поменутог сектора, највише су се увозили **хемикалије и хемијски производи (12,3%)** и **непоменуте машине и опрема (9,7%).**

Поред сектора Прерађивачке индустрије, значајан је и **увоз сектора Некласификовано по КД (12,0%)** и **сектора Рударство (9,9%).** На кретање **укупног робног увоза Републике Србије** у прва три месеца 2024. године **(-3,3% мг.)** највише је утицало **смањење увоза сектора Рударства од**

26,7% мг. Смањење увоза овог сектора је највећим делом проузроковано **смањењем увоза сирове нафте и природног гаса**, од 27,1% мг., (групе која чини 80% увоза целокупног сектора у посматраном периоду), **али и смањењем извоза угља**, и то за 45,0% мг.

Увоз Републике Србије по секторима делатности,
јануар - март 2024. године

Посматрано по артиклима, у периоду јануар - март 2024. године, у увозу Републике Србије, поред Неразврстане робе по ЦТ¹, највише је заступљен **Гас природни у гасовитом стању** (5,3% укупног увоза). Србија је у прва три месеца 2024. године увезла гаса у вредности од 481 млн евра, што је **за 19,0% мања** вредност увоза него у истом периоду прошле године, док је количински увезено за незнатних 0,5% више гаса, те се може закључити да је дошло до **смањења увозне цене гаса**. Гас се највише увозио из Русије (64%) и Мађарске (34%).

Најзаступљенији производи у увозу Републике Србије

Назив производа	2023.			I-III 2024.		
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс 2023 2022	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс I – III 2024 I – III 2023
УКУПНО	8.424 врсте производа			7.583 врсте производа		
Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу	3.078.345	8,4%	103,1	791.312	8,7%	113,3
Гас природни у гасовитом стању	1.258.993	3,4%	77,0	481.450	5,3%	81,0
Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони	1.475.677	4,0%	127,7	299.344	3,3%	93,2
Остали лекови, за малопродају	1.026.074	2,8%	94,8	268.536	2,9%	110,7
Нафта и угља од битуменозних минерала, сирова	1.791.372	4,9%	82,3	239.479	2,6%	60,8

Извоз Србије највише се ослања на тражњу Европске уније (ЕУ), око 64% у прва три месеца 2024. године. Поред ЕУ, значајан извоз се пласира ка земљама **ЦЕФТА групације² (14% укупног извоза из Србије)**. **Више од половине увоза потиче из земаља ЕУ (скоро 59%),** након чега следи увоз из земаља азијско-пацифичког економског удружења³ (22%). Србија је у посматраном периоду забележила **робни извоз у 160 различитих земаља света, односно увоз из 197 земаља.**

Најзначајније извозно тржиште Србије у прва три месеца 2024. године је, традиционално, Немачка (15,4% укупног извоза). Међугодишње, у оквиру групе од првих пет извозних земаља, **највише је повећан извоз у Кину (за 51,2% мг.), док је највише смањен извоз у Мађарску (за**

¹ На основу Методологије статистике спољне трговине која врши обраду по општем систему трговине, појам Неразврстана роба по ЦТ обухвата следеће: војна роба, роба у складиштењу и роба у слободној зони за коју још није одређена царинска тарифа и делови за моторна возила и делови за авионе који се увозе или извозе уз основно средство.

² **ЦЕФТА** – Земље Западног Балкана: БиХ, Северна Македонија, Црна Гора, Албанија, Молдавија и Србија.

³ Руска Федерација, САД, Кина, Мексико, Канада, Сингапур, Република Кореја, Јапан, Вијетнам, Аустралија, Хонгконг, Тајланд, Брунеј, Малезија, Индонезија, Тајван - Кинеска Провинција, Перу, Филипини, Чиле, Нови Зеланд.

14,0% мг.). Извоз у првих пет земаља чинио је **38,3%** укупног извоза Републике Србије у периоду јануар - март 2024. године.

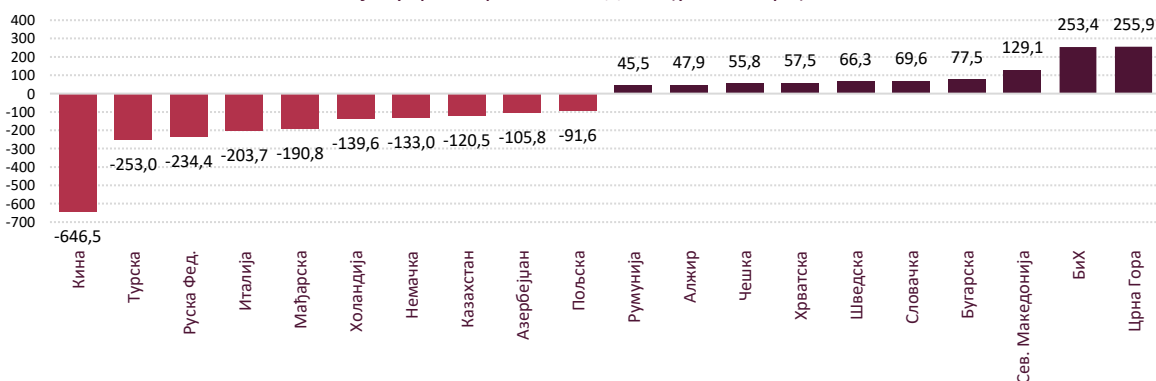
Земље из којих је Србија највише увозила у периоду јануар - март 2024. године су Немачка (13,6% укупног увоза) и Кина (11,2%). Највећи међугодишњи раст вредности увоза забележен је из Мађарске (за 44,2%), док је највећи пад вредности увоза забележен из Руске Федерације (за 36,9% мг.). Увоз из првих пет земаља чинио је **43,2%** укупног увоза Републике Србије у прва три месеца 2024. године.

Првих пет земаља у извозу и увозу Републике Србије, јануар - март 2024. године

Земља	Извоз (у 000 евра)	Учешће (%)	Индекс	Земља	Извоз (у 000 евра)	Учешће (%)	Индекс
Немачка	1.107.909	15,4%	104,2	Немачка	1.240.955	13,6%	105,4
БиХ	447.380	6,2%	95,0	Кина	1.021.083	11,2%	97,4
Италија	444.146	6,2%	95,0	Италија	647.846	7,1%	101,8
Кина	374.549	5,2%	151,2	Мађарска	564.450	6,2%	144,2
Мађарска	373.653	5,2%	86,0	Руска Фед.	466.596	5,1%	63,1

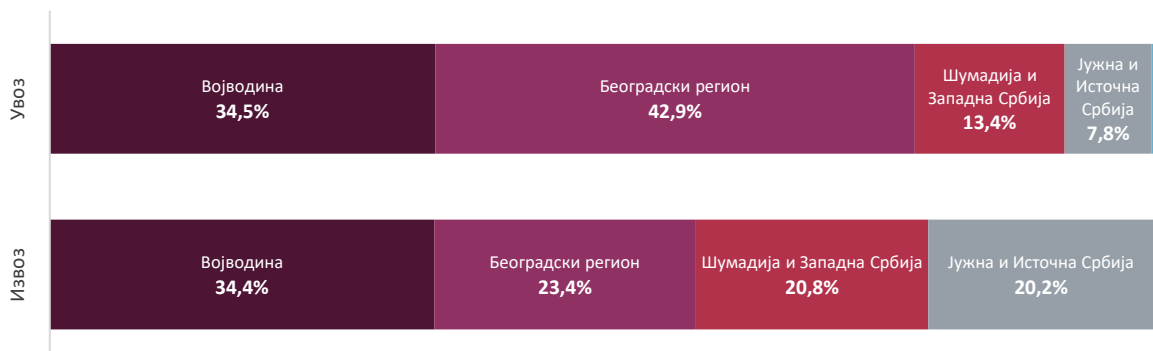
Позитиван спољнотрговински салдо у првом кварталу 2024. године, односно суфицит у размени, у највећем износу Република Србија је остварила са **Црном Гором** (у вредности од 255,9 млн евра), док је с друге стране, највећи негативан салдо, односно **дефицит у робној размени забележен са Кином** (-646,5 млн евра).

Спољнотрговински биланс Републике Србије по земљама, јануар - март 2024. године (у млн евра)

Посматрано по регионима, **Војводина има највеће учешће у извозу Републике Србије (34,4% у прва три месеца 2024. године)**, док се по вредности оствареног увоза налази на другом месту (34,5%), након Београдског региона (42,9%).

Извоз и увоз Републике Србије по регионима, јануар - март 2024. (учешће %)

VIII.2. Спољнотрговинска робна размена АП Војводине

Укупна спољнотрговинска робна размена АП Војводине у периоду јануар - март 2024. године износила је **5,6 млрд евра** (што чини 34,5% укупне размене Републике Србије у истом периоду), и **за 1,7% је мања** од робне размене остварене у истом периоду 2023. године. **Укупан робни извоз АП Војводине у прва три месеца 2024. године износио је 2,5 млрд евра** (што чини 34,4% укупног извоза Србије у истом периоду), и **за 3,7% је већи** од вредности извоза забележеног у истом периоду прошле године, док је **увоз реализован у вредности од 3,1 млрд евра** (34,5% укупног увоза Србије), и **за 5,6% је мањи** у односу на увоз у прва три месеца 2023. године.

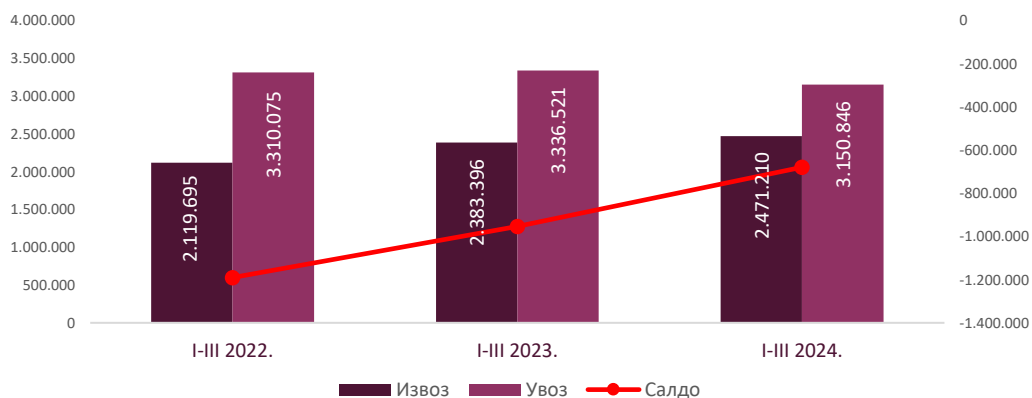
Из спољнотрговинске робне размене АП Војводине је у периоду јануар - март 2024. године забележен **дефицит у вредности од 679,6 млн евра**, који је за 273,5 млн евра или **28,7% мањи** од дефицита забележеног у истом периоду 2023. године. **Покривеност увоза извозом у Војводини је у прва три месеца 2024. године износила 78,4%** и због раста извоза уз истовремени пад увоза, већа је него у истом периоду претходне године када је износила 71,4%.

Спољнотрговинска робна размена АП Војводине

*у 000 евра

Период	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо
I-III 2024.	2.471.210	103,7	3.150.846	94,4	5.622.057	98,3	-679.636
I-III 2023.	2.383.396	112,4	3.336.521	100,8	5.719.917	105,3	-953.124
2023.	9.573.052	103,3	12.212.299	92,8	21.785.350	97,1	-2.639.247
2022.	9.266.202	123,1	13.158.500	152,8	22.424.702	138,9	-3.892.297

Спољнотрговинска робна размена АП Војводине (у хиљадама евра)

Посматрано по месецима, од марта 2023, **вредност укупне спољнотрговинске робне размене АП Војводине је, након смањења једанаест месеци заредом, међугодишње посматрано, повећана у фебруару 2024. (8,8%), да би у марту опет дошло до пада, и то за 10,6% мг.**

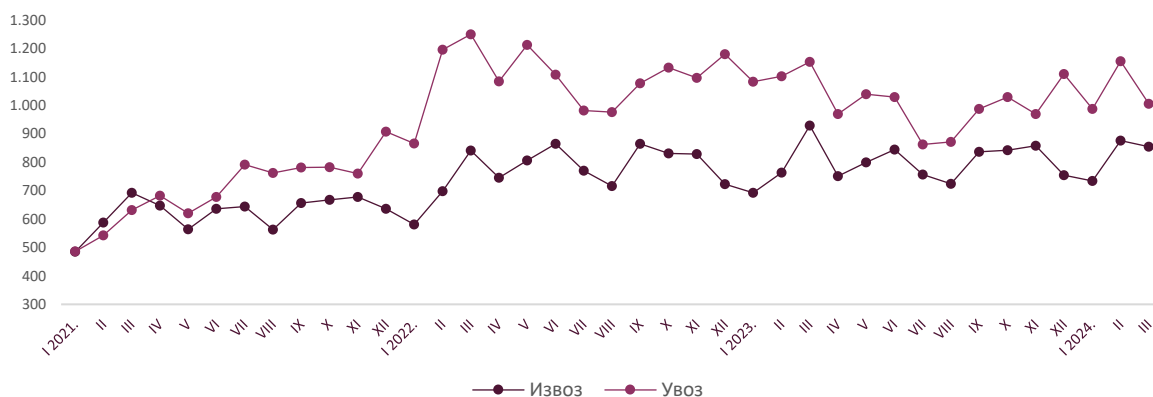
Робна размена АП Војводине у периоду март 2023. - март 2024. године, међугодишњи индекси (исти месец претходне године = 100)

	Март 2023.	Апр.	Мај	Јун	Јул	Авг.	Септ.	Окт.	Нов.	Дец.	Јан. 2024.	Феб.	Март
Извоз	110,2	100,8	99,1	97,7	98,3	101,1	96,8	101,4	103,6	104,3	106,1	114,8	92,0
Увоз	91,9	89,3	85,7	92,8	87,8	89,3	91,6	90,9	88,4	94,1	91,2	104,7	87,3
Укупна размена	99,3	94,0	91,1	94,9	92,4	94,3	93,9	95,3	95,0	97,9	97,0	108,8	89,4

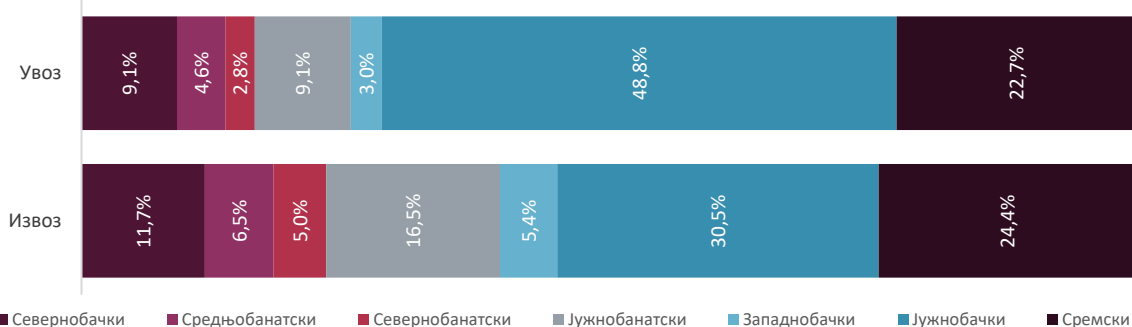

Кретање извоза и увоза АП Војводине по месецима (у млн евра)

Посматрано по управним окрузима, доминантно учешће у спољнотрговинској робној размени АП Војводине у прва три месеца 2024. године имао је Јужнобачки округ (30,5% извоза, а нешто мање од половине укупног увоза АП Војводине, тачније 48,8%). На другом месту се налази Сремски округ, са учешћем од 24,4% у извозу, односно 22,7% у укупном увозу АП Војводине.

Извоз и увоз АП Војводине по управним окрузима, јануар - март 2024. (учешће у %)

Спољнотрговинска робна размена, по економској намени Европске уније

Посматрано по економској намени ЕУ⁴, из Војводине се традиционално, највише извозе Интермедијарни производи (36,8% укупног извоза у периоду јануар - март 2024. године). На другом месту је извоз Капиталних производа, са учешћем од 27,4%, док је на трећем месту извоз групе Нетрајних производа за широку потрошњу, са учешћем од 19,9%. У односу на извоз у прва три месеца прошле године, највише је повећан извоз Некласификовано по намени ЕУ (за 46,7% мг.).

Структура извоза АП Војводине по економској намени ЕУ, I-III 2024.

⁴ Главне индустријске групације према економској намени: <https://www.stat.gov.rs/media/2635/indnamenaip2010.pdf>

У структури увоза АП Војводине у прва три месеца ове године, **најзначајнији је увоз Интермедијарних производа (29,8%) и Енергената (26,4%)**. На трећем месту је увоз групе Некласификовано по намени ЕУ, са учешћем од 17,3%, а затим следи увоз Капиталних производа (16,3%). У поређењу са истим периодом 2023. године, **повећан је само увоз Капиталних производа (за 18,1%) и групе Некласификовано по намени ЕУ (за незнатних 1,4%), док је највеће смањење забележио увоз Енергената (-18,1% мг.)**. Увоз Енергената АП Војводине чинио је **око 70% укупног увоза Енергената Републике Србије** у посматраном периоду.

Структура увоза АП Војводине по економској намени ЕУ, I-III 2024.

Спољнотрговинска робна размена, по Класификацији делатности (КД 2010)

Прерађивачка индустрија представља сектор са доминантним учешћем у извозу АП Војводине (91,6% у периоду јануар - март 2024. године), а међугодишње је забележила раст извоза од 1,0%. Раст је забележен у **11 од 23 области** прерађивачке индустрије, које заједно чине преко 50% укупног извоза Прерађивачке индустрије АП Војводине у посматраном периоду. Највећи допринос расту извоза Прерађивачке индустрије потекао је од **извоза осталих саобраћајних средстава⁵ и рачунара, електронских и оптичких производа.**

На другом месту у извозу АП Војводине налази се **извоз сектора Пољопривреда, шумарство и рибарство**, који је остварио **међугодишњи раст од 58,8%** у посматраном периоду, као и **повећање учешћа у укупном извозу са 4,8% на 7,4%** у периоду јануар - март 2024. године. Овом резултату је највише допринео **раст извоза пшенице и кукуруза**, производа који чине више од половине укупног извоза целокупне пољопривреде у Војводини у посматраном периоду.

Преостали извоз АП Војводине, посматрано по секторима делатности, односи се на **извоз сектора Снабдевање водом и управљање отпадним водама (0,5% извоза), Информисање и комуникације (0,3%) и Рударство (свега 0,1% укупног извоза).**

Када је реч о увозу АП Војводине, посматрано по секторима делатности, **Прерађивачка индустрија остварује готово 60% укупног војвођанског увоза (59,6% у периоду јануар - март 2024. године), а међугодишње је забележила повећање вредности увоза за 4,5%.** Повећање је забележено у **10 од 23 области** Прерађивачке индустрије, које заједно чине 30,9% укупног увоза Прерађивачке индустрије АП Војводине. Највећи утицај на повећање увоза Прерађивачке индустрије имао је **увоз осталих саобраћајних средстава** (првенствено услед знатно већег увоза делова турбомлазних или турбопропелерних мотора и увоза осталих бродова и пловила, за превоз робе, путника)⁶, као и **увоз кокса и деривата нафте.**

На другом месту је **увоз сектора Рударство (23,1% у периоду јануар - март 2024. године), који је међугодишње забележио пад од 27,4%, највећим делом је проузрокован падом увоза сирове**

⁵Повећан је извоз Осталих бродова и пловила, за превоз робе, путника и Делова турбомлазних или турбопропелерних мотора. Остали бродови и пловила су се највише извозили у Аустрију, док су се Делови турбомлазних и турбопропелерних мотора највише извозили у Немачку.

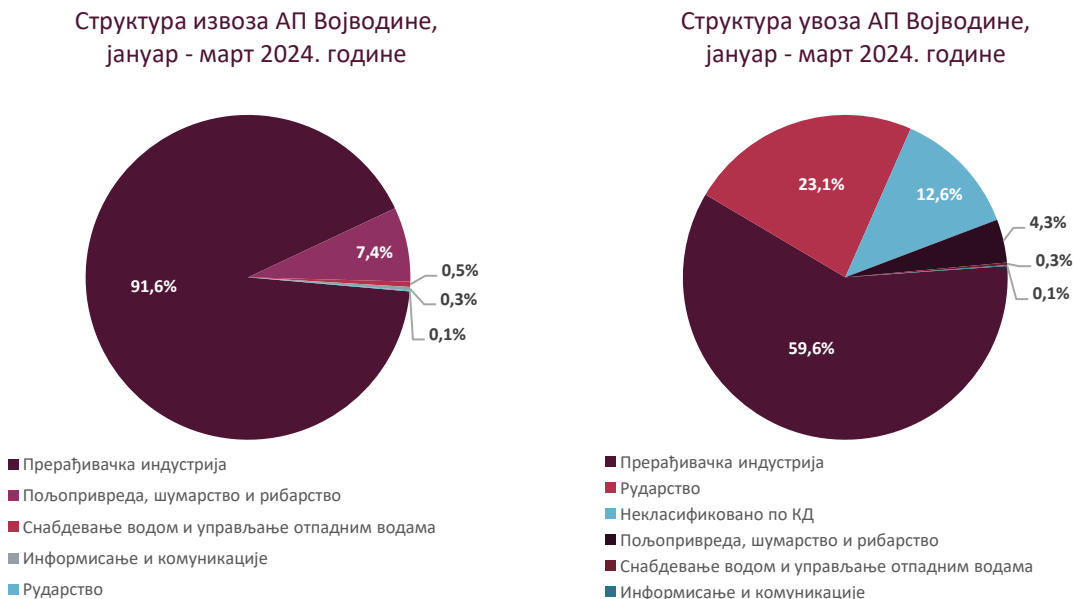
⁶Делови турбомлазних и турбопропелерних мотора су се највише увозили из САД и Велике Британије, док су се Остали бродови и пловила највише увозили из Холандије.

нафте и природног гаса од 27% мг., групе која чини 98,8% увоза читавог сектора Рударство у АП Војводини у посматраном периоду.

Увоз сектора Некласификовано по КД налази се на трећем месту у укупном увозу АП Војводине (учешће **12,6%** у периоду јануар - март 2024. године), док се на четвртм месту налази **увоз сектора Пољопривреда, шумарство и рибарство** (учешће **4,3%**), који је забележио међугодишње смањење вредности увоза од **1,1%** (услед знатно мањег увоза соје).

Преостали увоз АП Војводине чини увоз сектора **Снабдевање водом и управљање отпадним водама** (учешће 0,3%) и **Информисање и комуникације** (0,1%).

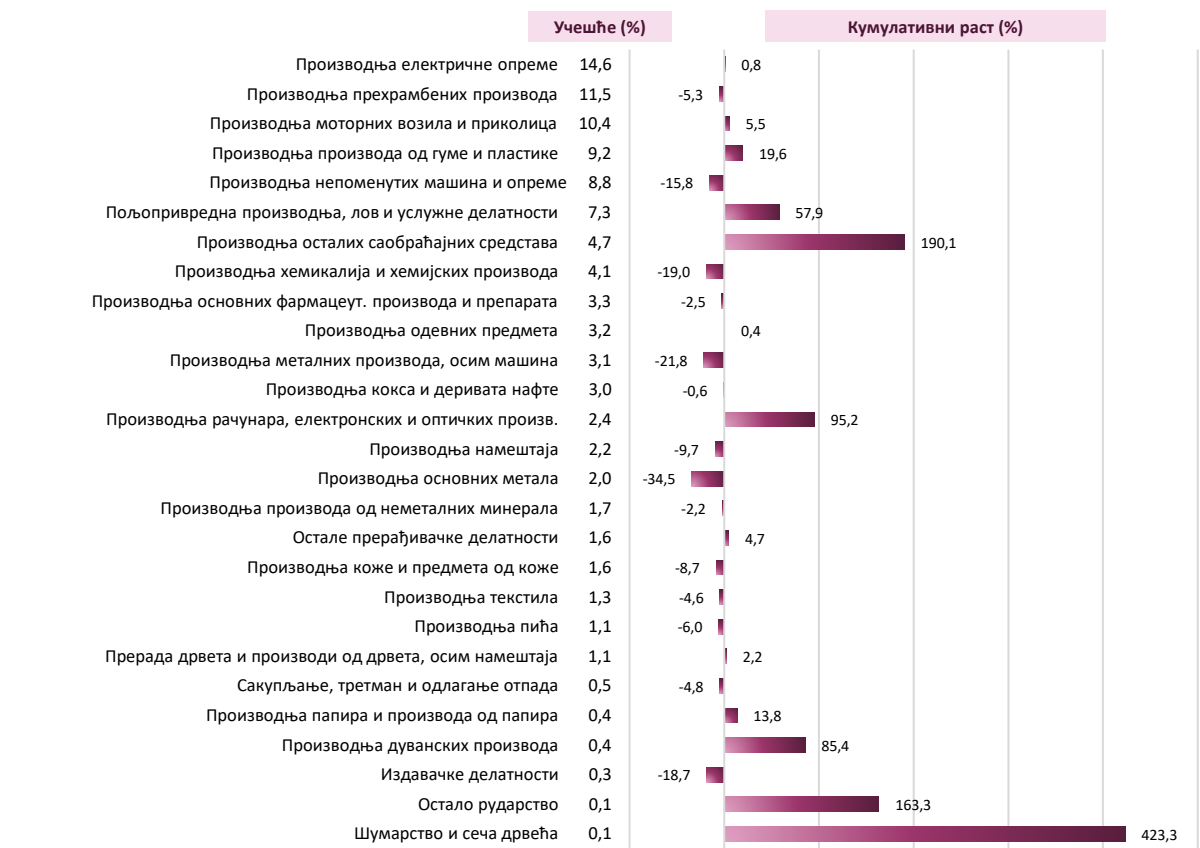
Посматрано по областима делатности, из Војводине су **највећи извоз** у периоду јануар - март 2024. године забележиле управо области прерађивачке индустрије, и то Производња **електричне опреме** (14,6% укупног војвођанског извоза), Производња **прехранбених производа** (11,5%), Производња **моторних возила и приколица** (10,4%) и Производња **производа од гуме и пластике** (9,2%). Ове четири области делатности реализовале су **готово половину целокупног извоза АП Војводине (46% у периоду јануар - март 2024)**.

Извоз **електричне опреме**, области са појединачно највећом вредношћу извоза у Војводини (360 млн евра у периоду јануар - март 2024. године), остварио је **повећање од 0,8%** у односу на исти период прошле године; извоз **прехранбених производа** (283 млн евра у прва три месеца 2024) забележио је **пад од 5,3% мг.**; извоз **моторних возила и приколица** (256 млн евра) **раст од 5,5% мг.**; а извоз **производа од гуме и пластике**, позициониран на четвртм месту у укупном извозу АП Војводине у прва три месеца 2024. године, **повећање од 19,6%** у односу на исти период 2023.

У посматраном периоду, **највећи међугодишњи раст** вредности извоза остварила је област **Производња осталих саобраћајних средстава** (за 190,1% или 75,5 млн евра), првенствено услед повећаног извоза **Осталих бродова и пловила, за превоз робе, путника, остало** и извоза **Делова турбомлазних или турбопропелерних мотора**.

Извоз АП Војводине по областима делатности, јануар - март 2024. године

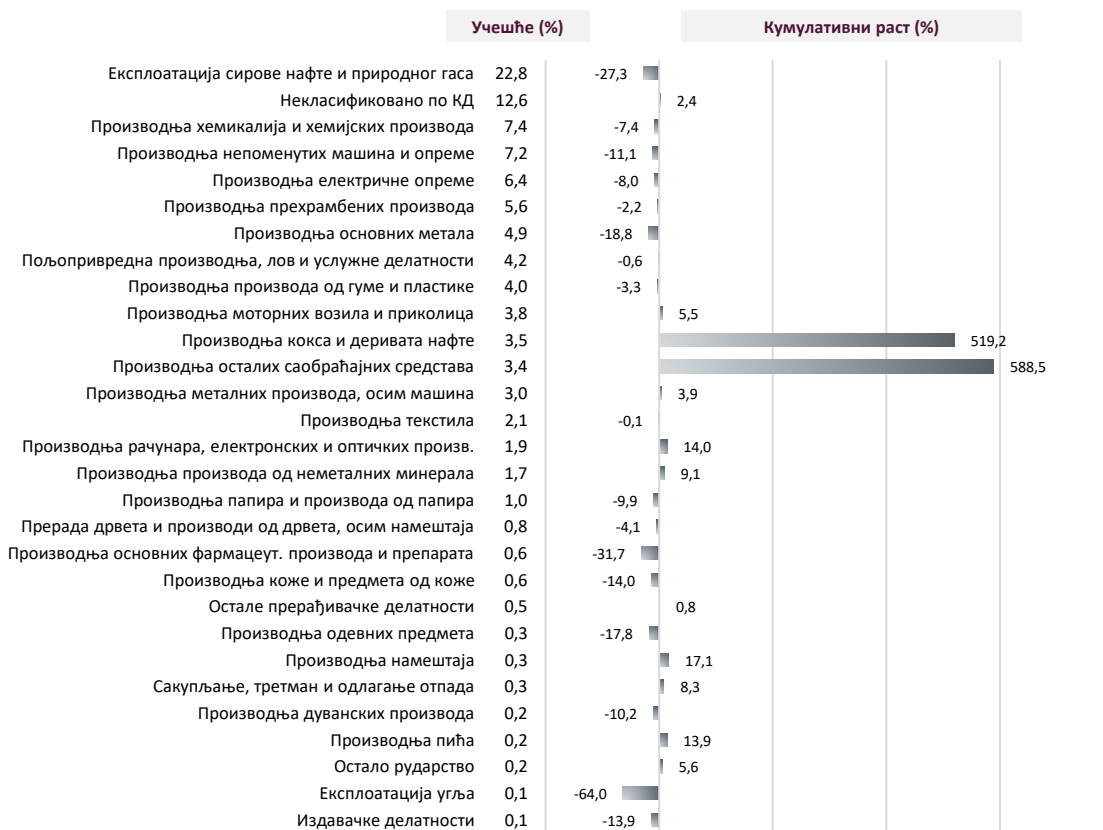
У увозу АП Војводине се на првом месту налази област рударства, и то **Експлоатација сирове нафте и природног гаса (22,8%** укупног војвођанског увоза у периоду јануар - март 2024. године). Следи увоз области **Некласификовано по КД (учешће 12,6%)**, **Производња хемикалија и хемијских производа (7,4%)** и **Производња непоменутих машина и опреме (7,2%)**. Наведене четири области делатности оствариле су **половину укупног увоза АП Војводине** у посматраном периоду.

Увоз **сирове нафте и природног гаса**, области са појединачно највећом вредношћу увоза у Војводини у прва три месеца ове године (719 млн евра), остварио је **пад од 27,3%** у односу на исти период прошле године. Увоз области **Некласификовано по КД** забележио је међугодишњи **раст од 2,4%**. Увоз **хемикалија и хемијских производа** забележио је међугодишњи **пад од 7,4%** и вредност увоза од 235 млн евра, а увоз **непоменутих машина и опреме пад од 11,1%** и вредност увоза од 227 млн евра.

У периоду јануар - март 2024. године, **највећи раст вредности увоза** су оствариле области **Производња осталих саобраћајних средстава** (за 588,5% мг., у највећој мери услед **повећаног увоза Делова турбомлазних и турбопропелерних мотора и увоза Осталих бродова и пловила, за превоз робе, путника, остало**) и **Производња кокса и деривата нафте** (за 519,2% мг.).

Увоз АП Војводине по областима делатности, јануар - март 2024. године

Ако се ниво посматрања сузи на извоз и увоз по артиклима, из АП Војводине се, као и на нивоу целе земље, највише извозе **Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила**, који су у прва три месеца ове године извезени у вредности од **151 млн евра**, са учешћем од **6,1% у укупном извозу** АП Војводине, а забележили су међугодишње **повећање вредности извоза од 9,3%**. Војвођански извоз Сетова проводника за паљење, осталих сетова за возила, чинио је **34,0% укупног републичког извоза овог артикла у посматраном периоду**.

Делови за машине из тарифног броја 8501 и 8502⁷, остало, представљају други артикал у извозу АП Војводине, са **учешћем од 3,8%** и међугодишњим **повећањем вредности извоза од 19,3%** (Војводина реализује готово целокупан републички извоз овог артикла, **98,6%** у посматраном периоду).

У посматраном периоду, **највеће међугодишње повећање извоза** је остварио производ **Остали бродови и пловила, за превоз робе, путника, остало** (услед 20 пута веће вредности извоза, првенствено у Аустрију). С друге стране, **највеће смањење извоза** у периоду јануар - март 2024. године је забележио производ **Циркулационе пумпе за грејне системе и слично** (смањење од 27,6% мг.).

Поред Делова за електромоторе и електричне генераторе, Војводина реализује и **готово целокупан републички извоз** Циркулационих пумпи за грејне системе и Хране за псе и мачке.

Из Војводине је у периоду јануар - март 2024. године **извезено 3.726 различитих врста производа**.

⁷ ЦТ 8501 - Електромотори и електрични генератори; ЦТ 8502 - Електрични генераторски агрегати и ротациони конвертори (претварачи).

Десет најзаступљенијих производа у извозу АП Војводине

Назив производа	2023.			I-III 2024.			Учешће у извозу РС датог артикла
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{2023}{2022}$	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{I-III 2024}{I-III 2023}$	
УКУПНО	5.076 врста производа			3.726 врста производа			
Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила	534.292	5,6%	124,2	151.460	6,1%	109,3	34,0%
Делови за машине из тарифног броја 8501 и 8502, остало	349.381	3,6%	118,9	92.842	3,8%	119,3	98,6%
Остали лекови, за малопродају	259.982	2,7%	125,7	61.468	2,5%	95,8	78,9%
Остала пшеница и наполица, остало	110.586	1,2%	63,4	55.843	2,3%	225,0	81,4%
Гуме спољне, нове, за аутобусе, камионе, IO>121, остале	98.787	1,0%	1.611,1	46.915	1,9%	269,0	99,2%
Кукуруз, остали	128.354	1,3%	49,1	42.487	1,7%	322,6	65,6%
Храна за псе и мачке, скроб>30%, млечни производи=<10%	180.135	1,9%	148,4	41.147	1,7%	108,9	97,0%
Остали бродови и пловила, за превоз робе, путника, остало	26.007	0,3%	120,3	40.787	1,7%	2.006,5	92,9%
Издувни лонци и издувне цеви, остали, за моторна возила	136.854	1,4%	169,0	36.090	1,5%	109,0	89,3%
Циркулационе пумпе за грејне системе и слично	145.439	1,5%	83,2	35.471	1,4%	72,4	98,9%

У Војводину је у прва три месеца 2024. године увезено 5.618 различитих врста производа.

На првом месту је увоз **Гаса природног у гасовитом стању**, увезен у вредности од **480 млн евра**, који је чинио **15,2% укупног војвођанског увоза** у посматраном периоду, али је међугодишње **смањен за 19,3%**, првенствено услед значајног **смањења увоза из Руске Федерације** (из Русије је увезено нафте у вредности од 310 млн евра, док је у истом периоду прошле године тај увоз износио 544 млн евра). **У Војводини се реализује готово целокупан републички увоз гаса у посматраном периоду (99,6%).**

На другом месту је увоз **Неразврстане робе по ЦТ - робе у слободној зони**, остварен у вредности од **259 млн евра** у посматраном периоду (**8,2% укупног војвођанског увоза**) и међугодишње **повећан за 2,7%**. Следи увоз **Нафте и уља од битуменозних минерала, сирове (7,6% укупног војвођанског увоза у периоду јануар - март 2024)**, увезене у вредности од 239 млн евра, уз остварено **смањење од 39,2% мг.** (услед изостанка увоза из Ирака).

У периоду јануар - март 2024. године, **највеће међугодишње повећање увоза** остварили су **Остали бродови и пловила, за превоз робе, путника, остало** (услед готово 46 пута већег увоза, првенствено из Холандије) и **Делови турбомлазних или турбопропелерних мотора** (услед 13 пута веће вредности увоза, у највећој мери из САД).

Десет најзаступљенијих производа у увозу АП Војводине

Назив производа	2023.			I-III 2024.			Учешће у увозу РС датог артикла
	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{2023}{2022}$	Вредност (у 000 евра)	Учешће	Индекс $\frac{I-III 2024}{I-III 2023}$	
УКУПНО	6.754 врсте производа			5.618 врста производа			
Гас природни у гасовитом стању	1.255.604	10,3%	76,8	479.649	15,2%	80,7	99,6%

Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони	1.183.648	9,7%	140,2	258.818	8,2%	102,7	86,5%
Нафта и уља од битуменозних минерала, сирова	1.791.372	14,7%	82,3	239.479	7,6%	60,8	100,0%
Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу	554.418	4,5%	94,8	139.128	4,4%	101,9	17,6%
Гасна уља, за остале сврхе, S=<0,001%, без биодизела	18.791	0,2%	42,2	72.574	2,3%	-	42,0%
Делови турбомлазних или турбопропелерних мотора	31.173	0,3%	1.166,6	50.363	1,6%	1.327,8	99,4%
Делови за машине из тарифног броја 8501 и 8502, остало	198.909	1,6%	114,5	49.046	1,6%	92,2	74,9%
Жица од рафинисаног бакра, попречног пресека >6mm	194.613	1,6%	87,8	43.121	1,4%	73,6	81,8%
Остали бродови и пловила, за превоз робе, путника, остало	4.351	0,04%	93,1	41.006	1,3%	4.572,2	99,7%
Уреа са садржајем више од 45% по тежини азота	40.580	0,3%	33,7	28.458	0,9%	101,6	59,2%

Спољнотрговинска робна размена по земљама

Извоз АП Војводине се у највећој мери ослања на тражњу ЕУ и региона. **На тржиште ЕУ пласирано је 73,4% укупног војвођанског извоза** у периоду јануар - март 2024. године, **за 5,1% више** него у истом периоду прошле године (Војводина у ЕУ највише извози **електричну опрему и моторна возила и приколице**). На другом месту је пласман **на тржиште ЦЕФТА (12,0% војвођанског извоза у посматраном периоду)**, који је **повећан за 1,8% м.г.** (а највише се базира на **прехранбеним производима и дериватима нафте**).

Више од половине увоза АП Војводине потиче из земаља ЕУ (56,9% у периоду јануар - март 2024. године), који је међугодишње **повећан за 8,8%** (из ЕУ се, поред робе неклассификоване по КД, највише увозе **нафта и гас и остале машине и опрема**). На другом месту је увоз из земаља **АПЕС⁸**, одакле Војводина реализује **24,0%** свог увоза, и затим увоз из земаља **СИС⁹** (**19,6%** увоза).

Појединачно гледано, Војводина је у периоду јануар - март 2024. године забележила **извоз у 126 различитих земаља**. Извоз у првих десет земаља чинио је **66,2% укупног војвођанског извоза** у прва три месеца ове године.

Главна дестинација војвођанског извоза је традиционално Немачка (20,6% укупног робног извоза АП Војводине у периоду јануар - март 2024. године), у коју је извезена роба у вредности од 509 млн евра, што је **за 4,9% више** него у истом периоду прошле године. Највећи део тог раста дугује се повећаном извозу осталих саобраћајних средстава (тачније, извозу Делова турбомлазних или турбопропелерних мотора) и извозу рачунара, електронских и оптичких производа.

⁸ **АПЕС** – Азисјко пацифичко економско удружење.

⁹ **СИС** – Комонвелт независних држава.

Поред Немачке, из Војводине се значајан извоз пласира и у **Италију (8,5%), Мађарску (7,1%) и Босну и Херцеговину (6,6%)**. У односу на период јануар - март прошле године, у групи од водећих десет извозних дестинација, највише је **повећан извоз у Аустрију** (за 60,8% мг., проузроковано извозом осталих бродова и пловила, за превоз робе, путника), и **Румунију** (49,2% мг., услед повећаног извоза пшенице и кукуруза). С друге стране, **највише је смањен извоз у Руску Федерацију, за 28,1% мг.**

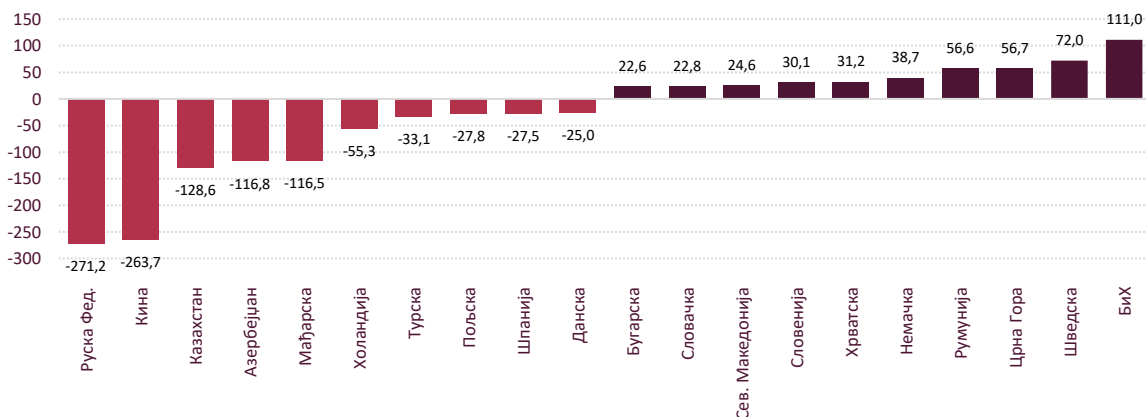
Када је реч о увозу, **Војводина је у прва три месеца 2024. године забележила увоз из 145 различитих земаља**, при чему је **увоз из првих десет земаља чинио 67,1% укупног увоза** АП Војводине у посматраном периоду. Највећи увоз Војводина реализује **из Немачке (14,9%) и Руске Федерације (11,4%)**. Међугодишње, увоз АП Војводине је, посматрано по земљама у оквиру групе од водећих десет, **највише повећан из Мађарске** (за 87,2% мг., у највећој мери услед повећаног увоза гаса). С друге стране, увоз је **међугодишње значајно смањен из Руске Федерације, за 263 млн евра или 42,4%, услед смањеног увоза гаса али и минералних ђубрива.**

Првих десет земаља у извозу и увозу АП Војводине, јануар - март 2024. године

Земља	Извоз (у 000 евра)	Учешће (%)	Индекс	Земља	Извоз (у 000 евра)	Учешће (%)	Индекс
Немачка	508.640	20,6	104,9	Немачка	469.900	14,9	101,2
Италија	210.195	8,5	99,7	Руска Фед.	358.301	11,4	57,6
Мађарска	176.277	7,1	94,7	Мађарска	292.796	9,3	187,2
БиХ	163.300	6,6	98,1	Кина	271.209	8,6	99,8
Румунија	125.926	5,1	149,2	Италија	204.107	6,5	91,2
Чешка	98.407	4,0	117,7	Казахстан	131.761	4,2	250,0
Аустрија	94.788	3,8	160,8	Азербејџан	117.205	3,7	185,2
Руска Фед.	87.100	3,5	71,9	Холандија	95.074	3,0	166,5
Шведска	86.713	3,5	119,3	Турска	94.141	3,0	96,3
Хрватска	84.661	3,4	85,7	Чешка	80.331	2,5	101,9

Највећи суфицит у робној размени Војводина је у периоду јануар - март 2024. године остварила са Босном и Херцеговином (111 млн евра). У Босну и Херцеговину је највише извезено кокса и деривата нафте и прехранбених производа. С друге стране, негативан спољнотрговински салдо, односно **највећи дефицит у размени Војводина је забележила у трговини са Руском Федерацијом (-271,2 млн евра),** као резултат високе вредности увоза гаса.

Спољнотрговински биланс АП Војводине по земљама, јануар - март 2024. године (у млн евра)

Ако се посматра укупна робна размена, **најзначајнији спољнотрговински партнери АП Војводине** у периоду јануар - март 2024. године су **Немачка, Мађарска и Руска Федерација**.

У размени са **Немачком**, из Војводине се **највише извози електрична опрема** (делови за машине и вучни мотори) и моторна возила и приколице (сетови проводника за паљење), док је **увоз из Немачке већином заснован на увозу неразврстане робе по ЦТ и основних метала** (жице од рафинисаног бабра). На другом месту је размена са **Мађарском**, где се из Војводине **највише извозе сетови проводника за паљење**, а у увозу је **најзаступљенији гас**. Размена са **Руском Федерацијом** је већинским делом заснована на увозу из Руске Федерације, и то увозу гаса.

У групи од првих десет спољнотрговинских партнера АП Војводине налази се и **Кина, искључиво због увоза** (у Војводину се из Кине највише увози неразврстана роба по ЦТ).

Првих десет спољнотрговинских партнера АП Војводине и најзаступљенији извозни/увозни производи у периоду јануар - март 2024. године

Извозни производ		Учешће	ЗЕМЉА	Учешће	Увозни производ
		508,6 млн евра			469,9 млн евра
			Немачка		
			17,4%		
					
Делови за машине из тр. бр. 8501 и 8502, остало	17,5%			22,0%	Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони
Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила	6,3%			8,6%	Жица од рафинисаног бабра, попречног пресека>6mm
Делови турбомлазних или турбопропелерних мотора	5,5%			3,5%	Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу
		176,3 млн евра			292,8 млн евра
			Мађарска		
			8,3%		
					
Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила	33,5%			56,4%	Гас природни у гасовитом стању
Цеви и црева, крути, од осталих пластичних маса	4,9%			5,1%	Гасна уља, за остале сврхе, S=<0,001%, без биодизела
Делови осталих гасних турбина	4,8%			4,8%	Неразврстана роба по СТ-роба у слободној зони
		87,1 млн евра			358,3 млн евра
			Руска Фед.		
			7,9%		
					
Остале хула-хоп чарапе, самодржеће, синтетика, <67 децитекса	10,5%			86,5%	Гас природни у гасовитом стању
Једињења хетероциклична са хетероатомом азота, остало	8,4%			4,1%	Уреа са садржајем више од 45% по тежини азота
Остали лекови, за малопродају	7,3%			3,1%	Минерална или хемијска ђубрива, садрже N, P и K (N>10%)
		210,2 млн евра			204,1 млн евра
			Италија		
			7,4%		
					
Лице и делови лица, осим уметака за ојачање, од коже	6,9%			5,9%	Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу
Кукуруз, остали	6,9%			4,7%	Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони
Остала пшеница и наполица, остало	5,2%			3,9%	Материјали плетени, ш>30cm, >=5% еластомера, без гуме
		7,5 млн евра			271,2 млн евра
			Кина		
			5,0%		
					
Прекидачи дугмасти притисни, за напон до 60V	17,0%			23,4%	Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони
Остали мотори; генератори: 1-смерни, >750W=<7,5kW, остали	15,1%			13,0%	Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу
Листови за фурнирање, остало дрво, остало, дебелина>1mm	8,8%			2,1%	Цеви бешавне "casing", "tubing", остало, d=<168,3mm
		163,3 млн евра			52,3 млн евра
			БиХ		
			3,8%		
					
Гасна уља, за остале сврхе, S=<0,001%, без биодизела	13,6%			10,9%	Остали лекови, у одмереним дозама
Моторни бензин, Pb=<0,013g/l, RON=>95<98, без биодизела	7,8%			7,3%	Кутије, сандуци, гајбе и слични производи, остало
Кукуруз, остали	3,3%			5,3%	Дрво обрађено по дужини, од јеле и смреке, остало
		125,9 млн евра			69,3 млн евра
			Румунија		
			3,5%		
					
Остала пшеница и наполица, остало	29,1%			10,8%	Кукуруз семенски, обични хибриди
Кукуруз, остали	14,1%			9,3%	Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони
Сетови проводника за паљење, остали сетови за возила	12,0%			7,6%	Отпаци и остаци, остали, од гвожђа, челика, остали

98,4 млн евра			80,3 млн евра	
Аутоматски прекидачи струјних кола, =<1000V, јачина =<63A	28,6%		16,8%	Делови за машине из тр. бр. 8501 и 8502, остало
Делови за седишта, остали материјали, за моторна возила	22,3%		16,5%	Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони
Црева вештачка, од очврснутих баланчевина	8,4%		11,8%	Инвертори, снаге преко 7,5 kVA, остали
94,8 млн евра			76,7 млн евра	
Остали бродови и возила, за превоз робе, путника, остало	42,3%		24,7%	Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони
Остали производи, од стакла, остали	9,1%		6,2%	Остали производи, од стакла, остали
Делови за производе из тарифног броја 8414 ¹⁰	6,3%		5,2%	Делови изолациони, од пластичне масе
61,0 млн евра			94,1 млн евра	
Издупни лонци и издупне цеви, остали, за моторна возила	20,9%		4,4%	Гасна уља, за остале сврхе, S=<0,001%, без биодизела
Уље од сунцокрета, сирово, за остале сврхе	11,9%		4,3%	Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу
Гуме спољне, нове, за аутобусе, камионе, IO>121, остале	11,7%		3,8%	Цемент портланд, остали

VIII.3. Аграрна спољнотрговинска робна размена¹¹

Аграрна спољнотрговинска робна размена Републике Србије

Спољнотрговинска размена аграрних производа Републике Србије у периоду јануар - март 2024. године износила је **2,1 млрд евра** и **већа је за 4,4%** у поређењу са истим периодом 2023. године. **Извоз аграра Србије** у прва три месеца 2024. године износио је **1,2 млрд евра**, док је **вредност увоза износила 898,5 млн евра**. У односу на исти период 2023. године, **вредност извоза аграрних производа Србије је већа за 5,4%**, док је **вредност увоза већа за 3,1%**.

За прва три месеца 2024. године, **остварени суфицит у спољнотрговинској размени аграрних производа Републике Србије** је износио **276,3 млн евра**, што је **за 13,5% више** од суфицита забележеног у истом периоду 2023. године.

Посматрано по регионима, у **АП Војводини је реализовано 42,8%** (503,4 млн евра) од **укупног аграрног извоза Републике Србије** у првом кварталу 2024. године, односно **36,3%** (326,2 млн евра) **аграрног увоза Републике Србије**.

Учешће аграра Војводине у спољнотрговинској размени аграра Републике Србије, I-III 2024. године

¹⁰ ЦТ 8414 - Ваздушне или вакуум пумпе, ваздушни или гасни компресори и вентилатори; Вентилационе или рециркулационе напе (аспиратори) са уграђеним вентилатором, укључујући оне опремљене филтерима; Гасно-непропусни ормари за биолошку сигурност опремљени или неопремљени филтерима.

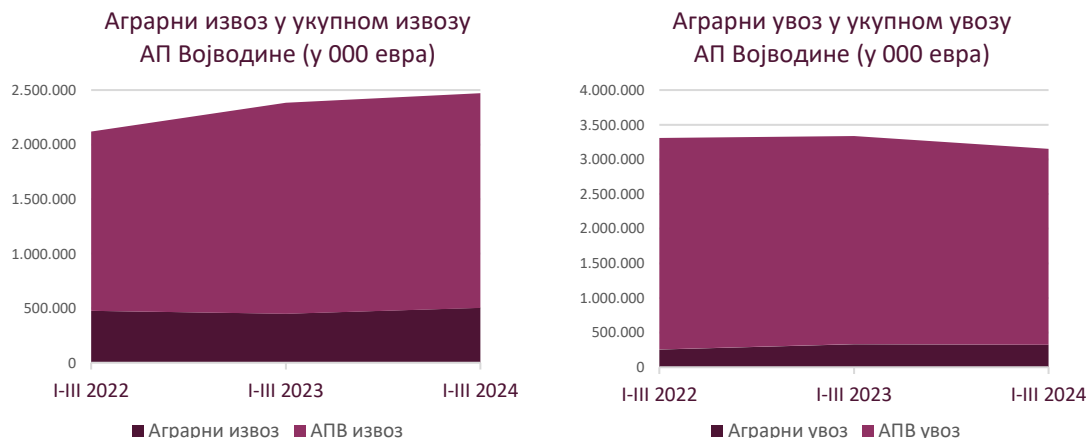
¹¹ Аграрну спољнотрговинску размену према Класификацији делатности (КД 2010) чине: сектор А-Пољопривреда, шумарство и рибарство и део сектора Ц-Прерађивачка индустрија (области: Производња прехранбених производа, Производња пића и Производња дуванских производа).

Аграрна спољнотрговинска робна размена АП Војводине

Спољнотрговинска размена аграрног сектора АП Војводине значајно учествује у укупној спољнотрговинској размени АП Војводине и већ дужи низ година остварује позитиван спољнотрговински биланс.

У првом кварталу 2024. године, учешће аграрних производа у укупном војвођанском извозу износило је **20,4%**, док је у укупном војвођанском увозу заступљеност аграра била **10,4%**. Покривеност увоза извозом аграрних производа у Војводини износи **154,3%**, и виша је за 19,0% од покривености извоза увозом у првом кварталу 2023. године.

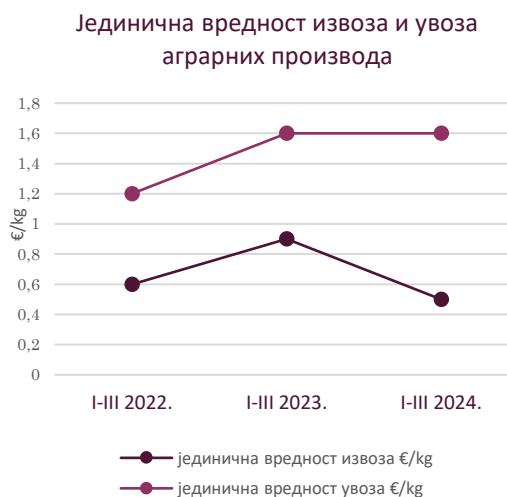
У периоду јануар - март 2024. године, у Војводини је остварена **укупна размена аграрних производа** у вредности од **829,6 млн евра**, што је за **6,3% више** од остварене размене у истом периоду 2023. године. Међугодишње, **извоз је већи за 12,2%**, док је **увоз смањен за 1,6%**.

Спољнотрговинска робна размена аграра АП Војводине (по КД)

*у 000 евра

Период	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо	Индекс
I-III 2024.	503.410	112,2	326.214	98,4	829.624	106,3	177.196	151,2
I-III 2023.	448.644	94,4	331.478	129,2	780.122	106,6	117.166	53,6
2023.	1.905.813	91,9	1.217.653	102,9	3.123.465	95,8	688.160	77,2
2022.	2.074.868	111,4	1.183.865	134,9	3.258.733	118,9	891.003	90,4

У првом кварталу 2024. године, **јединична вредност извоза износила је 0,5 €/kg**, а **јединична вредност увоза 1,6 €/kg**. Ниже јединичне вредности извоза у поређењу са вредношћу увоза су показатељ **неповољне структуре извоза аграрних производа АП Војводине** у којој доминирају производи који имају нижу цену (и нижи степен прераде). **У прва три месеца 2024. извезена је дупло већа количина аграрних производа** (због знатно већег извоза кукуруза и пшенице), али због нижих цена остварена вредност извоза већа је за свега 12,2% у односу на исти период 2023. године. Када је реч о увозу, забележене количине и вредности су на приближно истом нивоу као и у прва три месеца 2023. године.

Посматрано према областима делатности, у периоду јануар - март 2024. године, **извоз прехранбених производа у укупном извозу аграра Војводине је на првом месту**, са вредношћу извоза од 283,2 млн евра, што је за **5,3% мање** у поређењу са истим периодом 2023. године. **На другом месту је извоз пољопривредне производње**, са оствареним међугодишњим повећањем вредности извоза за **57,9%**, првенствено због већег извоза кукуруза и пшенице.

Највеће учешће у укупној вредности увоза аграрних производа заузимају такође прехранбени производи (учешће 53,7%), али **највеће међугодишње повећање вредности увоза бележи производња пића** (за 13,9%), првенствено због већег увоза **пива из Пољске и Немачке и вина из Француске, Северне Македоније и Италије**.

Спољнотрговинска размена аграра АП Војводине, јануар - март 2024. године (по областима КД)

Област КД	Извоз			Увоз			Салдо
	Вредност (у 000 евра)	Индекс I – III 2024 I – III 2023	Учешће (%)	Вредност (у 000 евра)	Индекс I – III 2024 I – III 2023	Учешће (%)	Вредност (у 000 евра)
Производња прехранбених производа	283.249	94,7	56,3%	175.338	97,8	53,7%	107.911
Пољопривредна производња, лов и услужне делатности	181.444	157,9	36,0%	133.871	99,4	41,0%	47.573
Производња пића	27.225	94,0	5,4%	7.550	113,9	2,3%	19.675
Производња дуванских производа	9.584	185,4	1,9%	7.559	89,8	2,3%	2.025
Шумарство и сеча дрвећа	1.842	523,3	0,4%	1.189	103,4	0,4%	653
Рибарство и аквакултуре	65	36,2	0,0%	707	50,4	0,2%	-641
Коначни збир	503.410	112,2	100,0%	326.214	98,4	100,0%	177.196

Водећи извозни производ аграра АП Војводине у периоду јануар - март 2024. године је **Пшеница и наполица**, који је у односу на исти период прошле године остварио већи извоз и количински (3,7 пута) и вредносно (2,2 пута). Треба напоменути да се **пшеница налази на четвртном месту у укупном извозу АП Војводине у посматраном периоду**. Значајно повећање извоза у прва три месеца 2024. године забележено је и код артикла **Кукуруз**, како вредносно (3,2 пута мг.), тако и количински (5,3 пута мг.), иако је цена била нижа за 38,7% у поређењу са просечном извозном ценом у периоду јануар - март 2023. године. Извезене су и веће количине **Шећера** (за 50,0% мг.), али због мање просечне извозне цене вредност извоза је већа за свега 9,6%. Значајно већи извоз и вредносно и количински у посматраном периоду забележило је **Уље од сунцокрета, сирово**, Извезено је скоро 20.000 тона **Јабука свежих**, у вредности од 12,6 млн евра, што је око 60% више него првом кварталу 2023. године. Евидентан је и **међугодишњи раст** вредности и количине извоза Цигарета које садрже дуван, Хране за пце и мачке, Сладоледа.

Из АП Војводине је у првом кварталу 2024. године извезено **904 хиљада тона Дувана, ижиљеног сушеног у сушари**, што је за **31,7% мање мг.**, док је вредносно извоз мањи за 2,8 млн евра. Мање количине и вредности извоза забележене су и код артикла **Пиво у судовима до 10 l**, првенствено због мањег извоза у Бугарску и Мађарску. Међугодишње посматрано, извезене су и **мање количине Погаче уљане и други остаци, од семена сунцокрета, Мекиње и остали остаци од пшенице, остало и Вода, обична и газирана, са додатком шећера**, и то за 35,7%, 19,7%, и 20,9%, респективно.

Десет најзаступљенијих производа у аграрном извозу АП Војводине, јануар - март 2024. године

Назив производа	Вредност (000 евра)	Индекс I – III 2024 I – III 2023	Учешће (%)	Тежина (t)	Индекс I – III 2024 I – III 2023
Остала пшеница и наполица, остало	55.843	225,0	11,1%	301.903	367,1
Кукуруз, остали	42.487	322,6	8,4%	250.886	526,6

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ

Храна за псе и мачке, скроб>30%, млечни производи =<10%	41.147	108,9	8,2%	13.806	111,5
Кукуруз, семенски, обични хибриди	31.952	102,1	6,3%	7.745	97,4
Уље од сунцокрета, сирово, за остале сврхе	13.976	147,4	2,8%	16.201	200,2
Уље сојино, сирово, укључујући дегумирано, остало	13.695	73,1	2,7%	16.541	106,7
Уље од сунцокрета, шафранике, остало, за остале сврхе	13.124	96,1	2,6%	12.563	136,4
Јабукe, свеже, остале	12.580	162,7	2,5%	19.427	164,9
Сладолед, не садржи или садржи млечне масноће <3%	11.399	116,0	2,3%	3.930	122,5
Концентрати беланчевина без млечних масноћа и слично	10.508	84,0	2,1%	6.029	96,5

Највећа вредност увоза у прва три месеца 2024. године забележена је код семенског кукуруза, а када је реч о укупном робном увозу АП Војводине, овај производ се налази на 11. месту. Војводина је у последње две године **од извозника соје постала увозник.** У првом кварталу ове године извезено је свега 2.360 тона, а увезено 26.202 тоне соје. Од укупне количине увезене соје, **88,4% је увоз из Хрватске. У периоду јануар - март 2024. године** забележена је и значајно већа количина увоза пшенице, у односу на исти период 2023. године.

У посматраном периоду **увезене су мање количине** Млека и павлаке, неконцентрованих, без шећера, мм>1%=<3%,V=<2I (-34,5% мг.), Младог кромпира (-16,9% мг.), Црног лука, свежег (-33,9%), у поређењу са истим периодом у 2023. години.

Десет најзаступљенијих производа у увозу АП Војводине, јануар - март 2024. година

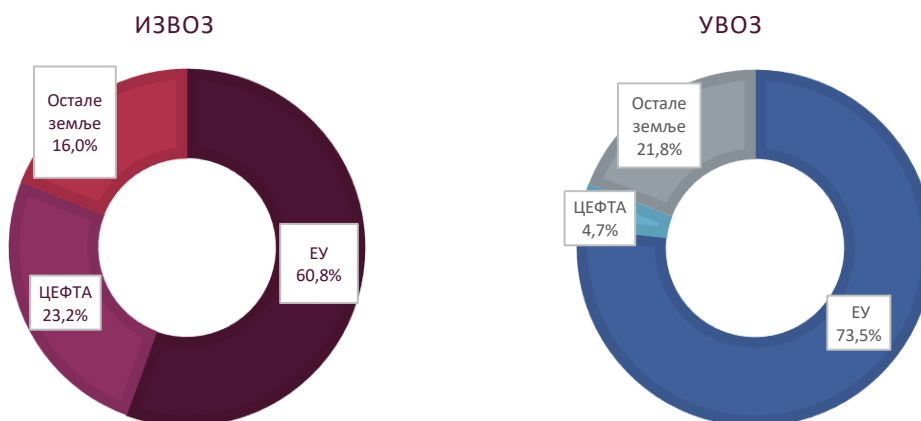
Назив производа	Вредност (000 евра)	Индекс I – III 2024 I – III 2023	Учешће (%)	Тежина (t)	Индекс I – III 2024 I – III 2023
Кукуруз, семенски, обични хибриди	28.217	100,1	8,6%	4.633	92,4
Соја у зрну, ломљена или дробљена, осим за сетву	10.974	57,9	3,4%	26.202	80,1
Месо од домаћих свиња, остало, без костију, смрзнуто	9.060	125,5	2,8%	2.782	116,4
Семе шећерне репе, за сетву	8.700	142,1	2,7%	179	119,7
Банане, остале, свеже	6.509	100,2	2,0%	7.337	118,7
Брашно, прах и пелете, од меса или отпадака; чварци	5.925	116,9	1,8%	5.537	120,0
Кафа, непржена, са кофеином	5.523	145,0	1,7%	1.720	133,3
Уље палмино, остало, течно, за остале сврхе	4.900	79,0	1,5%	4.520	109,1
Производи за исхрану нигде непоменути, остало	4.380	87,5	1,3%	1.230	101,7
Парадајз, свеж или расхлађен	4.349	124,1	1,3%	2.334	153,0

Посматрано **према групама земаља,** у периоду јануар - март 2024., **60,8%** (306,0 млн евра) **укупне вредности извоза аграрних производа АП Војводине усмерено је на тржиште ЕУ** и у поређењу са претходном годином забележен је **раст вредности извоза за 23,0%.** Други најзначајнији партнер АП Војводине, када је у питању извоз аграрних производа, јесу **чланице ЦЕФТА групације, са учешћем од 23,2%** (117,0 млн евра) и међугодишњим повећањем од 1,7%. Због близине тржишта и традиционалне повезаности, ЦЕФТА регион је значајно тржиште за аграрне производе из АП Војводине. **Извоз аграра на остала тржишта** чинио је **16,0%** укупног извоза АП Војводине. Од укупне вредности извоза на остала тржишта, учешће **Руске Федерације** износи 33,5%.

На увозној страни, у прва три месеца 2024. године **учешће увоза аграрних производа из ЕУ у укупном увозу аграрних производа Војводини износило је 73,5%,** док је тржиште **ЦЕФТА учествовало са свега 4,7%.** Увоз аграрних производа са тржишта осталих земаља учествовао је са 21,8% у укупном увозу аграра у АП Војводину у периоду јануар - март 2024.

Робна размена аграра АП Војводине по групама земаља, јануар - март 2024. године

На тржиште ЕУ је током прва три месеца 2024. године, од примарних пољопривредних производа **највише извезено кукуруза, пшенице и семенског кукуруза** (ова три производа чине 80,4% укупног извоза примарних пољопривредних производа у ЕУ у посматраном периоду). У односу на први квартал 2023. године, забележен је **раст извоза кукуруза и пшенице**. Од **прехранбених производа** највише су се извозили **храна за псе и мачке, сојино уље, уљане погаче из уља од соје, сладолед и уље од сунцокрета**.

Од земаља чланица ЕУ, у периоду јануар - март 2024. године **највише се извозило у Италију, 22,7%** (пшеница, храна за псе и мачке, кукуруз), **Румунију, 21,3%** (кукуруз, пшеница, семенски кукуруз) и **Хрватску, 11,3%** (тестенине, погаче уљане из уља соје, кукуруз семенски).

Посматрано **по земљама ЦЕФТА групације, највише се извозило у Босну и Херцеговину, 53,4%**, а најзначајнији извозни производи били су кукуруз, пиво, пшеница, брашно, уље од сунцокрета. На другом месту по извозу у оквиру ЦЕФТЕ је **Северна Македонија (учешће 21,1%)**, где је највећа вредност остварена извозом уља од сунцокрета, брашна, цигарета, пива и сточне хране, а на трећем месту је **Црна Гора (19,5%)**, где се највише извозило уље од сунцокрета, брашно од пшенице, цигарете и прерађевине од меса.

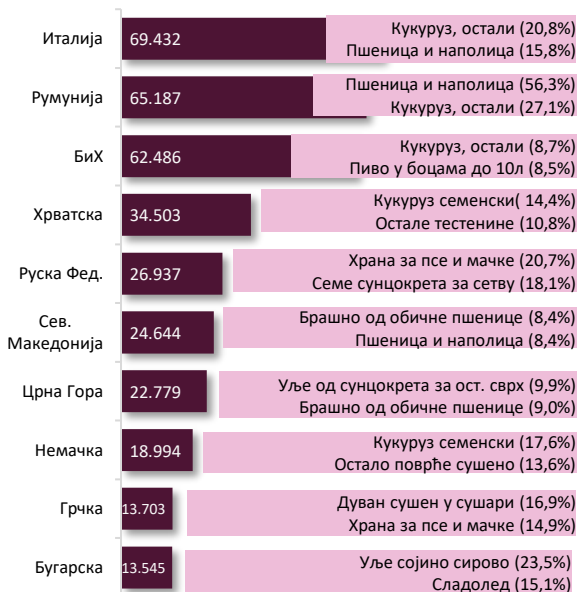
Када је реч о увозу, у посматраном периоду **са тржишта ЕУ** од примарних пољопривредних производа **највише се увозила соја у зрну, семенски кукуруз и семе шећерне репе** (ова три производа су чинила 53,3% укупног увоза примарних пољопривредних производа из ЕУ, у прва три месеца 2024). Од прехранбених производа највише су се увозили **смрзнуто месо од домаћих свиња; брашно, прах и пелете, од меса или отпадака; чварци** и производи за исхрану нигде непоменути, остало.

Међу земљама чланицама ЕУ, у периоду јануар - март 2024. године, **највише се увозило из Немачке, 16,5%** (семе шећерне репе за сетву, чоколада, пекарски производи без шећера), **Мађарске 12,9%** (кукуруз семенски, соја у зрну, сточна храна) и **Италије, 9,8%** (брашно, прах и пелете, од меса или отпадака; чварци; јестива свињска маст; уље палмино, остало, течност).

Из ЦЕФТА региона, као што је то случај и са извозом, највише се увози из Босне и Херцеговине (53,2%), и то млеко, со и мешавине и теста за пекарске производе. На другом месту је увоз из **Северне Македоније (19,9%),** а производи који су се највише увозили су вино, остало поврће и мешавине без сирћета, мешавине поврћа, јабуке, парадајз.

Првих десет земаља у извозу аграра
Војводине са два најзаступљенија
извозна производа, I-III 2024. (000 евра)

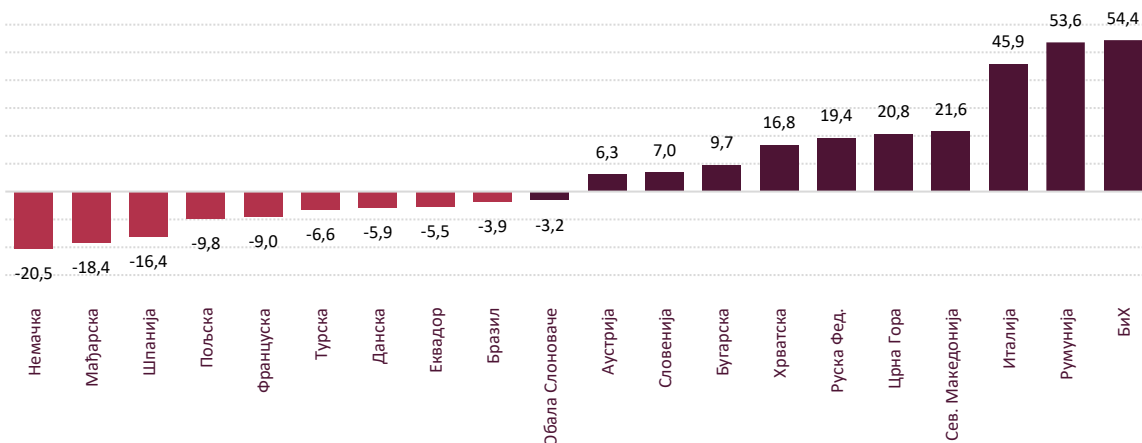

Првих десет земаља у увозу аграра
Војводине са два најзаступљенија
увозна производа, I-III 2024. (000 евра)

АП Војводина је у прва три месеца 2024. године **извезла аграрне производе у 93 различите земље, а увезла из 101. Суфицит је остварила у размени са 63 земље, а дефицит са 60 земаља. Највећи суфицит је остварен у размени са Босном и Херцеговином (54,4 млн евра), а највећи дефицит остварен је са Немачком (-20,5 млн евра).**

Спољнотрговински биланс аграра АП Војводине по земљама,
јануар - март 2024. године (у млн евра)

IX. ЗАПОСЛЕНОСТ

Укупан број запослених у Републици Србији је у првом кварталу 2024. године износио 2.364.580, што је за 14.833 запослених више у односу на исти квартал 2023. године, односно 0,6%, док је у односу на претходни квартал укупан број запослених био мањи за 3.124 лица, тј. 0,1%.

Укупан број запослених у Војводини је у првом кварталу 2024. године износио 594.916 лица, што у односу на исти период 2023. године представља повећање од 0,9% (око 5 хиљада лица), док је у односу на претходни квартал број запослених у Војводини био непромењен.

У структури регистроване запослености у Војводини у првом кварталу 2024. године, 80% је запослено у правним лицима, 18% су предузетници, запослени код њих и лица која самостално обављају делатност, а 2% су регистровани индивидуални пољопривредници.

У Војводини је у првом кварталу 2024. године највише запослених регистровано у услужним секторима (62%), потом у Индустрији (30%), следи сектор Грађевинарства (5%), док је најмање запослених регистровано у сектору Пољопривреде (3%).

Највећи међугодишњи раст запослености у Војводини забележен је у сектору Административне и помоћне услужне делатности (за 9,5%) и сектору Здравствена и социјална заштита (9,2% мг.).

Укупан број запослених у Републици Србији је у првом кварталу 2024. године износио **2.364.580** лица, што је за **14.833** запослених више у односу на исти квартал 2023. године, односно **0,6%**, док је у односу на претходни квартал укупан број запослених био мањи за **3.124** лица, тј. за незнатних **0,1%**.

Основни генератор нових радних места (без регистрованих индивидуалних пољопривредника) је и даље **приватни сектор**, где је у првом кварталу 2024. године било за **око 17 хиљада** више запослених него у истом периоду 2023, тј. **1,0%**, док је број запослених у јавном сектору већи за **око 2,5 хиљаде** лица, **0,4%**.

Посматрано према модалитетима запослености, у Републици Србији је у првом кварталу 2024. године, од укупног броја, **1.898.894** запослено у **правним лицима (80%)**, **414.777** чине **предузетници**, лица запослена код њих и лица која самостално обављају делатност (18%), а **50.909** лица представљају **регистровани индивидуални пољопривредници (2%)**.

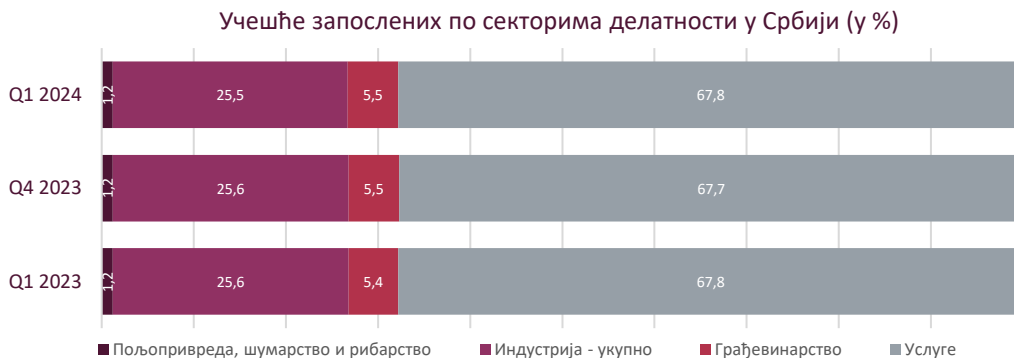
У односу на први квартал 2023. године, број запослених у **правним лицима** порастао је за **11.079**, тј. **0,6%**, број **предузетника**, запослених код њих и лица која самостално обављају делатност повећан је за **8.239** лица, тј. **2,0%**, док је број **регистрованих индивидуалних пољопривредника** смањен за **4.485**, тј. **8,1%**.

Посматрано по секторима делатности, **највеће учешће броја запослених у Србији у првом кварталу 2024. године забележено је у услужном сектору (67,8%)**, затим у индустрији (25,5%) и грађевинарству (5,5%), а најмање у пољопривреди (1,2%). У поређењу са истим периодом претходне године, учешће запослених по секторима делатности је остало готово непромењено.

Уже посматрано, запосленост је у Србији у првом кварталу 2024. године, у односу на исти период 2023. године, **највише повећана** у сектору **Стручне, научне и техничке делатности**, за **9,7%**, тј. око 12,5 хиљада лица, и у сектору **Здравствена и социјална заштита**, за **8,3% мг.**, тј. око 13,5 хиљада лица, док је **највеће међугодишње смањење запослености** забележено у сектору **Административне и помоћне услужне делатности**, за **9,7%**, тј. за око 11 хиљада лица.

Посматрано по статистичким територијалним јединицама, **највећи број запослених** у Србији у првом кварталу ове године регистрован је у **Београдском региону (36%)**, затим у **Региону Војводине (25% од укупног броја запослених на нивоу целе земље)**, следи Регион Шумадије и Западне Србије (23%), док је најмање запослених регистровано у Региону Јужне и Источне Србије (16%). У односу на први квартал 2023. године, **запосленост је повећана у свим регионима Републике Србије** (највише у Београдском региону, за 1,0%, тј. око 8 хиљада лица), **осим у региону Јужне и Источне Србије**, где је забележено смањење запослености за 0,5%, тј. око 2 хиљаде лица.

Запосленост по регионима Републике Србије, први квартал 2024. године

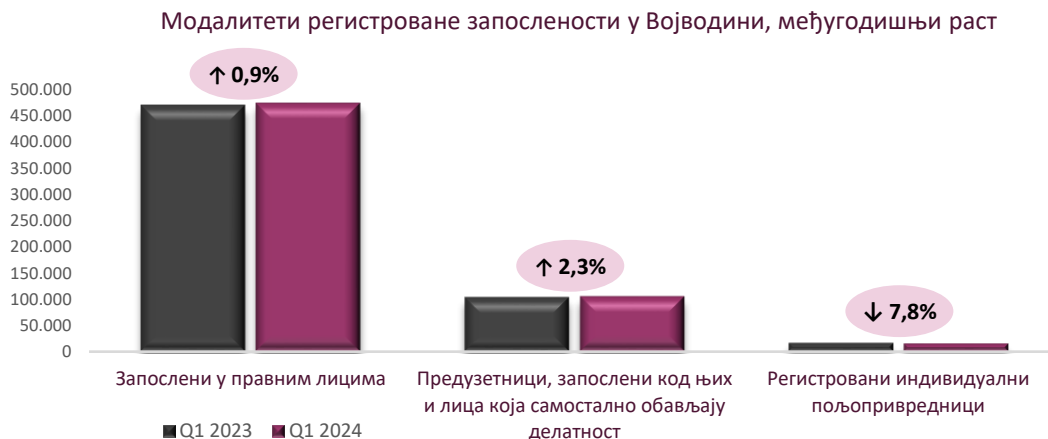

Укупан број запослених у Војводини је у првом кварталу 2024. године износио 594.916 лица, што у односу на исти период 2023. године представља **повећање од 0,9% (око 5 хиљада лица)**, док је у односу на претходни квартал број запослених у Војводини био непромењен.

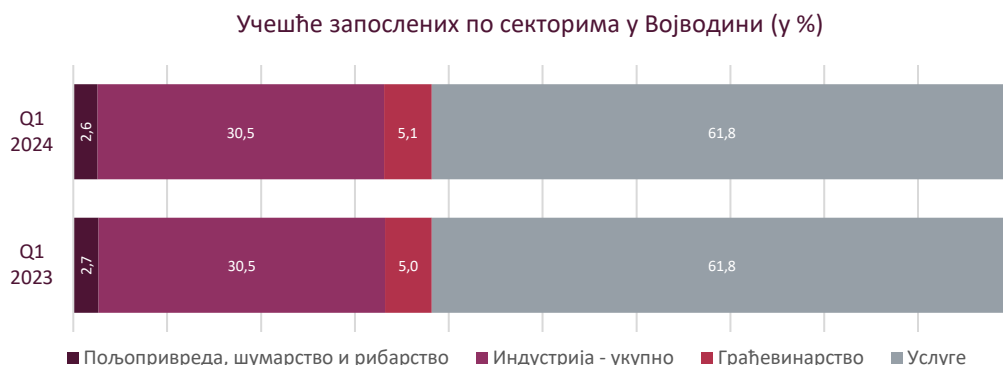

Према модалитетима запослености, у Војводини је у првом кварталу ове године **највише запослених регистровано у правним лицима (474.158, односно 80%)**, што је у односу на исти период 2023. године за **0,9% више**. **Предузетника, запослених код њих и лица која самостално обављају делатност је 105.727 (18%)**, што је за **2,3% више** мг., док је **регистрованих индивидуалних пољопривредника 15.031 (2%)**, што је за **7,8% мање** мг.

Посматрано по секторима делатности, у Војводини је у првом кварталу 2024. године **највише запослених регистровано у услужним секторима (61,8%)**, потом у **Индустрији (30,5%)** и **Грађевинарству (5,1%)**, док је **најмање запослених у сектору Пољопривреде (2,6%)**. Структура регистроване запослености по секторима делатности у Војводини је готово непромењена у односу на исти период 2023. године.

Запосленост је у Војводини у првом кварталу 2024. године, у односу на исти период 2023, **највише повећана у сектору Административне и помоћне услужне делатности (за 9,5%)** и **Здравствена и социјална заштита (9,2%)**, док је највеће смањење запослености забележено у сектору **Финансијске делатности и делатности осигурања (-6,8%)** и сектору **Образовање (-6,7%)**.

Запосленост по секторима делатности у Војводини и мг. стопе раста,
први квартал 2024. године

Стопа запослености у Републици Србији је у 2023. години износила 50,2%, што представља раст од 0,7 процентних поена у односу на 2022. годину, према последњим подацима Анкете о радној снази РЗС-а.

Стопа запослености у Војводини је у 2023. години износила 50,3% и у поређењу са 2022. годином била је већа за 1,2 процентна поена.

Х. НЕЗАПОСЛЕНОСТ

На крају марта 2024. године, у Републици Србији је према евиденцији НСЗ било 387.920 активно незапослених лица, што је за 8,7% мање у односу на март 2023. године. У Војводини је на евиденцији НСЗ 80.295 активно незапослених лица, што је за 7,3% мање у односу на март 2023. године.

Група занимања са највећим бројем пријављених потреба за запошљавањем у Србији су Програмери (20% укупно пријављених потреба за запошљавањем).

По општинама АП Војводине, највећи удео незапослених је евидентиран у Граду Новом Саду (12,7%), а најмањи у општини Сремски Карловци (0,3%).

У структури активно незапослених лица Војводине на крају марта 2024. године, 54% чине жене, а 46% мушкарци.

У укупном броју активно незапослених лица Војводине, највише је лица са завршеним основним образовањем (34%), а најмање са завршеним докторским студијама (0,04%).

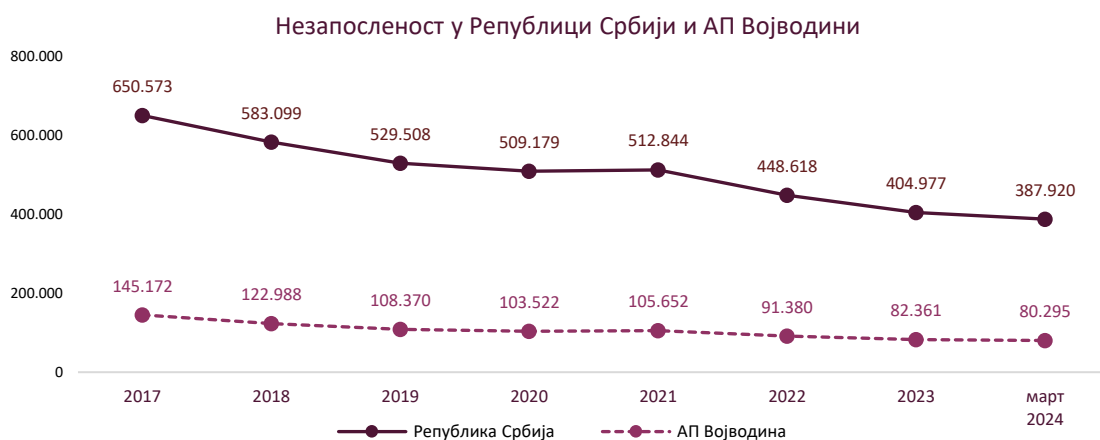

Према подацима Националне службе за запошљавање (НСЗ), последњих година приметан је тренд смањења незапослености како на нивоу Републике Србије, тако и посматрано на нивоу Војводине. У марту 2024. године забележена је мања незапосленост према евиденцији у односу на март прошле године.

У Републици Србији је на крају марта 2024. године на евиденцији НСЗ-а било **387.920** активно незапослених лица, што је за **36.827** лица, односно за **8,7%** мање у односу на март 2023. године. Посматрано према регионима, највећи број незапослених лица у марту 2024. регистрован је у Региону Шумадије и Западне Србије (137.222, тј. 35%), а најмањи у Београдском региону (42.869, тј. 11%).

У Војводини је на крају марта 2024. године на евиденцији НСЗ-а било **80.295** активно незапослених лица, што је за **6.330**, односно за **7,3%** мање у односу на март прошле године.

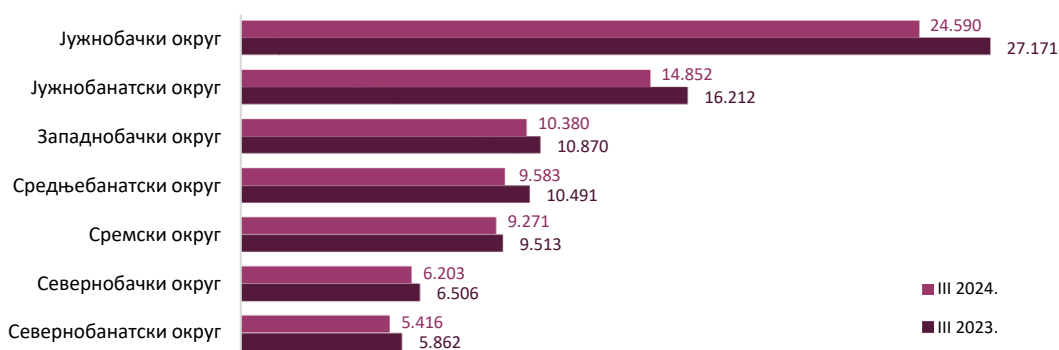
Група занимања са највећим бројем пријављених потреба за запошљавањем у Србији су, на крају марта 2024. године, **Програмери (20%** укупно пријављених потреба за запошљавањем).

Незапосленост је у марту 2024. године међугодишње смањена у сваком округу АП Војводине појединачно посматрано, а највеће међугодишње смањење броја незапослених забележено је у Јужнобачком округу (-9,5% мг.). Следи Средњебанатски округ (-8,7% мг.), Јужнобанатски округ (-8,4% мг.), Севернобанатски округ (-7,6% мг.), затим Севернобачки округ (-4,7% мг.), Западнобачки округ (-4,5% мг.), и на крају Сремски округ, где је незапосленост смањена за 2,5% у односу на март прошле године.

Број активно незапослених лица према окрузима АП Војводине

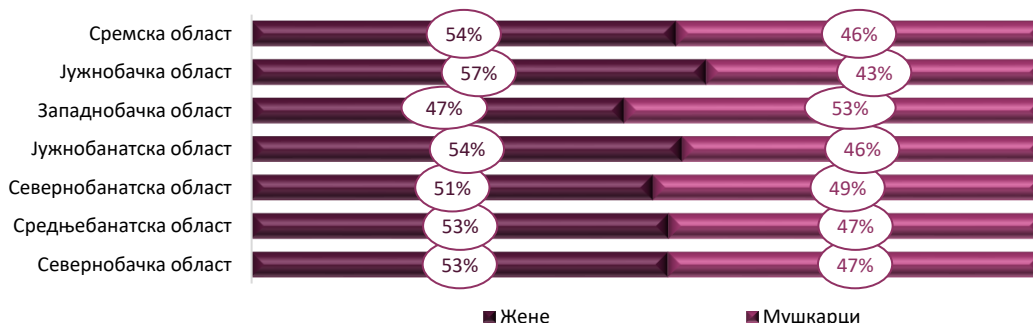
Посматрано према општинама АП Војводине, највећи број незапослених је регистрован у Граду Новом Саду (12,7% од укупног броја незапослених у Војводини), а најмањи у општини Сремски Карловци (0,3%).

Општине са најмањим и највећим бројем незапослених лица по окрузима АП Војводине, март 2024. године

Округ	Укупно	Општина са најмањим бројем незапослених лица у округу	Општина са највећим бројем незапослених лица у округу
АП Војводина	80.295	-	-
Севернобанатски	5.416	Ада (393)	Кикинда (2.085)
Севернобачки	6.203	Мали Иђош (1.410)	Суботица (3.353)
Сремски	9.271	Пећинци (519)	Ср. Митровица (2.155)
Средњебанатски	9.583	Нова Црња (883)	Зрењанин (4.753)
Западнобачки	10.380	Оџаци (1.405)	Сомбор (4.408)
Јужнобанатски	14.852	Опово (592)	Панчево (4.532)
Јужнобачки	24.590	Ср. Карловци (248)	Нови Сад (10.205)

Посматрано према полу, у структури активно незапослених лица АП Војводине у марту 2024. године, **54% су жене, а 46% мушкарци**. У свим окрузима Војводине приближно је уједначена структура незапослених лица посматрано према полу, осим у Јужнобачком округу, где је нешто приметнија разлика (57% чине жене, а 43% мушкарци).

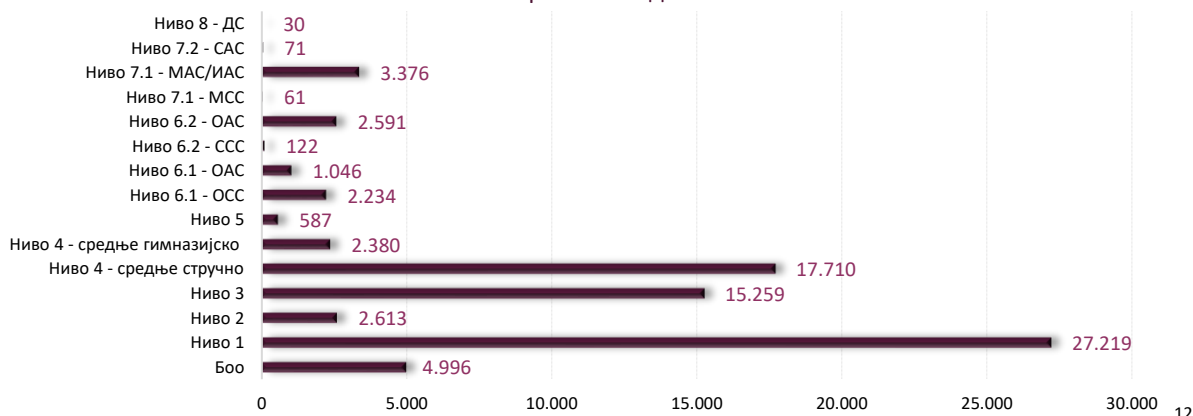
Структура незапослених лица у евиденцији НСЗ, према полу и областима АП Војводине, март 2024. године

Посматрано према нивоу квалификације, највеће учешће у укупном броју активно незапослених лица Војводине чине лица са завршеним основним образовањем (34%), а најмање лица са завршеним докторским студијама (0,04%).

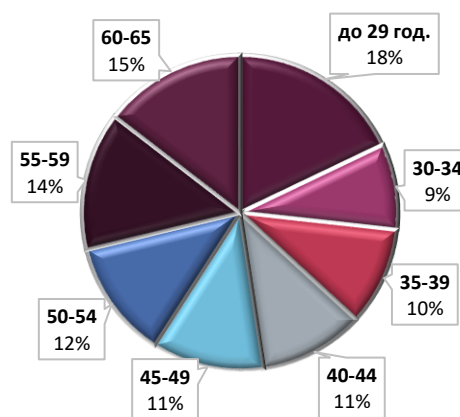

Структура незапослених лица према нивоу квалификације у Војводини, март 2024. године

Посматрано према старосној структури, у Војводини, према подацима за март 2024. године, **18% активно незапослених лица чине млади до 29 година старости**. У групи старости 30-39 година, активно тражи запослење 19% незапослених. **Незапослена лица** која теже налазе запослење или на њега чекају дуже су у групи старости **50-65 година** и они **чине 41% укупног броја незапослених**.

Незапослена лица према старости у Војводини, март 2024. године

Посматрано према трајању незапослености, на крају марта 2024. године, у Војводини је **39% активно незапослених лица на посао чекало годину дана или краће**, док је преосталих **61% на посао чекало дуже од годину дана**.

Стопа незапослености у Републици Србији је у 2023. години износила 9,4%, што је за 0,1 п.п. мање у односу на 2022. годину.

Корелација стопе незапослености и степена развијености региона веома је висока, па је у складу с тим, **Регион Јужне и Источне Србије у 2023. години имао највишу стопу незапослености (12,8%), насупрот Београдском региону где је стопа незапослености најнижа (7,1% у 2023. години).**

У Војводини је стопа незапослености у 2023. години износила 9,0% и у поређењу са 2022. годином већа је за 1,0 п.п.

¹² **Боо** - без стеченог основног образовања и васпитања; **Ниво 1** - основно образовање и васпитање/основно образовање одраслих; **Ниво 2** - стручно оспособљавање до једне/образовање за рад до две године; **Ниво 3** - средње стручно образовање у трајању од три године; **Ниво 4** - средње стручно/уметничко образовање у трајању од четири године; **Ниво 5** - специјалистичко/мајсторско образовање од једне, односно две године; **Ниво 6.1** - основне струковне студије обима од 180 ЕСПБ; **Ниво 6.1** - основне академске студије обима од 180 ЕСПБ; **Ниво 6.2** - специјалистичке струковне студије I степена обима од 60 ЕСПБ; **Ниво 6.2** - основне академске студије обима од 240 ЕСПБ; **Ниво 7.1** - мастер струковне студије - обима од 120 ЕСПБ; **Ниво 7.1** - МАС обима од 60 или 120 ЕСПБ или ИАС од 300 до 360 ЕСПБ; **Ниво 7.2** - специјалистичке академске студије обима од 60 ЕСПБ; **Ниво 8** - докторске студије обима од 180 ЕСПБ.

XI. ЗАРАДЕ

Просечна бруто зарада у Републици Србији је у периоду јануар - фебруар 2024. године износила 131.151 динар, а просечна нето зарада 94.979 динара. У односу на исти период прошле године, забележен је раст просечне бруто зараде за 15,2% номинално, односно 0,7% реално, док је просечна нето зарада већа за 15,7% номинално, односно 9,2% реално.

Највиша просечна зарада у Србији је у прва два месеца 2024. године забележена у области Рачунарско програмирање, консултантске и с тим повезане делатности, у износу од 379.560 динара бруто, односно 278.211 динара нето.

У Војводини је просечна бруто зарада у прва два месеца 2024. године износила 124.072 динара, а просечна нето зарада 89.734 динара. У односу на исти период 2023. године, забележен је номинални раст просечне бруто и нето зараде, за 15,0% и 14,9%, респективно.

Највишу просечну нето зараду у периоду јануар - фебруар 2024. забележио је Јужнобачки округ, док је најнижа просечна нето зарада присутна у Западнобачком округу.

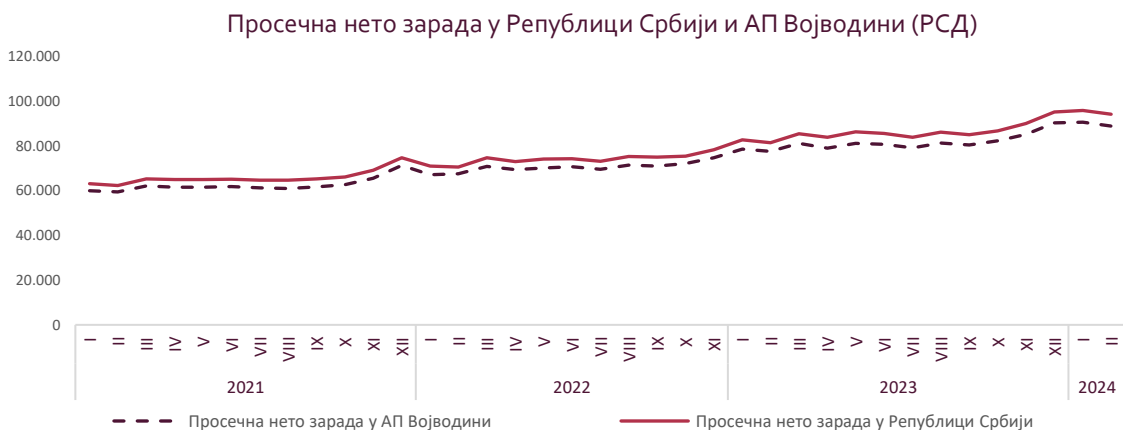

Посматрано по општинама, највишу просечну нето зараду у посматраном периоду имао је Град Нови Сад (110.448 динара), док је најнижа просечна нето зарада забележена у Бачу (72.128 динара).

Просечна бруто зарада у Републици Србији је у фебруару 2024. године износила 129.934 динара, а просечна нето зарада 94.125 динара. У поређењу са истим месецом 2023. године, просечна бруто зарада номинално је повећана за 15,8%, а реално за 9,7%, док је просечна нето зарада номинално повећана за 15,7%, а реално за 9,6%. У односу на претходни месец јануар 2024. године, просечна бруто и нето зарада у Србији забележиле су номинални пад од 1,8% односно реални пад од 2,4%. Медијална нето зарада у Србији за фебруар 2024. износила је 72.956 динара, што значи да је 50% запослених остварило зараду до наведеног износа.

У АП Војводини је у фебруару 2024. године просечна бруто зарада износила 122.859 динара (за 5,4% мање од републичког просека), а просечна нето зарада 88.885 динара (за 5,6% мање од републичког просека). У поређењу са истим месецом претходне године, просечна бруто и нето зарада у Војводини забележиле су номинални раст од 14,7% и 14,5%, респективно. У поређењу са претходним месецом, просечне бруто и нето зараде су смањене за 1,9% .

Просечна бруто зарада у Србији је за период јануар - фебруар 2024. године износила 131.151 динар, док је просечна нето зарада износила 94.979 динара. Раст бруто зарада у периоду јануар - фебруар 2024. године у односу на исти период прошле године, износио је 15,8% номинално, а 9,2% реално, док је просечна нето зарада већа за 15,7% номинално, а 9,2% реално. Раст нето зарада је био вођен бржим растом зарада и у јавном (15,8% мг.) и у приватном сектору (15,7%).

Посматрано по областима делатности, у Републици Србији је у периоду јануар - фебруар 2024. године највиша просечна нето зарада забележена у области **Рачунарско програмирање, консултантске и с тим повезане делатности, у износу од 278.211 динара**, која је у односу на исти период 2023. забележила повећање од 26.526 динара или 10,5%. У свим областима делатности из групе првих пет по висини зараде је у прва два месеца 2024. године, у односу на исти период претходне године, повећана просечна нето зарада. **Најнижа просечна нето зарада у посматраном периоду забележена је у области Остале личне услужне делатности, у износу од 53.369 динара**, која је међугодишње повећана за 7.308 динара или 15,9%.

Највише просечне зараде у Републици Србији, по областима делатности, јануар - фебруар 2024. године (у РСД)

Области делатности	Бруто зараде	Нето зараде
Рачунарско програмирање, консултантске и с тим повезане делатности	379.560	278.211
Ваздушни саобраћај	270.661	201.016
Научно истраживање и развој	264.078	190.852
Управљачке делатности; саветовање у вези са управљањем	218.479	159.762
Финансијске услуге, осим осигурања и пензијских фондова	213.525	153.919

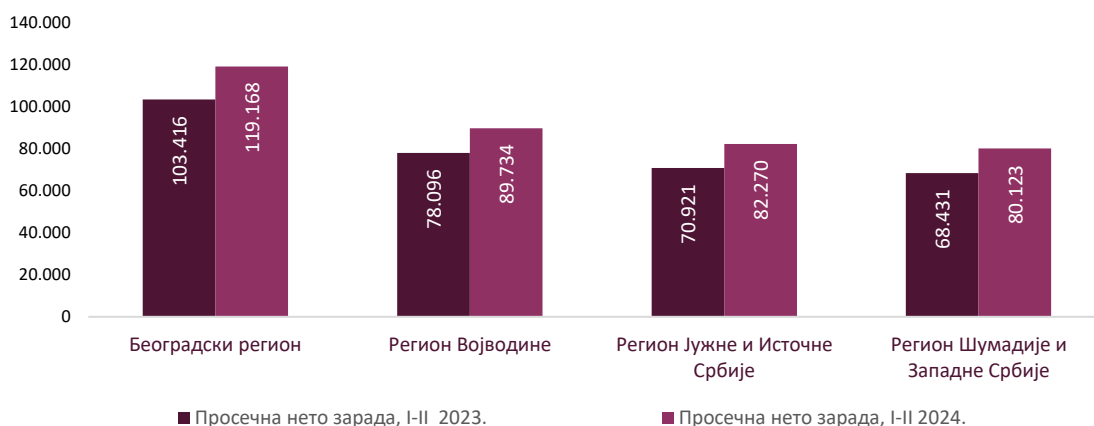
Најниже просечне зараде у Републици Србији, по областима делатности, јануар - фебруар 2024. године (у РСД)

Области делатности	Бруто зараде	Нето зараде
Остале личне услужне делатности	74.451	53.369
Делатност припремања и послуживања хране и пића	75.010	54.448
Прерада дрвета и производи од дрвета, плуте, сламе и прућа, осим намештаја	77.589	56.488
Поправка рачунара и предмета за личну употребу и употребу у домаћинству	80.550	57.629
Производња одевних предмета	83.227	60.716

Просечне нето зараде забележиле су номинални раст у прва два месеца 2024. године у односу на исти период 2023. године, како на нивоу целе земље, тако и на нивоу сваког региона Републике Србије појединачно посматрано. **Највећи међугодишњи раст просечне нето зараде у периоду јануар - фебруар 2024. године евидентиран је у Региону Шумадије и Западне Србије (17,1%), а најмањи раст имала је просечна нето зарада Региона Војводине (14,9% мг.).**

У периоду јануар - фебруар 2024. године, **једино је Београдски регион имао већу просечну нето зараду од републичког просека, за 24.189 динара, односно 25,5%.**

Просечна нето зарада по регионима Републике Србије

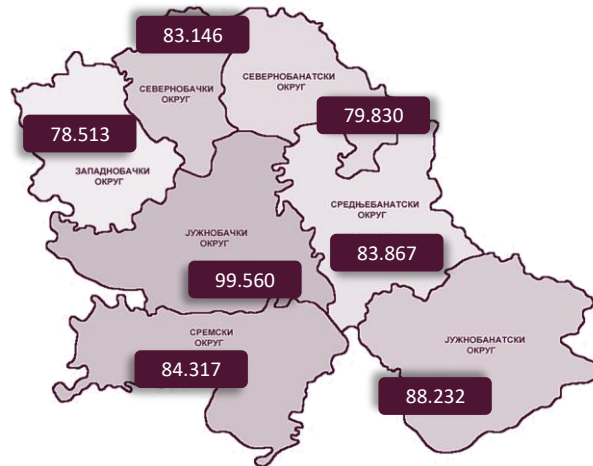
У АП Војводини је просечна бруто зарада у периоду јануар - фебруар 2024. године износила 124.072 динара (за 5,4% мање од републичког просека), а просечна нето зарада 89.734 динара (за 5,5% мање од републичког просека). У поређењу са истим периодом 2023. године, просечна бруто и нето зарада у Војводини забележиле су номинални раст од 15,0% и 14,9%, респективно.

Посматрано по окрузима, **највишу просечну нето зараду у Војводини у периоду јануар - фебруар 2024. године забележио је Јужнобачки округ, у износу од 99.560 динара, док је најнижа просечна нето зарада забележена у Западнобачком округу, у износу од 78.513 динара.**

Једино је Јужнобачки округ у посматраном периоду забележио нето зараду вишу од војвођанског просека (за 9.826 динара или 11%).

Просечна нето зарада по окрузима АП Војводине, јануар - фебруар 2024. године

Посматрано по општинама, у периоду јануар - фебруар 2024. године у Војводини је **највишу просечну нето зараду имао Град Нови Сад, у износу од 110.448 динара** и уједно за 23,1% већу од војвођанског просека, док је **најнижа просечна нето зарада забележена у Бачу, у износу од 72.128 динара**, за 19,6% нижа од војвођанског просека за исти период.

Пет општина са **највишом** просечном нето зарадом у периоду I-II 2024. (РСД)

Пет општина са **најнижом** просечном нето зарадом у периоду I-II 2024. (РСД)

ИЗВОР ПОДАТАКА

---

1. Републички завод за статистику Републике Србије, <https://www.stat.gov.rs/sr-Cyrl>;
2. Народна банка Србије, https://www.nbs.rs/sr_RS/indeks/;
3. Министарство финансија Републике Србије, <https://www.mfin.gov.rs/tip-dokumenta/makroekonomski-podaci/>;
4. Национална служба за запошљавање, http://www.nsz.gov.rs/live/dokumenti/statistiki_bilteni_nsz.cid667;
5. Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије, <http://www.minpolj.gov.rs/>;
6. Републички хидрометеоролошки завод Србије, <http://www.hidmet.gov.rs/>;
7. Жита Србије, <https://www.zitasrbije.rs/>;
8. Продуктна берза Нови Сад, <https://www.proberza.co.rs/>;
9. Индустијско биље Нови Сад, <http://www.indbilje.co.rs/contact/>;
10. Пољопривредне саветодавне и стручне службе Србије, <https://www.psss.rs/>.

